

Dinleme

Konuşma

MUTLU

İLKÖĞRETİM

2

Güzel

Dilimizi Geliştirelim

Okuma

Yazma

Görsel Okuma
Görsel Sunu

Saliha KARAGÖZ GÜZEL

Kitabın Adı : Güzel Dilimizi Geliştirelim / İlköğretim 2

Yazan : Saliha KARAGÖZ GÜZEL

©Her hakkı saklıdır. Mutlu Yayıncılık'a aittir.

ISBN 975 - 586 - 443 - 1

Dil Uzmanı : Demet ARIÖĞLU

Kapak : Nuray ÇİFTÇİ

Karikatürler : Nuray ÇİFTÇİ

Dizgi : Yasemin IŞIK

Baskı, Cilt : Uygun Basın

İstanbul, 2006

Ön Söz

Sevgili Çocuklar,

Dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu alanlarında yaptığımız çalışmaların her biri güzel dilimiz Türkçemizi doğru ve etkili kullanmamıza yardımcı olur. Bu amaçla bu kitap her bir öğrenme alanı ile ilgili kavramların anlamlarını örneklerle açıklamaktadır. "Öğrendiklerimizi Uygulayalım" bölümünde öğrendiğiniz kavramlarla ilgili çalışmalar yapılmaktadır. Her konunun sonunda yer alan testler ise kendinizi değerlendirmenize yardımcı olacaktır.

Güzel dilimiz Türkçemizi doğru ve bilinçli kullanmanız dileğiyle...

Yazar

İçindekiler

Dinleme

- 8 **Dinleme**
- 10 Öğrendiklerimizi Uygulayalım 1
- 13 Test 1

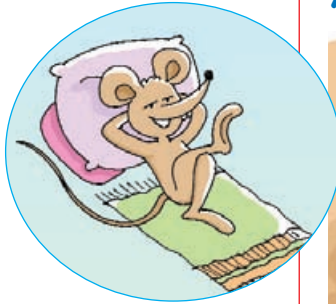
Konuşma

- 16 **Konuşma Kuralları**
- 19 Selamlaşma
- 20 Tanışma
- 21 Teşekkür Etme
- 22 Özür Dileme
- 23 Telefonla Konuşma
- 24 Öğrendiklerimizi Uygulayalım 2
- 26 Test 2
- 29 **Olayların Oluş Sırası**
- 30 Öğrendiklerimizi Uygulayalım 3
- 32 Test 3

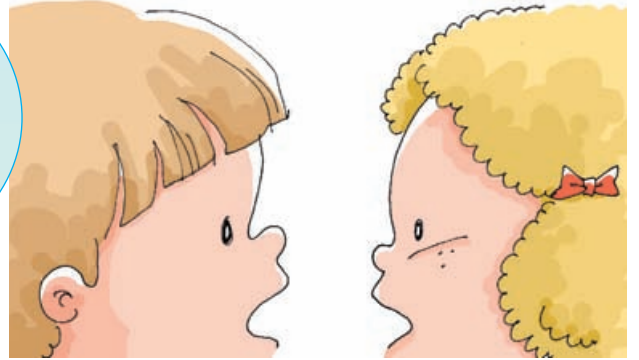

Okuma

- 36 **Okuma**
- 37 Sesli Okuma Kuralları
- 38 Sessiz Okuma Kuralları
- 39 Öğrendiklerimizi Uygulayalım 4
- 41 Test 4

- 43 **Metnin Bölümleri**
- 47 Öğrendiklerimizi Uygulayalım 5
- 49 Test 5
- 51 **Hikâye Unsurları**
- 54 Öğrendiklerimizi Uygulayalım 6
- 54 Test 6
- 58 5N 1K
- 61 Öğrendiklerimizi Uygulayalım 7
- 63 Test 7
- 65 **Farklı Düşünmeye Yönlendiren İfadeler**
- 66 Öğrendiklerimizi Uygulayalım 8
- 68 Test 8
- 70 **Konu ve Ana Düşünce**
- 73 Öğrendiklerimizi Uygulayalım 9
- 75 Test 9

78 Ana Duygu

79 Öğrendiklerimizi
Uygulayalım 10

81 Test 10

83 Cümle (Tümce)

86 Cümlenin Yazımı ve
Noktalaması

87 Öğrendiklerimizi
Uygulayalım 11

89 Test 11

92 Sözcük

93 Sözcüklerin
Abece Sırası

94 Öğrendiklerimizi
Uygulayalım 12

96 Test 12

98 Karşıt Anlamlı Sözcükler

99 Öğrendiklerimizi Uygulayalım 13

101 Test 13

103 Eş Anlamlı Sözcükler

104 Öğrendiklerimizi
Uygulayalım 14

106 Test 14

108 Eş Sesli Sözcükler

109 Öğrendiklerimizi
Uygulayalım 15

111 Test 15

113 Hece - Harf

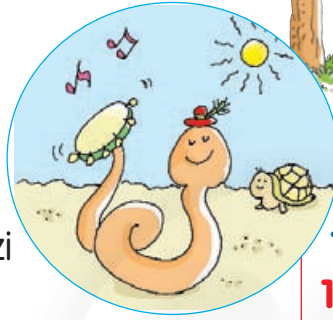
114 Harf

114 Ünlü (Sesli) Harfler

114 Ünsüz (Sessiz) Harfler

116 Öğrendiklerimizi
Uygulayalım 16

118 Test 16

120 Adlar

121 Özel Adlar

122 Öğrendiklerimizi
Uygulayalım 17

124 Test 17

126 Soru Yazma

127 Öğrendiklerimizi
Uygulayalım 18

129 Test 18

**131 Sebep Sonuç
İlişkileri**

132 Öğrendiklerimizi
Uygulayalım 19

134 Test 19

136 Karşılaştırmalar

137 Öğrendiklerimizi
Uygulayalım 20

139 Test 20

**141 Destekleyici
ve**

**Açıklayıcı
Örnekler
Yazma**

142 Öğrendiklerimizi
Uygulayalım 21

144 Test 21

146 Betimleme

147 Öğrendiklerimizi
Uygulayalım 22

149 Test 22

Yazma

- 152 Yazma**
- 152** Anı Yazma
- 153** Mektup Yazma
- 154** Zarf Üstü Yazma
- 154** Davetiye ve Tebrik Kartı Yazma
- 155** Hikâye Yazma
- 156** Öğrendiklerimizi Uygulayalım 23
- 158** Test 23
- 160 Noktalama İşaretleri**
- 160** Nokta
- 161** Soru İşareti
- 161** Virgül
- 161** Ünlem İşareti
- 162** Kısa Çizgi
- 162** Kesme İşareti
- 162** Eğik Çizgi
- 163** Öğrendiklerimizi Uygulayalım 24
- 165** Test 24
- 168 Yazım Kuralları**
- 169** Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler
- 170** Öğrendiklerimizi Uygulayalım 25
- 172** Test 25

Görsel Okuma Görsel Sunu

176 Görsel Okuma-Görsel Sunu

176 Görsel Kitle İletişim Araçları

177 Beden Dili

179 Resim ve Fotoğrafları Yorumlama

181 Görsel Sunu

183 Öğrendiklerimizi Uygulayalım 26

185 Test 26

Genel Testler

186 Genel Test 1

190 Genel Test 2

193 Genel Test 3

196 Genel Test 4

199 Genel Test 5

202 Genel Test 6

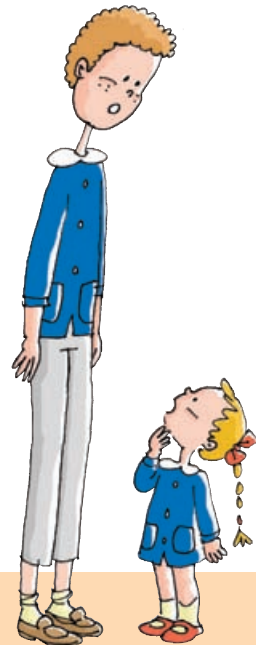
206 Genel Test 7

209 Genel Test 8

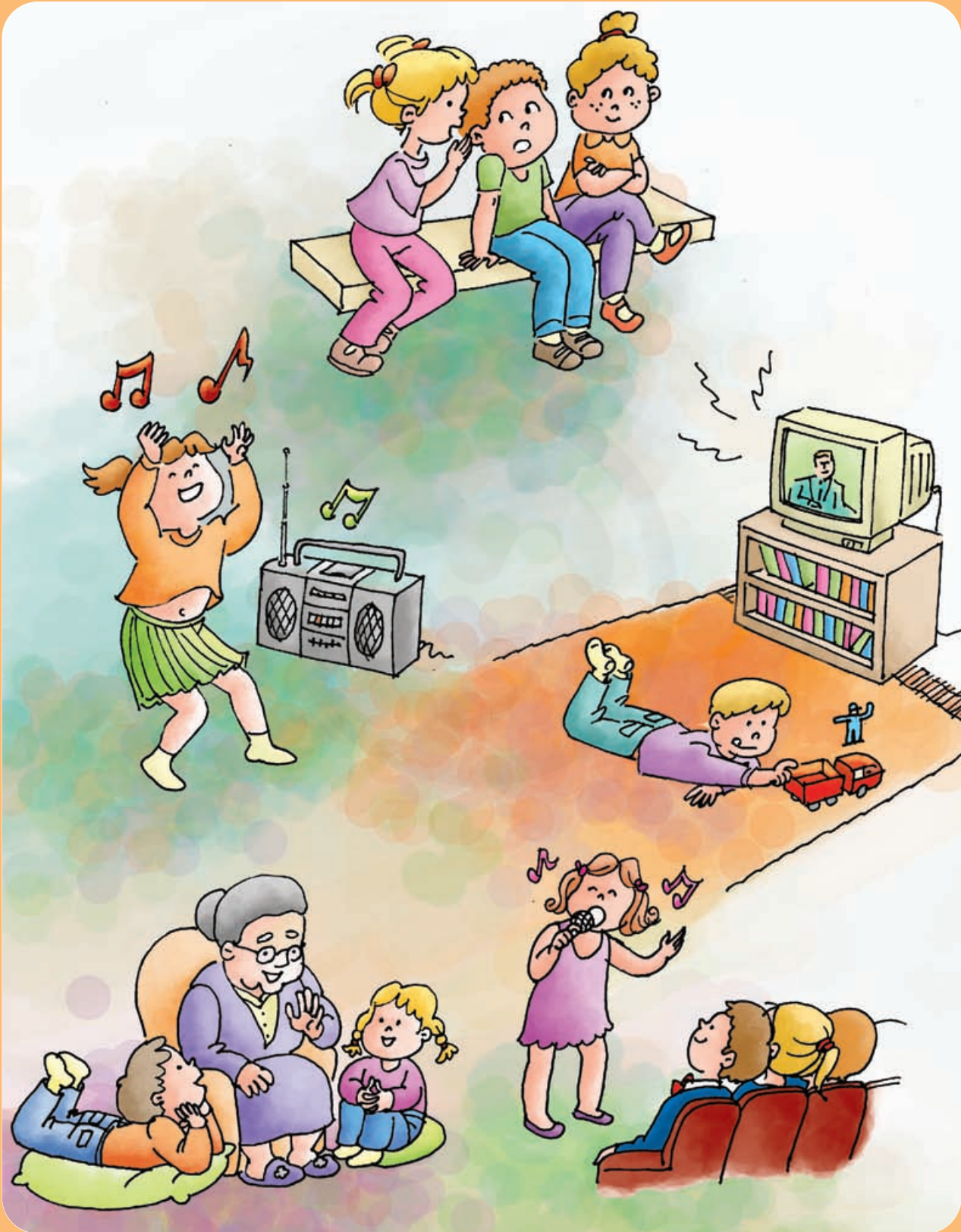
212 Genel Test 9

215 Genel Test 10

219 Cevap Anahtarları

Dinleme

Dinleme

Kızım, 5 dakikadır sana sesleniyorum, duymuyor musun?
Kendini kaptırmışsın müziğe!

Evde ailemizdeki bireyleri, okulda öğretmenlerimizi ve arkadaşlarımızı dinleriz. Bunların dışında çevremizde olup bitenleri öğrenmek için haber, eğlenmek için de müzik, masal, fıkra ve tekerleme dinleriz.

Anlatılanları en iyi biçimde anlamak için iyi bir dinleyici olmalıyız.

İyi Bir Dinleyicinin Özellikleri

Konuşanı ilgiyle, saygıyla ve dikkatle dinler.

Konuşanı dinlerken başka şeylerle ilgilenmez.

Konuşanın sözünü kesmez.

Söyleyeceği bir şey varsa söz alarak konuşur.

Dinlediklerini zihninde canlandırır.

İyi Bir Dinleyici Olursanız...

- İyi bir dinleyici olursanız, dinlediklerinizi anlatırken konuşmacının cümlelerini hatırlayarak en iyi biçimde anlatırsınız.
- İyi bir dinleyici olursanız, konuşma beceriniz de gelişir.
- İyi bir dinleyici olursanız, bazı şeyleri tek başınıza öğrenmek yerine, bilen kişilerden dinleyerek daha çabuk öğrenebilirsiniz.

Unutmayın!

Radyo, teyp, televizyon dinlerken seslerini çok fazla açıp başkalarını rahatsız etmemeliyiz.

Ali'nin arkadaşları kulaktan kulağa oynuyorlar. Kulaktan kulağa oynarken bir önceki kişinin söylediklerine yeni bir sözcük katıp cümleyi uzatarak oyuna yeni bir kural ekliyorlar. Aşağıdaki oyunu okuyunuz.

Ceren — Gidiyoruz.

Ahmet — Akşam gidiyoruz.

Ece — Bu akşam gidiyoruz.

Filiz — Bu akşam Ankara'ya gidiyoruz.

Bilal — Bu gece Ankara'ya uçakla gidiyoruz.

Efe — Bu gece Ankara'ya biz uçakla gidiyoruz.

Canan — Bu gece Ankara'ya annem ve ben uçakla gidiyoruz.

Kerem — Bu gece Ankara'ya annem, babam ve ben uçakla gidiyoruz.

İsmail — Bu gece Ankara'ya bütün aile ve teyzem uçakla gidiyoruz.

1. Hangi çocuklar iyi bir dinleyici değildir? Yazınız.

.....

.....

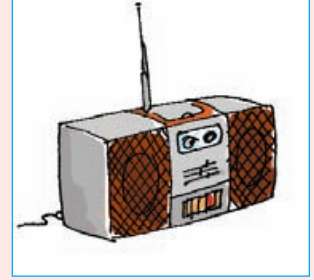
.....

.....

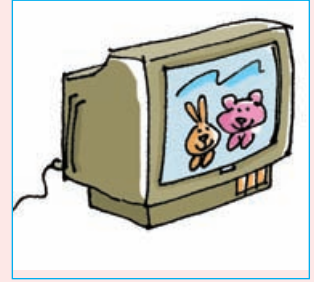

2. Aşağıdaki çocukların anlattıkları ile ilgili resmi eşleyiniz.

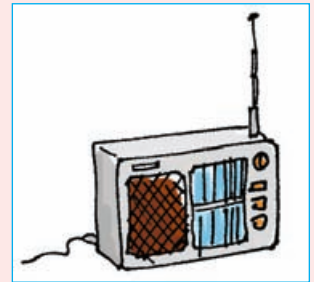
Akşam okuldan gelmişim. Odamı düzenlerken odamda biraz ses olsun istedim. Kanalları ararken biraz hışırtı oldu. En sonunda güzel bir müzik sesi duyunca o frekansta kaldım.

Bugün çok az ödevim vardı. Ödevim bitince kumandayı elime aldım. Acaba kanallarda ne var diye baktım. Bir kanalda çok güzel bir masal anlatılıyordu.

Birkaç gün önce en sevdiğim sanatçının albümü çıkmıştı ama henüz alamamıştım. Eve gittiğimde onun şarkıları çalıyordu. Buna çok sevindim. O akşam birkaç kez büyük bir zevkle bu şarkıları dinledim.

konuşmacıdır

anlarız

kesmeden

dinleyicinin

televizyondan

görgü

3. Cümlelerdeki boşlukları yukarıdaki sözcüklerden uygun olanlar ile tamamlayınız.

- Haberleri radyo ya da ..... öğrenebiliriz.
- Konuşanın sözünü ..... dinlemeliyiz.
- Konuşanın gözlerinin içine bakmak, dinlerken başka şeylerle ilgilenmemek iyi bir ..... özelliklerindedir.
- İyi bir dinleyici aynı zamanda iyi bir .....
- Konuşanı ..... kurallarına uygun dinlemeliyiz.
- İyi bir dinleyici olursak konuşulanları rahatlıkla .....

3. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y harfi yazınız.

- Birini dinlerken aklımıza takılan soruları söz alarak sormalıyız.
- Dinlediklerimizi zihnimizde canlandırmak anlatılanları daha kolay anlamamızı sağlar.
- Müzik dinlerken daha iyi duymak için müzik aletlerinin sesini sonuna kadar açmalıyız.
- Birini dinlerken yapmamız gereken işleri o sırada yapıp bitirmeliyiz.

1. Aşağıdakilerden hangisi iyi bir dinleyicinin özelliklerindedir?

- a. Dinlerken resim çizmek
- b. Dinlerken sürekli başını sallamak
- c. Dinlerken konuşmacıya bakmak

2. Dersi derste öğrenmek için aşağıdakilerden hangisini yapmalısınız?

- a. Ödevlerimizi sınıfta bitirmeliyiz.
- b. Anlatılanları dikkatli dinlemeliyiz.
- c. Derste ön sırada oturmalıyız.

3. Eylül, haberlerde dinlediklerini sınıfta arkadaşlarına anlattı. Arkadaşlarından hangisi Eylül'ü görgü kurallarına uygun dinlememiştir?

- a. Ayşe, yeni kalemlerini kalemliğine yerleştirmiştir.
- b. Burcu, söz alarak Eylül'e bir soru sormuştur.
- c. Can, Eylül'ü ilgiyle dinlemiştir.

4. Aşağıdakilerin hangisinden haberleri dinleyerek öğrenebiliriz?

- a. radyo
- b. dergi
- c. gazete

5. "Ayşegül:

– Bu çalışmada sizlere trafik kurallarını anlatacağım.

Trafik kurallarını bilmek can güvenliğimiz...

Eren:

– Biz trafik kurallarını biliyoruz."

Yukarıdaki konuşmada Eren'in yaptığı hata nedir?

- a. Trafik kurallarını bilmek
- b. Arkadaşının sözünü kesmek
- c. Ayşegül'ü fazla sevmemek

6. Arkadaşımızın anlattığı konuda anlamadığımız bir yer oldu. Ne yapmalıyız?

- a. Hemen arkadaşımızın sözünü kesmeli, anlamadığımız yeri sormalıyız.
- b. Arkadaşımızdan söz hakkı isteyerek anlamadığımız yeri anlatmasını istemeliyiz.
- c. Arkadaşımız konuşurken sessizce öğretmenin yanına gitmeli ve öğretmenimize sormalıyız.

7. Selin, arkadaşına izlediği çizgi filmi anlatıyordu. Arkadaşı ne yaparsa Selin'i dinlediğini belirtmiş olur?

- a. Selin'i dinlerken Selin ile göz teması kurarsa
- b. Selin'in söylediklerini tekrar ederse
- c. Selin'in her söylediği ile ilgili soru sorarsa

8. Aşağıdakilerden hangisi iyi bir dinleyici olmanın yararlarındanandır?

- a. Kulağınız her sesi işitir.
- b. Herkes size bir şey anlatır.
- c. Konuşma beceriniz gelişir.

9. Aşağıdaki çocuklardan hangisi eğlenmek için dinliyor?

- a. Esmâ, radyodan hava durumunu dinliyor.
- b. Birol, anneannesinin anlattığı masalı dinliyor.
- c. Tuğçe, müdürden iyi bir öğrencinin özelliklerini dinliyor.

10. Sınıfta bir arkadaşımızın hazırladığı çalışmayı dinleyeceğiz. İlk önce ne yapmalıyız?

- a. Dinlemek için uygun bir yer seçmeliyiz.
- b. Konuşmanın ne kadar süreceğini sormalıyız.
- c. Arkadaşımıza heyecanlanmamasını söylemeliyiz.

Konuşma

Konuşma Kuralları

Aylin, Ece'ye istediğini nasıl iletiyor?
Ece düşüncesini belirtmek için ne yapıyor?

Düşüncelerimizi, duygularımızı, hayallerimizi sözlü olarak anlatmaya **konuşma** denir.

Konuşurken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

1 Konuşurken bizi dinleyenlerin gözlerinin içine bakmalıyız.

2 İşitilebilir bir ses tonuyla konuşmalıyız. Çok yüksek ya da çok alçak sesle konuşmamalıyız.

3 Konuşurken beden dilimizi kullanmalıyız. Ancak beden dilimizi kullanırken abartılı hareketler yapmamalıyız.

4 Konuşmalarımızda "şey, ee..." gibi sesler çıkarmadan akıcı konuşmalıyız.

Günlük Konuşmalar

Günlük yaşamımızda ailemizle, arkadaşlarımızla ve çevremizdeki diğer kişilerle konuşma gereksinimi duyarız. Genellikle bu konuşmalar için özel bir hazırlık yapmayız. Herhangi bir hazırlık yapmadan gerçekleştirdiğimiz konuşmalara **günlük konuşmalar** denir.

Başlıca günlük konuşmalar şunlardır:

1

Selamlaşma

2

Tanışma

3

Teşekkür Etme

4

Özür Dileme

5

Telefonla
Konuşma

Selamlaşma

Gün içinde karşılaştığımız kişilerle selamlaşırız.

Selamlaşmak, bir kibarlıktır. Okulda öğretmenlerimizle, memurlarla, hizmetlilerle selamlaşmalıyız. Apartmanımızdaki ve mahallemizdeki kişilerle de selamlaşmalıyız.

Tanışma

Merhaba, annemin adı Ayşe, babamın adı Tolga, annem çok güzel su böreği yapar.

Merhaba, benim adım Zeynep. Tanıştığımıza memnun oldum diyeceğim ama adını bilmiyorum.

Biriyle tanışırken ilk önce adımızı söylemeliyiz.

Tanışma Sırasında Nelere Dikkat Etmeliyiz?

Kendimizi kısaca tanıtmalıyız.

Tanıştığımızdan dolayı memnuniyetimizi karşımıza söylemeliyiz.

Bunları Unutmayınız.

Yeni tanıştığımız bir kişiye kendisi hakkında çok fazla soru sormak doğru değildir.

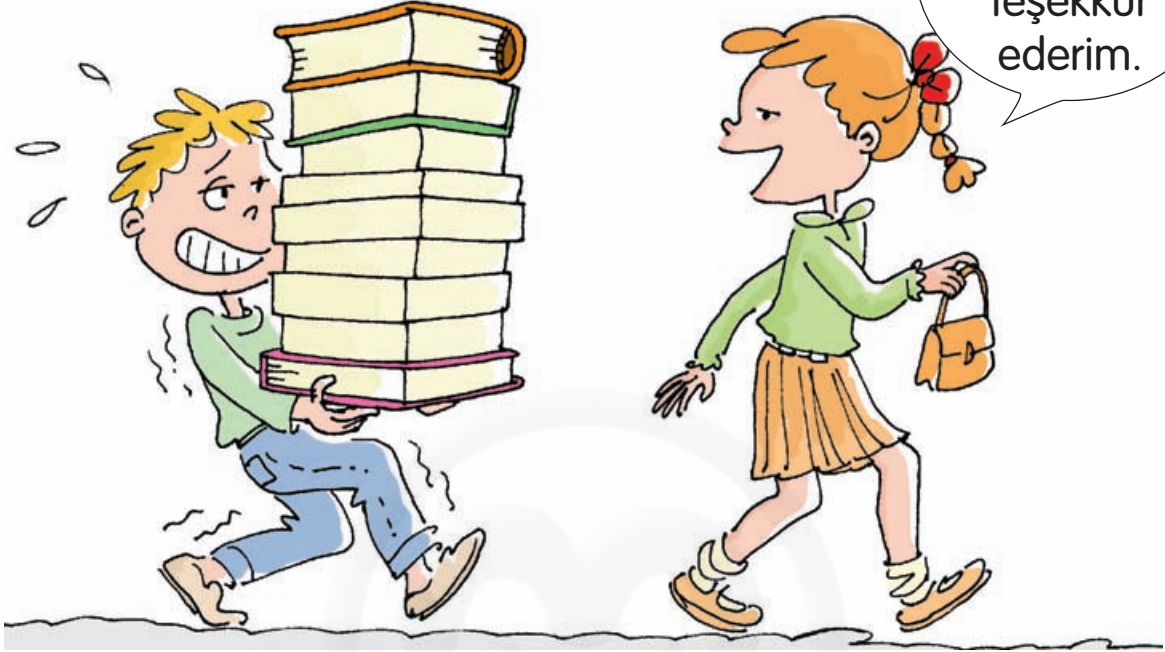
Tanışırken karşımızdakinin gözlerinin içine bakıp gülümsemek önemlidir.

Yeni tanıştığımız bir kişiye uzun uzun kendimizden söz etmek hoş bir davranış değildir.

Yeni tanıştığımız birinin adını aklımızda tutmak ve onu sonra tekrar gördüğümüzde onunla adını söyleyerek konuşmak güzel bir davranıştır.

Teşekkür Etme

Teşekkür Etmeyi Unutmayalım!

- Bize yardım eden kişilere,
- Biri giysilerimizin bize yakıştığını söylediğinde,
- Yaptığımız bir şeyi beğendiğini söyleyen kişilere,
- Birinden hediye aldığımızda teşekkür etmeliyiz.

Özür Dileme

Özür dilemek, bir görgü kuralıdır. Özür dilemekten çekinmemeliyiz.

Ne Zaman Özür Dilemeliyiz?

- Birine yanlışlıkla çarptığımızda,
- Konuşan birinin sözünü kestiğimizi fark ettiğimizde,
- Sorumluluklarımızı yerine getirmede,
- Birinin eşyasına zarar verdiğimizde özür dilemeliyiz.

Telefonla Konuşma

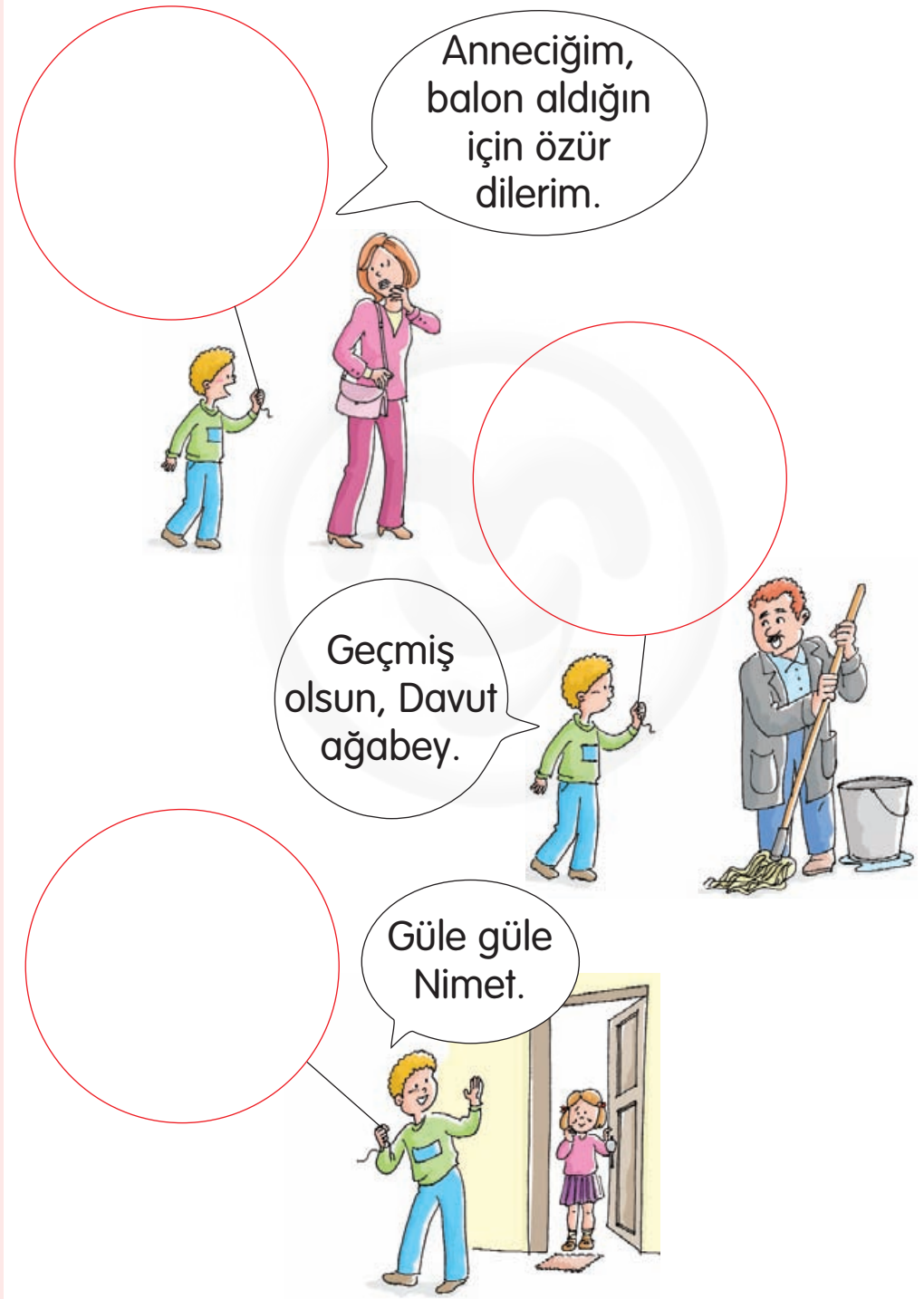

Telefonda Konuşurken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

- Telefonla konuşmadan önce radyo, televizyon, müzik seti vb. araçların sesini kısmalıyız.
- Telefonda ilk önce kendimizi tanıtmalıyız.
- Kiminle görüşmek istediğimizi telefonu açan kişiye söylemeliyiz.
- Telefonu fazla meşgul etmemeliyiz.
- Telefonu kapatmadan önce iyi dileklerimizi karşıımızdaki kişiye iletmeliyiz.
- Yanlış numara çevirdiysek özür dileyerek telefonu kapatmalıyız.

1. Efe, günlük konuşmalarında bazı sözcükleri yanlış kullanıyor. Efe'nin yanlış kullandığı sözcükleri bulunuz. Doğrusunu Efe'nin elindeki balona yazınız.

göz

özür dilemeliyiz

hoşça kal

beden

teşekkür etmeliyiz

2. Cümlelerdeki boşlukları yukarıdaki sözcüklerden uygun olanlar ile tamamlayınız.

- Konuşurken ..... dilimizi de kullanmalıyız.
- Konuşurken dinleyicilerle ..... teması kurmalıyız.
- Bize yardım eden kişilere yardımları için .....
- Ödevimizi evde unuttuğumuzda öğretmenimizden .....
- Bir yerden ayrılırken evde kalanlara ..... demeliyiz.

3. Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Doğru olan cümlelerin başına D, yanlış olan cümlelerin başına Y harfi yazınız.

- Arkadaşınız Deniz'i aradınız. Telefona çıkan kişi "Burada Deniz diye biri oturmuyor." dedi. Özür dileyerek telefonu kapatmalısınız.
- Herkesin bizi rahatlıkla işitebileceği bir ses tonuyla konuşmalıyız.
- Bir arkadaşımızı evimizden uğurlarken güle güle demeliyiz.
- Bir arkadaşımızın bir eşyasına zarar verdiğimizde "Canım sağ olsun." demeliyiz.

1. Emel, arkadaşı Sinemlerin evine gitti. Sinemlerin evinden ayrılırken ne demelidir?

- a. Hoşça kal   b. Hoş geldin   c. Güle güle

2. Aşağıdakilerden hangisi konuşma kurallarından değildir?

- a. İşitilebilir bir ses tonuyla konuşmalıyız.
b. Dinleyicilerden özür dileyerek konuşmamıza başlamalıyız.
c. Sözcükleri doğru söyleyerek konuşmalıyız.

3. Bir arkadaşınızın yazdığı şiiri çok beğendiniz. Arkadaşınıza ne dersiniz?

- a. Bu şiiri başkasına mı yazdırdın?
b. Şiirin çok güzel olmuş.
c. Kolay gelsin, güle güle kullan.

4. Arkadaşınızın çok sevdiği oyuncağını istemeden kırdınız. Arkadaşınıza ne demelisiniz?

- a. Ben kırmadım.
b. Üzülme, yenisini alırsınız.
c. Çok özür dilerim.

5. Ahmet, Ali'nin kaybolan kitabını bulmasına yardımcı oldu. Ali, Ahmet'e ne demelidir?

- a. Haydi, geçmiş olsun.
b. Teşekkür ederim.
c. Kolay gelsin.

6. — ..... öğretmenim.
— Günaydın Alp.
— ..... öğretmenim?
— Teşekkür ederim, iyiyim. Sen nasılsın?

Yukarıdaki konuşmada boşluklara sırasıyla hangi sözcükler gelmelidir?

- a. İyi akşamlar - Hoşça kalın
b. Güle güle - Geçmiş olsun
c. Günaydın - Nasılsınız?

7. "Arkadaşınızı aradınız. Telefonu arkadaşınızın annesi açtı. Annesi, arkadaşınızın yarım saat sonra evde olacağını söyledi."

Böyle bir durumda arkadaşınızın annesine ne dersiniz?

- a. Ona söyleyin, gelir gelmez beni arasın.
b. Şansını kaybetti, bir daha onu aramam.
c. Lütfen aradığımı söyler misiniz?

8. Nilgün, sınıflarına yeni gelen arkadaşına aşağıdakilerden hangisini söyleyerek konuşmaya başlamalıdır?

- a. Boş zamanlarında neler yaparsın?
b. Merhaba, benim adım Nilgün.
c. Söyle bakalım, senin adın ne?

9. Aslı'nın okulu bütün gün eğitim yapıyor. Kışın Aslı okuldan çıktığında hava kararmış oluyor. Okuldan ayrılırken Aslı arkadaşlarına ne demelidir?

- a. İyi akşamlar   b. İyi geceler   c. İyi günler

10. Deniz, Dilara'ya "Yeni ayakkabılarını çok beğendim." dedi. Dilara, Deniz'e ne demelidir?

- a. Teşekkür ederim.
- b. Güzel ama çok pahalı.
- c. Ailene söyle sana da alsınlar.

11. Aşağıdaki durumlardan hangisi özür dilenecek bir durum değildir?

- a. Birinin sözünü kesmemiz
- b. Ucuz bir vazoyu kırmamız
- c. Bir arkadaşımıza hediye vermemiz

12. "İsmet, sabahleyin apartmandan çıkarken Tan amca'yı gördü." İsmet, Tan amcaya ne demelidir?

- a. Güle güle
- b. İyi günler
- c. Hoşça kalın

13. Burcu, doğum gününe gelen arkadaşlarını yolcu ederken ne demelidir?

- a. Hoşça kalın
- b. Güle güle
- c. Kolay gelsin

14. Bir arkadaşımıza "İyi günler" diyorsak saat aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- a. 21.00
- b. 12.00
- c. 09.00

15. Emre'nin halası hastalanmış. Emre, halasına ne demelidir?

- a. Sağlıcakla kalın
- b. Geçmiş olsun
- c. Sağlık olsun

Olayların Oluş Sırası

Yaşadığımız ya da öğrendiğimiz bir olayı, oluş sırasına göre anlatmalıyız.

Olayları oluş sırasına göre anlatırken:
ilk önce, önce, sonra, daha sonra, sonunda, en sonunda ifadelerinden uygun olanlarını kullanırız.

Bir olayı anlatmadan önce sırasıyla neler anlatacağınıza karar veriniz. "İlk önce ne oldu? Sonra ne oldu? En sonunda ne oldu?" sorularının cevaplarını sırasıyla anlatınız.

1. Koşu yarışına katılan Barış'ın yaşadıklarını gösteren resimleri inceleyiniz. Resimleri olayların oluş sırasına göre sıralayınız.

Barış'ın yaşadıklarını "önce, sonra, sonunda" ifadelerini kullanarak yazınız.

.....

.....

.....

2. Ali'nin gün içinde yaşadıklarını olayların oluş sırasına göre numaralandırınız.

- Sonra ağabeyi ile sinemaya gitti.
- Birer kitap alıp eve döndüler.
- Önce ailesiyle kahvaltı yaptı.
- Daha sonra kitabevine gittiler.

3. Ayşe'nin dün yaşadıklarını olayların oluş sırasına göre numaralandırınız.

- Sonra, arabaya binip piknik alanına doğru yol aldılar.
- Ayşe, burada yeni arkadaşlar edindi.
- Daha sonra piknik alanına geldiler.
- İlk önce piknik için hazırlık yaptılar.

4. Aşağıdaki cümleleri "önce, sonra, daha sonra, sonunda" ifadelerinden uygun olanları ile tamamlayınız.

önce

daha sonra

sonunda

sonra

Ali, bir kalem almak istiyordu. Bu yüzden .....
ailesinden kalem için para istedi. .... kırtasiyeye
gitti. .... bir kalem seçti. .... kalemin
parasını ödeyip eve geldi.

1. "Sonra merdivenleri çıkıp kapıyı çaldı." cümlesi, aşağıdaki cümlelerin hangisinden sonra söylenebilir?

- Daha sonra kapının açılmasını bekledi.
- Önce apartmandan içeri girdi.
- En sonunda merdivenlerden inip apartmandan ıktı.

2. AŞağıdaki olaylardan hangisi ilk önce olmuŐtur?

- Duygu, iki yıl ana sınıfına gitti.
- Duygu geçen sene 1. sınıfa başladı.
- Duygu'nun kardeşi bir ay önce doğdu.

3. AŞağıdaki olayları oluş sırasına göre sıralarsak sıralama nasıl olur?

- Sonra öğle yemeği yediler.
  - Önce saklambaç oynadılar.
  - Daha sonra tekrar saklambaç oynadılar.
- a. 1 - 2 - 3   b. 2 - 3 - 1   c. 2 - 1 - 3

4. "Daha sonra kazağı mağazaya götürdük." cümlesinden önce aşağıdaki cümlelerden hangisi gelmelidir?

- Sonra Ali kazağı denedi ama ona dar geldi.
- Sonra Ali'ye kazağı hediye ettiler.
- Sonra Ali kazağın rengini çok beğendi.

5. Hasta olan bir ocuk ilk önce ne yapmalıdır?

- Ailesine hasta olduğunu söylemelidir.
- Doktora gitmelidir.
- Reetedeki ilaçları içmelidir.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatılan olay henüz gerçekleşmemiştir?

- a. Yazın Antalya'ya teyzesinin yanına gidecek.
- b. Yazın yüzme kursunda çok başarılı oldu.
- c. Yazın bol bol kitap okudu, resim yaptı.

7. (A) Daha sonra bisikletine arkadaşını bindirdi.
(B) Önce bisikletini bahçeye çıkardı.
(C) Sonra bisikletine bindi.

Yukarıdaki cümlelerin olayların oluş sırasına göre sıralanmış hâli hangisidir?

- a. (A) - (B) - (C)   b. (B) - (C) - (A)   c. (C) - (B) - (A)

8. Telefonla Ali'yi arayan Ahmet önce ne demelidir?

- a. Alo, orası neresi; Ali'nin evi mi?
- b. Ali, evde mi, evdeyse telefona verir misin?
- c. Merhaba ben Ahmet, Ali ile görüşebilir miyim?

9. "..... Sonra filmi seyrettik." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. Daha sonra arkadaşlarımla izlediği filmi ben de seyrettim.
- b. Sonunda filmin hiç de güzel olmadığını anladım.
- c. Önce sinema biletlerini alıp sinema salonuna girdik.

10. "Ece önce ayaklarını yıkadı, sonra ayakkabılarını,

1

2

daha sonra da çoraplarını giydi."

3

Yukarıdaki cümlede altı çizili sözcüklerden hangi ikisi yer değiştirmelidir?

- a. 1 ile 2   b. 2 ile 3   c. 1 ile 3

11. Anıl, yaşadığı olayları anlatıyor. Anıl'ın anlattıkları içinde en son gerçekleşen olay hangisidir?

- a. Bundan bir hafta önce ilk kez bir uçak müzesi gördüm.
- b. İki sene önceki yaz tatilinde dizime üç dikiş atıldı.
- c. Teyzemin düğününde ben bir yaşındaymışım.

12. "Geçen sene kardeşim 1. sınıfa başladığında ben 3. sınıfa gidiyordum." diyen bir çocuk gelecek sene kaçınıcı sınıfa gidecektir?

- a. 2. sınıfa
- b. 4. sınıfa
- c. 5. sınıfa

13. Aşağıdakilerden hangisi henüz gerçekleşmemiştir?

- a. Önümüzdeki ay, Amasra'ya gideceğiz.
- b. Bu kitabı çoktan okuyup bitirdim.
- c. Sınıfa öyle hızlı girdi ki çarpıştık.

14. "Muayene olduktan sonra hastaneden çıktı, taksiye bindi." cümlesinde hangi olay ilk önce gerçekleşti?

- a. muayene olmak
- b. hastaneye gitmek
- c. taksiye binmek

Teyzeme söyledim. Haftaya sinemaya gideceğiz. Geçen hafta da tiyatroya gitmiştik.

15. Yukarıdaki paragrafın kaçınıcı cümlesinde olan henüz gerçekleşmemiştir?

- a. 1.
- b. 2.
- c. 3.

Okuma

Okuma

Yaşasın, her geçen gün ailemiz genişliyor!

Niçin Okumalıyız?

Bilgimizi artırmak için

Eğlenmek için

Dünyayı hatta uzayı daha yakından tanımak için

Çevremizde olup bitenleri anlamak için

Daha güzel konuşmak için

Güzel hikâyeler, şiirler yazmak için

Aşağıdaki bilmecelerin cevabını bulmanız hiç zor olmayacak.

Bir kapaklı

Bin yapraklı

Açtım, okudum
Yedim, doydum

dalından.
balından.

Sesli Okuma Kuralları

- Bir kitabı sesli okurken sesimizin dinleyenler tarafından rahatça duyulmasını sağlamalıyız. Bunun için sesimizi iyi ayarlamalıyız.
- Doğal bir sesle, konuşur gibi okumalıyız.
- Okurken sözcükleri doğru söylemeliyiz.
- Noktalama işaretlerine dikkat ederek okumalıyız.

Unutmayın!

Ailenize kitaplarınızı sesli okursanız sınıftaki sesli okumalarınızda daha başarılı olursunuz.

Sessiz Okuma Kuralları

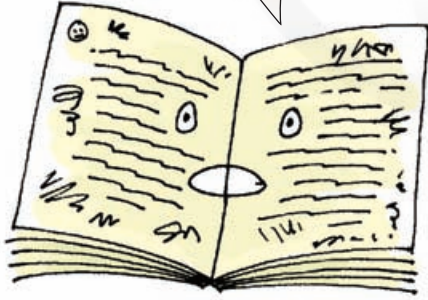
- Dudaklarımızı kıpırdatmadan, fısıldamadan okumalıyız.
- Başımızı sağa sola çevirmeden, öne arkaya sallanmadan okumalıyız.
- Sadece gözlerimizle okumalıyız.

Kitap Okurken Dikkat Etmemiz Gerekenler

Kitabımızın sayfalarını kıvrınamalıyız.

Ah, bir elimi yüzümü yıkayabilseydim!

Kitabımızı karalamamalıyız.

Ay, gözümü çıkaracaksın!

Kitap okurken satırları parmaklarımızla takip etmemeliyiz.

1. Çocukların konuşmalarındaki boşluğa, çocukların aradıklarının resmini okla getiriniz.

Anlamını bilmediğim
bir sözcük var. Bu sözcüğün
anlamını öğrenmek için bir
..... ihtiyacım var.

Okuma saatlerinde
mutlaka yanımda bir
..... bulunur. Her zaman
içinde çok güzel
öyküler vardır.

İçinde bilmeceler,
bulmacalar, fıkralar, o ayki
önemli olaylar var. Abone
olduğum bu ..... şimdi
bulamıyorum.

Her gün evimize bir
..... alırız. Ondan
dünyadaki ve ülkemizdeki
olayları öğreniriz.

konuşur

sessiz

karış

gazete

parmakla

2. Cümleleri yukarıdaki sözcüklerle tamamlayınız.

- Dudaklarımızı kıpırdatmadan yaptığımız okumaya ..... okuma denir.
- Ülkemizde ve dünyada olup bitenleri öğrenmek için her gün ..... okumalıyız.
- Bir metni sesli okurken doğal bir sesle ..... gibi okumalıyız.
- Bir metni okurken satırları ..... takip etmemeliyiz.
- Kitap ile gözümüz arasında en az iki ..... uzaklık olmalıdır.

3. Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Doğru olan cümlelerin başına D, yanlış olan cümlelerin başına Y yazınız.

- Bir metni okurken öne arkaya değil, sağa sola sallanmalıyız.
- Nokta (.) işaretinin olduğu yerlerde bir nefes alıp okumaya devam etmeliyiz.
- Sadece okulda kitap okumalıyız.
- Kütüphanede kitabı sessiz okumalıyız.
- Masal kitabını sadece 1. sınıflar okur.
- Sınıfta bir metni okurken sesimizin herkes tarafından rahatlıkla duyulmasına dikkat etmeliyiz.

1. Demet, yeni aldığı kitabı çok sevdi. "Bu kitabın her yerini satır satır okuyacağım." dedi. Satırları parmağıyla takip ederek okumaya başladı. Kitap gerçekten çok güzeldi.

Demet'in hangi davranışı yanlıştır?

- Yeni bir kitabı olduğu için sevinmesi
- Kitabını hemen okumak istemesi
- Okurken satırları parmağıyla takip etmesi

2. Kitap okurken anlamını bilmediğimiz sözcüklerin anlamını hangi kaynaktan öğrenebiliriz?

- Sözlükten
- Yazım kılavuzundan
- Şiir kitabından

3. Aşağıdaki çocuklardan hangisinin kitap okuma şekli doğrudur?

- Ali: "Daha rahat olduğu için yüzükoyun uzanarak okurum."
- Bora: "Daha iyi görmek için kitabı gözlerime iyice yaklaştırırım."
- Cem: "Sandalyede ya da koltukta dik oturarak okurum."

4. Aşağıdakilerden hangisi sessiz okuma kurallarına uygundur?

- Metni gözlerimizle okumak
- Dudağımızı kıpırdatmak
- Fısıldayarak okumak

5. Mehmet sınıfta bir metni sesli olarak okudu. Sınıfın en arkasında oturan Ali, Mehmet'in sesini duyamadı. Ali, Mehmet'i ne söyleyerek uyarmış olabilir?

- a. Vurgulamana dikkat ederek okur musun?
- b. Tonlamana dikkat ederek okur musun?
- c. Biraz daha yüksek sesle okur musun?

6. Aşağıdakilerden hangisine kitap okurken dikkat etmeliyiz?

- a. Yüksek sesle, bağırarak okumalıyız.
- b. Sözcükleri hızlı okumalıyız.
- c. Sözcükleri doğru söylemeliyiz.

7. Aşağıdakilerden hangisi sadece kendimiz için yaptığımız okumadır?

- a. Sesli okuma
- b. Sessiz okuma
- c. Heceleyerek okuma

8. Sadece gözlerimizle yaptığımız okuma hangisidir?

- a. Sesli okuma
- b. Sessiz okuma
- c. Heceleyerek okuma

9. Aşağıdakilerin hangisinden bir sözcüğün anlamını öğrenemeyiz?

- a. gazeteden
- b. sözlükten
- c. ansiklopediden

10. Dünyadaki gelişmeleri ve değişimleri öğrendiğimiz günlük basılan yazılı materyal nedir?

- a. dergi
- b. gazete
- c. kitap

Metnin Bölümleri

Bir metnin üç bölümü vardır:

1

Giriş

2

Gelişme

3

Sonuç

Giriş Bölümü:

Metindeki kahramanların ve olayın geçtiği yerin tanıtıldığı bölümdür.

Gelişme Bölümü:

Bu bölümde anlatılan olayın nasıl sonuçlanacağını merak ederiz.

Sonuç Bölümü:

Anlatılan olayın sona erdiği bölümdür. Olayla ilgili merak ettiklerimizin cevabını bu bölümde buluruz.

Aşağıdaki metni okuyunuz.

TEMBEL FARE TİNİ

Küçük fare Tini'nin hiç arkadaşı yoktu. Komşu minik fareler hep koşmacalı, atlayıp zıplamalı oyunları seviyorlardı.

Küçük Tini ise kendini yormayı sevmezdi. Bu yüzden de zamanının çoğunu evde tembel tembel oturarak geçirirdi.

Yukarıdaki bölüm, metnin giriş bölümüdür. Giriş bölümünde biz, olayın kimin başından geçeceğini öğrendik. Bu metinde olaylar Tini'nin başından geçecek. Tini'yi tanıdık. Onun tembel bir fare olduğunu öğrendik.

Bir gün Tini, Topi amcasıyla bahçeye çıktı. Çünkü ilkbaharın gelip gelmediğini çok merak ediyordu. Topi amca Tini'ye "İlkbahar geldiğinde kulağına fısıldar." demişti. Tini'nin kulağına ise hiçbir şey fısıldanmamıştı.

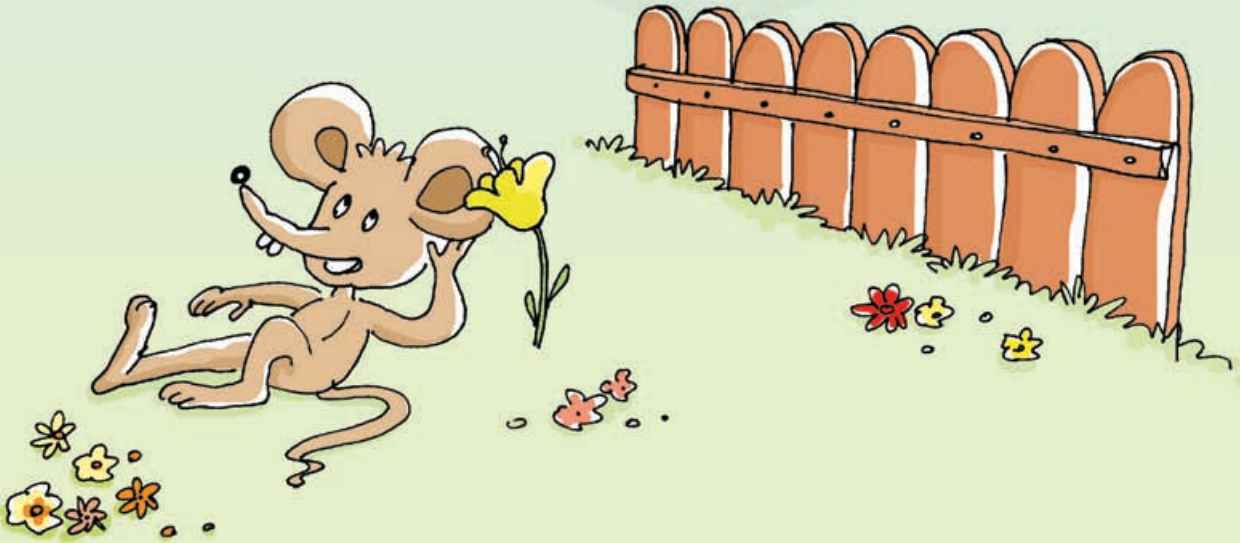
Topi amca, bahçede ağır ağır dolaşan Tini'ye "Ağaçlara, çiçeklere bak Tini, havayı kokla, işte ilkbahar!" dedi.

Tini:

— Çok güzel ama ilkbahar hâlâ benim kulağıma fısıldamadı, dedi.

Sonra hemen uzandı. Kulağını önündeki kocaman güzel sarı çiçeğe dayadı.

Bu bölüm, metnin gelişme bölümüdür. Tini'nin başından geçen olayları öğreniyoruz. "Acaba, ilkbahar Tini'nin kulağına, geldiğini fısıldayacak mı?" diye merak ediyoruz.

Tini bir vızıltı duydu ve o anda kulağında müthiş bir yanma hissetti. Minik bal arısı hızla uçarken Tini kendini yere atarak bağıırıp tepinmeye başladı. Kulağında kocaman bir şişlik vardı.

Topi amca:

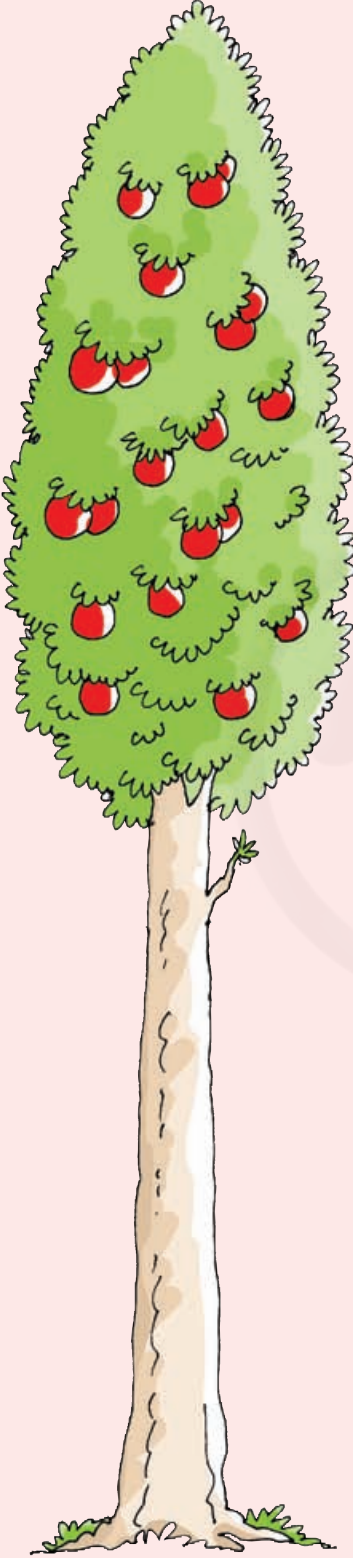
- Ah zavallı Tini, dedi. Senden özür dilerim. Doğrusu ilkbaharın, tembellerin kulağına böyle fısıldadığını ben de bilmiyordum.

Ayla ÇINAROĞLU

Bu bölüm metnin sonuç bölümüdür. Bu bölümde ilkbaharın, Tini'nin kulağına nasıl fısıldadığını öğrendik.

Aşağıdaki metin üç bölüme ayrılmıştır. Metnin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerini altlarındaki kutuya yazınız.

Elma ağacı, ağaççığın kendisiyle konuşmamasına üzüldü. Ağaççık bir süs ağacıydı ve bir gün çiçekleri döküldü. Elma ağacını küçümseyip konuşmadığı için kendisinden utandı ve özür diledi.

Elma ağacı, bir bahçede tek başına yaşıyordu. Elma ağacı kendini yalnız hissediyordu. Konuşacağı hiç kimse yoktu.

Bir gün elma ağacının yanına bir ağaççık diktiler. Elma ağacı buna çok sevindi. Baharın gelmesiyle ağaççığın en ucundaki tomurcuk çıt etti, çatladı. Elma ağacı günlerdir onun uyanmasını bekliyordu. Seslendi:

— Günaydın, kardeş!

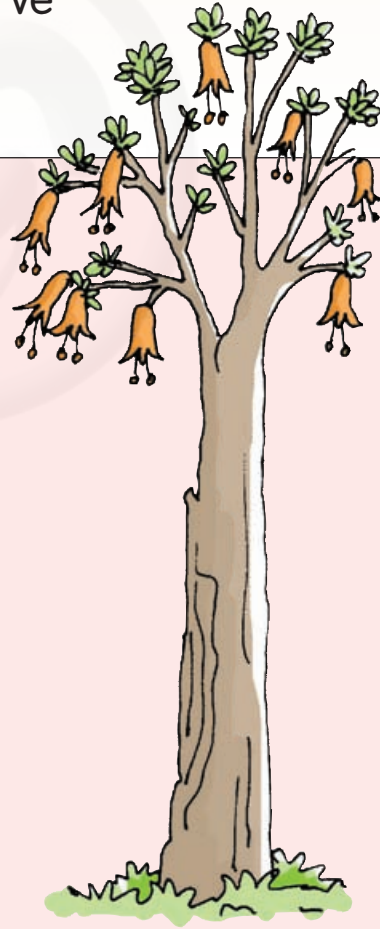
Ağaççık elma ağacını gördü:

— Günaydın, dedi.

Elma ağacı, ağaççıkla konuştuğu için çok mutluydu. Aradan birkaç gün geçti. Ağaççık çan şeklinde kırmızı çiçekler açtı. Elma ağacı:

— Ne güzel çiçeklerin var, dedi.

Ağaççık, kendini çok beğendi ve elma ağacıyla konuşmadı.

M E T N İ N B Ö L Ü M L E R İ

1. Aşağıdakilerden hangisi bir metnin giriş cümlesi olabilir?

- Daha sonra bir daha birbirlerini görmediler.
- Küçük bir çocuk tek başına buraya nasıl gelmişti?
- Sınıfının en kısa boylu ve en sevimli çocuğu Zeynep'ti.

Büyük bir gül bahçesindeki kocaman incir ağacının altında küçük bir uçuş böceği yaşıyordu. Siyah benekli kıpkırmızı kanatları vardı. Adı Bonbon'du. Bonbon, anne ve babasının tek çocuğuydu.

2. Yukarıdaki paragraf bir metnin hangi bölümü olabilir?

- giriş
- gelişme
- sonuç

"Artık sabırlı olmayı ve karşısındakini düşünmeyi öğrendi. Bundan sonra yaşam kendisi için de onu sevenler için de daha kolay olacak."

3. Yukarıdaki paragraf bir metnin hangi bölümü olabilir?

- giriş
- gelişme
- sonuç

4. Aşağıdaki eşlemelerden hangisi yanlıştır?

- Giriş bölümü → Metindeki kişilerin tanıtıldığı bölümdür.
- Gelişme bölümü → Anlatılan olayla ilgili merakımızın bittiği bölümdür.
- Sonuç bölümü → Merak ettiklerimizin cevabını bulduğumuz bölümdür.

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir metnin sonuç cümlesi olabilir?

- a. Böylece minik fil bir daha hiç yalnız kalmadı.
- b. Uzun kulaklı tavşan duyduğu sestten korktu.
- c. Sevimli maymun hızla ağaca tırmandı.

6. "Bir gün aralarına siyah bir kuğu geldi. Şaşırdılar. Çünkü onlar bütün kuğuların beyaz olduğunu sanıyorlardı. Siyah kuğu da şaşırmıştı. Beyaz kuğular siyah kuğunun üzerine yürüdüler. Kavga ettiler. Onları gören yaşlı kuğu, kuğuların yanına gitti."

Yukarıdaki paragraf, bir metnin hangi bölümü olur?

- a. giriş
- b. gelişme
- c. sonuç

7. Aşağıdakilerden hangisi bir metnin sonuç cümlesi olabilir?

- a. Böylece herkes mutlu oldu.
- b. Tam bu sırada kapı çaldı.
- c. Bütün hızıyla koşarak annesinin yanına gitti.

8. Aşağıdakilerden hangisi bir metnin giriş cümlesi olabilir?

- a. Çocuk sonunda tekrar evine ulaşabildi.
- b. Bundan sonra bu kadar televizyon izlemeyecekti.
- c. Tatilin ilk günü dışarıda pırıl pırıl bir hava vardı.

9. "O günden sonra herkes çok mutlu oldu." cümlesi bir metnin hangi cümlesi olabilir?

- a. giriş
- b. gelişme
- c. sonuç

10. "Efe, çalışkan, akıllı ve cana yakın bir çocuktur." cümlesi metnin hangi cümlesi olabilir?

- a. giriş
- b. gelişme
- c. sonuç

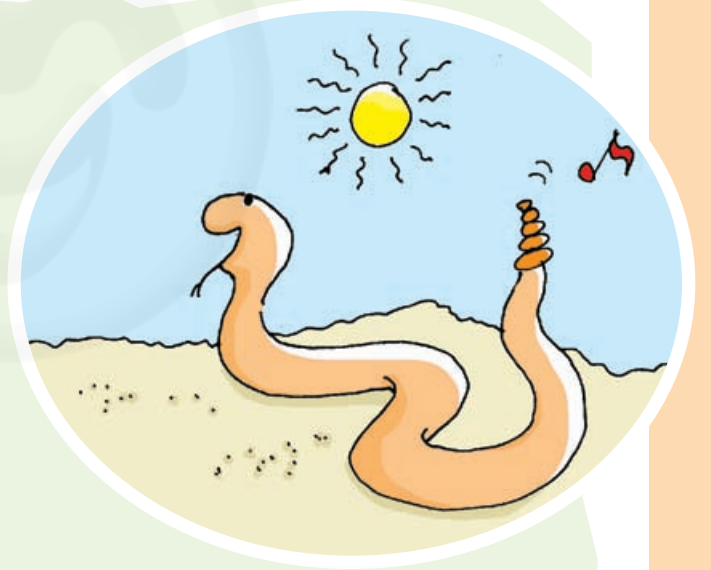
Hikâye Unsurları

Dinlediğimiz ya da okuduğumuz bir hikâye ile ilgili:	Anlatılan olay nedir?	Bu olay kimin başından geçmektedir?
Olay nerede geçmektedir?	Olay ne zaman gerçekleşmiştir?	sorularını cevaplırsak o metnin hikâye unsurlarını belirlemiş oluruz.

Şıkırdak'ın Çingırağı

Minicik, sevimli bir çingiraklı yılanı Şıkırdak. Güneşin hep parladığı, kumları ısıttığı bir çölde yaşardı. Çingırağının sesini dinlemeyi çok severdi. Hiç durmadan çingırağını şıkırdatıp sesini dinlerdi.

O yaz, babası "Sen artık büyüdün Şıkırdak. Sanma ki çingırağın bir oyuncak. Yalnızca düşmanlarını korkutmak için şıkırdat onu, yoksa arkadaşsız kalırsın ömür boyu." dedi ve ekledi: "Git bak kardeşlerinin yaptığı işlere, bir son ver artık bu tembelliğe."

Şıkırdak, kardeşlerinin yanına gitti üzgün üzgün. Yaptıkları işleri seyretti küskün küskün.

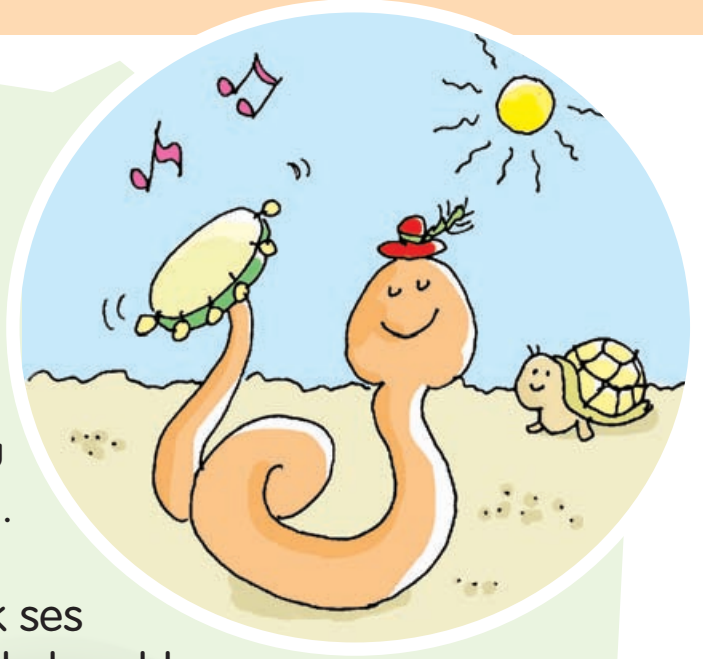
Hiçbirine ilgi duymadı. Ne Tıkırdak gibi marangoz olmak istiyordu ne de Çıkırdak gibi tamirci. Çıkardıkları sesleri hiç beğenmedi. Beğendiği tek ses çingırağıydı. Alıp başını yola koyuldu.

Kimsenin olmadığı bir yere gidip çingırağını çalmaya başladı. Şıkırdak yalnız olduğunu sanıyordu oysa yanıyordu. Kaplumbağa ailesi gürültüden rahatsız olduklarını söylediler. Şıkırdak'tan orayı terk etmesini istediler.

Şıkırdak, çok mutsuzdu. Yemek yiyemez, uyuyamaz oldu. Ailesi bu duruma bir çare bulmak istedi. Şıkırdak, çingırağının sesinden vazgeçemiyordu. Şıkırdak'ın annesi sirkteki orkestrada Şıkırdak'ın çingırağı sesinde bir müzik aleti bulabileceklerini söyledi. Hep beraber sirke gittiler. Orkestradaki hiçbir ses Şıkırdak'ın çingırağının sesine benzemiyordu. Şıkırdak tekrar çok üzüldü. Orkestra şefi zilli tefin çingırağın sesine benzediğini söyledi.

Şıkırdak gece gündüz çalışıp zilli tefi çok güzel çalmayı öğrendi. Şıkırdak ünlü bir müzisyen oldu.

Aysel GÜR MEN

“Şıkırdak’ın Çıngırağı” adlı masalda bir çölde ailesiyle yaşayan Şıkırdak adlı yılanının başından geçenler anlatılır. Şıkırdak’ın babası Şıkırdak’a o yaz kendine bir iş bulmasını söyler. Şıkırdak ise kardeşlerinin yaptığı işleri beğenmez. Şıkırdak’ın en çok beğendiği ses çıngırağının sesidir. Şıkırdak’ın bu durumuna üzülen ailesi, belki Şıkırdak sirk in orkestrasında çıngırağının sesinde bir müzik aleti bulur diye düşünür. Hep beraber sirke giderler. Sirk şefi zilli tefin çıngırak sesinde olduğunu söyler. Şıkırdak zilli tefi çalmayı öğrenip ünlü bir müzisyen olur.

**Bu masalın
hikâye
unsurları**

Olay:

Şıkırdak’ın müziğe olan ilgisinden dolayı başından geçenler

Ana karakter:
Şıkırdak

**Olayın geçtiği
zaman:**
Yaz mevsimi

**Olayın geçtiği
yer:**
Çöl

Aşağıdaki resimde anlatılanlarla bir öykü oluşturunuz.
Öykünüzün hikâye unsurlarını yazınız.

Öyküde anlatılan olay:

.....
.....
.....
.....
.....

Olayın geçtiği yer:

.....
.....
.....

Olayın geçtiği zaman:

.....
.....
.....

Öykünün kahramanları:

.....
.....
.....

Aşağıdaki metni okuyunuz.

Gülünecek Bir Şey mi Var?

Burcu, ikinci sınıfta okuyordu. Anne ve babası sabah erkenden işe giderdi. Burcu öğlenciydi. O gün biraz gecikmişti. Çarpım tablosunu ezberlerken zamanın nasıl akıp gittiğini anlayamamıştı. Saate baktığında aklı başından gitti. Çabucak giyindi. Annesinin hazırlayıp dolaba koyduğu yemeği ısıtması ve yemesi olanaksızdı. Masanın üstündeki bisküvi paketini aceleyle çantasına koydu. Son anda servise yetişip okula gitti.

Burcu sınıfa gittiğinde arkadaşları ona güldüler. Burcu: — Ne diye bana bakıp bakıp gülüyorsunuz? Gülünecek bir şey mi var, dedi.

Arkadaşlarından biri:

— Elbette, iki renkli çoraplarınla öyle gülünçsün ki, dedi.

Burcu eğilip çoraplarına baktı. Gerçekten de dizlerine dek uzanan çoraplardan biri kırmızı öbürü mavili yeşilliydi. Burcu hemen yerine oturdu.

Gülten DAYIOĞLU

Bu hikâyede	Anlatılan olay:	
	.....	
	.....	
	.....	
Ana karakter:	Olayın geçtiği yer:	Olayın geçtiği zaman:
.....	.....	.....
.....	.....	.....

Bu büyük alışveriş merkezine benim ilk gelişim. Zaten yeni açılmış. Cumartesi günümüzü alışveriş yaparak geçirecektik. Annem gıda maddelerini alırken benim dolaşmama izin verdi. Meyve bölümünde buluşmak üzere ayrıldık. Dolaşırken "Al beni, al beni!" diyen birçok oyuncak gördüm. Bir topa, bir çift palete, iki kitaba, bir su tabancasına hayır diyemedim. Annemin yanına gittiğimde annem aldıklarımın biraz fazla olduğunu söyledi. Ben de su tabancasını bıraktım. Oyuncak da olsa bir tabancamın olması hiç de hoş değildi.

İlk dört soruyu yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1. Metnin ana karakteri kimdir?

- a. çocuk   b. anne   c. satıcılar

2. Olay nerede geçmektedir?

- a. Oyuncak reyonunda
b. Alışveriş merkezinde
c. Meyve bölümünde

3. Olay ne zaman gerçekleşmiştir?

- a. Hafta içi
b. Cumartesi günü
c. Şubat tatilinde

4. Metinde anlatılan olay nedir?

- a. Bir çocuğun alışveriş merkezinde yaşadıkları
b. Oyuncakların güzelliği ve pahalılığı
c. Bir ailenin hafta sonu tatilleri

Havalar artık düzelmeye başladı, bahar geldi diye pazar günü amcamlarla korulukta gezmeye gittik. Ablam korulukta gezerken kolunu kırdı. Hemen hastaneye götürüldü. Ablamın kolu alçıya alındı. Ablama herkes kraliçe gibi davranıyordu. Herkes onu rahatlatmak için elinden geleni yapıyordu. Ablamı kıskanıyordum. Keşke ben kolumu kırsaydım. Birkaç gün sonra ben de gribe yakalandım. Ateşim çok yüksek, canım hiçbir şey istemiyor. Ablamın bugün alçısı çıkıyor. Ablam da benimle ilgileniyor. Evdeki herkes benimle ilgileniyor. Bugün sınıfça pikniğe gidecektik. Ben arkadaşlarımla gidemeyeceğim diye çok üzgünüm.

5, 6, 7 ve 8. soruları yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

5. Metnin kahramanları kimlerdir?

- a. Çocuk ve ablası
- b. Ailedeki herkes
- c. Çocuğun ailesi ve arkadaşları

6. Olay hangi mevsimde geçiyor?

- a. sonbahar
- b. yaz
- c. ilkbahar

7. Abla kolunu nerede kırıyor?

- a. evde
- b. okulda
- c. korulukta

8. Çocuk niçin pikniğe gidemiyor?

- a. Ablasını kıskandığı için
- b. Ablasının alçısı çıkacağı için
- c. Grip olduğu için

5N 1K

Okuduklarımızla ya da dinlediklerimizle ilgili 5 tane N harfiyle, 1 tane de K harfiyle başlayan sorulara 5N 1K denir.

1 Ne?

2 Nerede?

3 Ne zaman?

4 Nasıl?

5 Niçin?
Neden?

1K Kim?

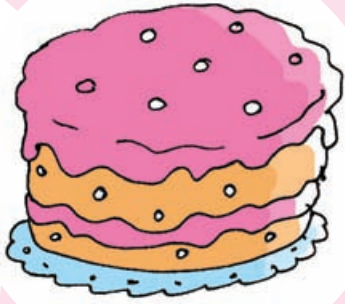

Aşağıdaki metni okuyunuz.

Yeni Kırmızı Topum

Annem bugün bana yeni kırmızı bir top aldı. Topum çok güzeldi. Onu arkadaşlarıma göstermek için sabırsızlanıyordum. Arkadaşlarım arka bahçede oyun oynuyorlardı. Topu görünce herkes çok beğendi. Topumla oynamak istediler. Ben topum kirlenir, patlar diye izin vermedim. Onlar da kendi toplarıyla oynadılar. Ben de topumu alıp eve gittim. Tek başıma oynamaktan sıkıldım. Annem ben odamdayken çilekli tatlı yapmış. Ben yemek isteyince şekli bozulur diye izin vermedi. O zaman yaptığım hatayı anladım. Topumu alıp arkadaşlarımla doyasıya oyun oynadım.

Ayla ÇINAROĞLU

Okuduğunuz metinle ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Annesi ocuğa ne aldı?

.....

2. Çocuğun arkadaşları nerede oyun oynuyorlardı?

.....

3. ocuk arkadaşlarını niçin topuyla oynatmadı?

.....

4. Çocuğa kırmızı top ne zaman alındı?

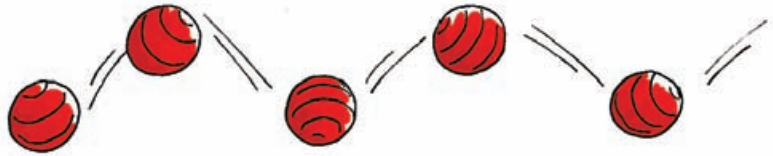
.....

5. ocuk, yaptığı hatayı nasıl anladı?

.....

6. ocuk kimlerle doyasıya oyun oynadı?

.....

Aşağıdaki sorularla, bu soruların cevaplarını eşleyiniz.

Ne zamandan beri gitar çalyorsun?

Niçin gitar kursuna gidiyorsun?

Kurs aldığın yer nerede?

Gitar çalmasaydın ne çalmak isterdin?

Ailende kimler gitar çalmanı destekliyor?

Gitar çalmak nasıl bir duygu?

Klarnet çalmak isterdim.

1. sınıfa başladığımdan beri.

Gitar çalarken çok mutlu oluyorum.

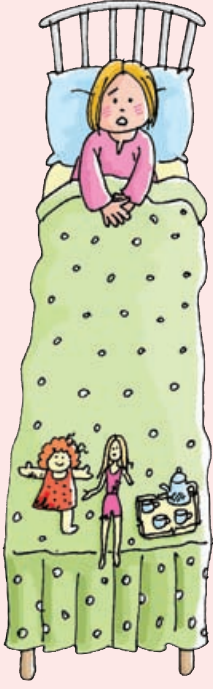
Bizim apartmanda konservatuvara giden bir ağabey var. Onun evinde kurs alıyorum.

Bir arkadaşım gitar çalıyordu. Çok hoşuma gitti. Ben de çalmak istedim.

Bütün ailem destekliyor ama özellikle annem destekliyor.

Hastalığımın üçüncü günü, oyuncaklarımı yatağın ayak ucuna sıralayıp baktım. Hepsi eski oyuncaklardı. Hep aynı oyuncaklarla oynamanın ne kadar sıkıcı olduğunu yetişkinler anlayamaz. Oyuncak istediğimde hep "Senin oyuncakların var ya! Onlarla oyna." derler. Herhâlde bütün çocuklar aynı durumdadır. "Evde var ya!" Eskimişmiş, boyaları dökülmüşmüş, sağı solu kırılmışmış, kimin umurunda? Kimin? Benim.

Metne göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Çocuk, oyuncakları nereye sıraladı?

.....

2. Çocuk ne zamandır hasta?

.....

3. Çocuk niçin yeni oyuncaklar istiyor?

.....

4. Çocuk oyuncak istediğinde nasıl cevaplar alıyor?

.....

5. Eskimiş, boyaları dökülmüş olanlar nedir?

.....

1. "Ali, sabah geç kaldığı için sütünü içmeden çıktı." cümlesi ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabını veremeyiz?

- Ali, ne zaman geç kaldı?
- Ali, niçin sütünü içmeden çıktı?
- Ali, nereden çıktı?

2. "Bu kitabı hafta sonu okudum." cümlesi hangi sorunun cevabı olabilir?

- Hafta sonu kitap okudun mu?
- Kitap okumak ister misin?
- Bu kitabı ne zaman okudun?

3. Aşağıdaki sorulardan hangisi 5N 1K sorularından değildir?

- En çok hangisini beğendin?
- Niçin bu resmi panoya asmadın?
- Çocuk parkına kimler gelmişti?

4. "Defne'nin annesi çok yorgundu." cümlesine göre yorgun olan kimdir?

- Defne
- Defne ve annesi
- Defne'nin annesi

5. "Özgür ve Alp, Can'ın yanına gittiler." cümlesi ile aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı alınamaz?

- Özgür, Alp ve Can ne yaptılar?
- Kimler, Can'ın yanına gittiler?
- Özgür ve Alp, nereye gittiler?

6. "Aytül Akal, çocuk kitabı yazarıdır." cümlesi aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabıdır?

- a. Aytül Akal, yazar mıdır?
- b. Aytül Akal kimdir?
- c. Aytül Akal, ne tür kitaplar yazar?

7. Aşağıdaki sorulardan hangisi 5N 1K sorularındandır?

- a. Bu elbiseyi kaçta aldınız?
- b. Odanı neden toplamadın?
- c. Hangi kalemi istersin?

"Dört yıl köyde dedesinin yanında kalan Heidi dokuz yaşındayken teyzesi onu, kentte bir ailenin yanına yerleştirir. Heidi köyünü çok özlediği için hastalanır."

8, 9 ve 10. soruları yukarıdaki paragrafa göre cevaplayınız.

8. Heidi'yi kente kim götürür?

- a. dedesi
- b. teyzesi
- c. zengin bir aile

9. Heidi niçin hastalanır?

- a. Kentte havalar çok soğuk olduğu için
- b. Zengin aile Heidi'ye iyi bakmadığı için
- c. Kent yaşamına alışamadığı için

10. Heidi'nin dedesi nerede oturuyor?

- a. köyde
- b. kasabada
- c. kentte

Farklı Düşünmeye Yönlendiren İfadeler

Ayşe Hanım, çocuklara pasta veya dondurmadan birini seçmelerini öneriyor. Ayşe Hanım'ın bir öneride bulunduğunu biz "ya da" sözcüğünden anlıyoruz.

Cümle içinde "**ama, fakat, veya, ya da, ancak**" sözcüklerinden sonra anlam değişir.

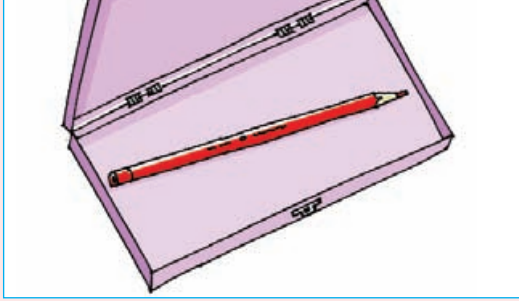
Örnekler

- Odama düzeltecektim **ama** misafirler geldi.
- Odama düzeltecektim **fakat** misafirler geldi.
- Odama düzeltecektim **ancak** misafirler geldi.

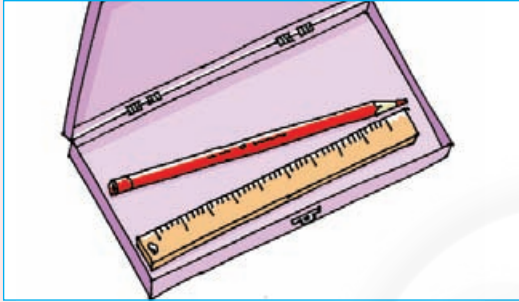
Biz "ama, fakat, ancak" sözcüklerinden sonra gelen ifadelerden odanın düzeltilmediğini anlıyoruz.

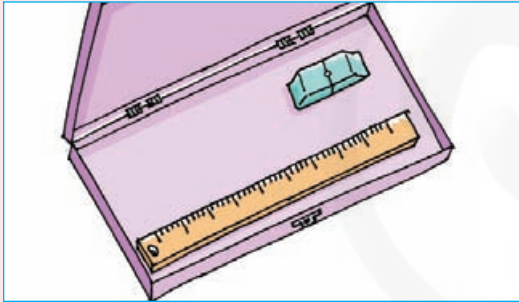
1. Aşağıdaki resimlerle cümleleri eşleyiniz.

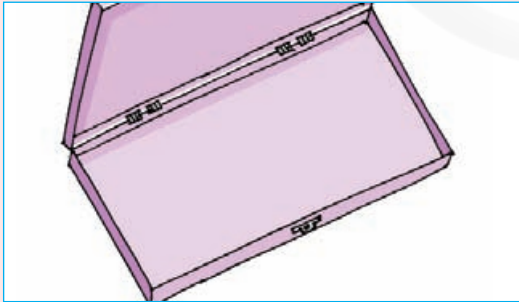
Kalem kutusunda cetvel ve silgi var.

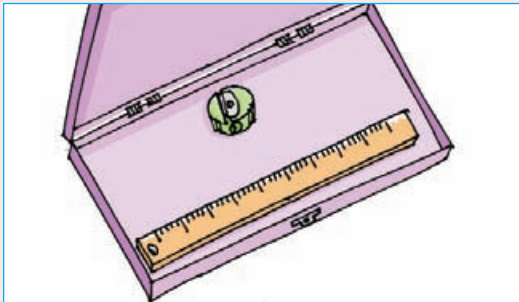
Kalem kutusunda hem cetvel hem de kalemıraş var.

Kalem kutusunda ne cetvel var ne de kalem var.

Kalem kutusunda kalem var ama başka hiçbir şey yok.

Kalem kutusunda silgi yok, ancak kalem ve cetvel var.

2. Aynı anlama gelen cümleleri eşleyiniz.

Ali ya da Murat gelsin.

Oyun oynadı ama ödevini yapmadı.

Bahçeye çıktı fakat arkadaşları gelmedi.

Ali ve Murat gelsin.

Ya top oynayalım ya da ip atlayalım.

Oyun da oynamadı, ödevini de yapmadı.

Ne oyun oynadı ne de ödevini yaptı.

Ali veya Murat gelsin.

Top oynayalım veya ip atlayalım.

Oyun oynadı fakat ödevini yapmadı.

Bahçeye çıktı ama arkadaşları gelmedi.

Hem Ali hem de Murat gelsin.

3. Aşağıdaki cümleleri "ama, fakat, veya, ya da, ancak" sözcüklerinden biri ile tamamlayınız. Her sözcüğü bir kez kullanınız.

Pasta alacaklardı ..... paraları yetmedi.

Portakal suyu ..... vişne suyu içmek ister misin?

Fındık ..... fıstık, hangisini alalım?

Akşam sinemaya gidecektik ..... kar yağınca gidemedik.

Markete gitmek istiyorum ..... annem tek başıma gitmeme izin vermiyor.

T E S T 8

F A R K L I D Ü Ş Ü N M E Y E

Y Ö N L E N D İ R E N İ F A D E L E R

1. "Akıllı ama yaramaz bir çocuktuk." cümlesinde altı çizili sözcüğün yerine aşağıdakilerden hangisi gelemez?

- a. fakat   b. ancak   c. veya

2. "Eğlenmek için her şey vardı ..... ben çok mutsuzdum." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. ya da   b. ancak   c. bile

3. "Kumdan ya kuyu ya da kule yapalım." cümlesi aşağıdakilerden hangisi ile aynı anlamdadır?

- a. Kumdan kuyu veya kule yapalım.
b. Kumdan ne kuyu ne de kule yapalım.
c. Kumdan kuyu da kule de yapalım.

4. "Söylediklerim doğruydu ama ..... " cümlesi aşağıdakilerden hangisi ile devam etmelidir?

- a. kimse inanmadı.
b. bir kısmı yanlıştı.
c. söyleyemedim.

5. " ..... fakat çantası çok ağırdı." cümlesinin başına aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. Sana yardımcı olamazdım
b. Sana yardımcı olabilir miyim
c. Ona yardımcı olmak istedim

6. İlk bakışta buradaki herkesi kadın sanmışım .....
değilmiş. Ortada dolaşan beyaz gömleklilerden ikisi erkekmiş.

**Paragraftaki noktalı yere aşağıdakilerden hangisi
gelmelidir?**

- a. veya   b. ancak   c. ve

7. "Bu pantolonun üstüne kırmızı ..... yeşil bir kazak
olabilir." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi
gelmelidir?

- a. veya   b. ama   c. ancak

8. "Her şeyden vazgeçilebilir ..... yemekten asla
yani herkes bir şeyler yemek zorunda." cümlesinde noktalı
yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- a. ama   b. ya da   c. ancak

9. "Büyüyünce çocuk doktoru ..... bilgisayar
mühendisi olmak istiyorum." cümlesinde noktalı yere
aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümle anlamlı olur?

- a. ancak   b. fakat   c. ya da

10. "Oyuncak tavşanımı dolabın arkasında bulunca çok
sevindim ama ..... " cümlesi aşağıdakilerden hangisi ile
devam ederse anlamlı olur?

- a. tavşancık çok perişan görünüyordu.
b. tavşanımı çok özlemiştim.
c. tavşancığın kulakları uzundu.

Konu ve Ana Düşünce

Bir metnin konusunu "Bu metinde anlatılan nedir?" sorusuna cevap vererek buluruz.

Ali'nin okuduğu kitabın konusunu aşağıdakilerden herhangi birini söyleyerek ifade edebilirsiniz.

- Kedinin yaşadıkları
- Bir kedinin başına gelenler
- Kedinin yaşadığı maceralar

ANA DÜŞÜNCE (ANA FİKİR)

Bir metnin ana düşüncesini "Bu metinden ben nasıl bir ders çıkardım?" sorusuna cevap vererek buluruz.

Bir metnin ana düşüncesini söylerken ya da yazarken şöyle cümleler kurmalıyız:

Örnek:

Birbirimize yardım etmenin gerektiğini anlatan bir öykü okudunuz.

Öykünün ana düşüncesi

Birbirimize yardım etmeliyiz.

ya da

İnsanlar birbirine yardım etmelidir.

Aşağıdaki metni okuyunuz.

Denizyıldızı

Bir sabah sahilde yürüyüş yapan bir adam, gördüğü manzara karşısında şaşkınlığa uğramış. Bütün kıyı can çekişen denizyıldızlarıyla doluymuş. Bir önceki gece çok güçlü deniz dalgalarının etkisiyle binlerce denizyıldızı, geri dönemeyecek kadar uzaklaşmışlar evlerinden. Adam yapabileceği hiçbir şey olmadığını düşünerek üzgün üzgün yürümeyi sürdürürken denizyıldızlarını denize atmaya

alışan bir çocuğa rastlamış. Çocuğun yanına gitmiş ve "Orada binlerce denizyıldızı var. Hepsini atmana olanak yok. Senin bunları atman neyi değiştirecek ki?" demiş. ocuk yaptığı işe devam etmiş. ocuk denizyıldızlarından birini atarken "Bak, bu denizyıldızı için çok şey fark etti." demiş. Adam bir an durmuş ve çocuğun ne kadar haklı olduğunu anlamış. O da bu güzel hayvanların evlerine dönmesine yardım etmeye başlamış.

Bilim ocuk

Konusu:

Bir adam ile bir çocuğun sahile vuran denizyıldızları ile ilgili konuşmaları

Ana Düşüncesi:

Yardıma ihtiyacı olanlar için hiçbir şey yapmamaktansa küçük de olsa bir şeyler yapmak iyidir.

1. Aşağıdaki kutularda yazılanlar bir metnin bölümleridir. Bölümleri doğru sıralayınız.

Annemle babama haber verince onlar çok telaşlandı. Babam doktor çağırırken annem ablamı yatırıyor. O sırada ablamın cebinden demir bir bilye düştü.

Babam, ablamın bizi aldattığını söyledi. Ablama kızdı. Ona bir yıl boyunca hediye almayacaklarını söyledi.

Ben çok sık hastalanırken ablam hiç hastalanmazdı. Hastalandığımda ailem istediğim her şeyi yapardı. Ablam da beni kıskanırdı. Bir gün evde ablamla birlikteydik. Ablam birden demir bir bilyeyi yanlışlıkla yuttuğunu söyledi.

2. Aşağıdaki boşlukları okuduğunuz metne göre doldurunuz.

Metnin konusu: .....

.....

.....

Metnin ana düşüncesi: .....

.....

.....

.....

3. Aşağıdaki metnin konusunu ve ana düşüncesini yazınız.

Çiftçi ile Geçimsiz Oğulları

Bir çiftçinin üç oğlu
varmış. Birbirleriyle
geçinemez, sürekli
kavga ederlermiş.

Oğullarının bu
durumuna üzülen baba, onlara bir ders vermek istemiş.
Oğullarına bir demet çubuk vermiş. Bunu kırmalarını istemiş.
Çocuklar sırayla denemişler ama kıramamışlar. Bunun
üzerine baba, demeti çözmüş, çubukları ayrı ayrı vermiş.
Çocuklar bu çubukları rahatça kırmışlar. Baba çocuklarına
“Siz de bir arada olursanız kimse size zarar veremez.” demiş.

Konusu:

.....
.....
.....
.....

Ana
Düşüncesi:

.....
.....
.....
.....

İlk 5 soruyu aşağıdaki paragrafa göre cevaplayınız.

Sabine'nin güzel bir odası vardı ama odası hiç de hoş görünmüyordu. Sabine odasını düzenli tutmuyordu. Bir gün bir arkadaşı bir sepet kiraz getirdi. Sabine onu koltuğunun üstüne bıraktı. Annesiyle gezmeye çıktı. Döndükleri zaman akşam olmuştu. Çok yorulduğu için Sabine, kendini hemen koltuğa attı. Oturmasıyla da haykırarak kalkması bir oldu. Kirazlar ezilmiş, kirazların suyu Sabine'nin elbisesine ve koltuğa çıkmıştı.

1. Sabine'nin odası niçin hoş görünmüyordu?

- a. Ortalık karardığı için
- b. Dağınık olduğu için
- c. Arkadaşı geldiği için

2. Sabine bir sepet kirazı nereye bıraktı?

- a. buzdolabına
- b. mutfak tezgâhına
- c. koltuğun üstüne

3. Sabine ile annesi eve ne zaman döndüler?

- a. öğleden sonra
- b. akşam
- c. gece

4. Okuduğunuz metnin konusu nedir?

- a. Sabine'nin dağınıklığından dolayı başına gelenler
- b. Bir sepet kirazın başına gelen olaylar
- c. Bir koltuğun başına gelen olaylar

5. Okuduđunuz metnin ana dűşüncesi nedir?

- a. Kiraz yememeliyiz.
- b. Düzenli olmalıyız.
- c. Karanlıkta odamıza girmemeliyiz.

6, 7, 8, 9 ve 10. soruları aşığıdaki metne göre cevaplayınız.

Köpek avlanmaya çıkmıştı. Yolda bir tavşana rastladı. Tavşanın peşine düştü. Dere kenarına kadar kovaladı. Tam köprüden geçiyordu, suyun içinde başka bir tavşan gördü. O daha yakın geldi. Önce bunu yakalayayım diye tavşanın üzerine atladı. Kendini suyun içinde buldu. Sudaki tavşanın gerçek tavşanın yansıması olduğunu o zaman anladı. Perişan, ıslak ve üzgün sudan çıktı. Tavşan da çoktan koşup gitmişti.

6. Köpek tavşana nerede rastladı?

- a. yolda
- b. çalılıkta
- c. köprüde

7. Köpek suyun içinde ne gördü?

- a. Tavşan şeklinde bir balık
- b. Kendisinin sudaki yansımasını
- c. Kovaladığı tavşanın gölgesini

8. Köpek derenin sularına atlayınca ne oldu?

- a. Tavşan derenin derinliklerine doğru hızla yüzdü.
- b. Kovaladığı tavşan da suya atladı ve yüzmeye başladı.
- c. Suda gördüğünün gerçek bir tavşan olmadığını anladı.

9. Metnin konusu nedir?

- a. Tavşanı kovalayan bir köpeğin başına gelenler
- b. Bir köpekle iki tavşanın yaşadığı maceralar
- c. Suda yüzen bir köpeğin yaşadıkları

10. Metnin ana düşüncesi nedir?

- a. Çalışkan olmalıyız.
- b. Temiz olmalıyız.
- c. Açgözlü olmamalıyız.

11. Aşağıdakilerden hangisi bir metnin ana düşüncesi olamaz?

- a. İki çocuğun yaşadıkları
- b. İnatçı olmak insanları mutsuz eder
- c. Yemek seçmemeliyiz

12. Aşağıdakilerden hangisi bir metnin konusu olamaz?

- a. Hayvan sevgisi
- b. Hayvanlara iyi davranmanın önemi
- c. Hayvanları korumalıyız

Ana Duygu

Okuduğumuz ya da dinlediğimiz bir şiirin bizde uyandırdığı duyguya şiirin ana duygusu denir.

Aşağıdaki şiiri okuyunuz.

Şapır Şupur

Ne iyimiş okumak,
Ne güzelmiş.
Okumanın tadı var.
Niye mi dudaklarım şapır şupur şimdi,
Niye mi yutkunuyorum ara sıra?
Ben okurken
Sanki hepsi ya şeker ya bal.
Tadına bakıyorum sözcüklerin!

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

Bu şiirin
başlığı:
Şapır Şupur

Şairi (şiiri yazan kişi):
Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

"Şapır Şupur" adlı
şiirin
ana duygusu:
Okuma sevgisi

Şiirin konusu:
Okumak

Şiirin her
satırına dize
(mısra) denir.

Okuduğunuz bu şiir 8 dizeden oluşmuştur.

Aşağıdaki şiiri okuyunuz.

Ağacım

Minicik bir bebektim
Seninle büyüdüm.

Yatağım, dolabım,
Oyuncaklarım, kitaplarım...
Odamın kapısı,
Ninememin sandığı...

Dedemin bastonu,
Kalemim, defterim,
Oturduğum sıra,
Karşımda
Tahta çerçeveli harita...

Salıncağımı sen kurdun,
Topumun kalesi oldun.
Düşlerimin sığınağını
Dallarında buldum.

Artık hazırım hayata.
Borcum varsa eğer
Yalnızca ağaca...

Aytül AKAL

Noktalı yerleri
okuduğunuz
Őire göre
doldurunuz.

Şiirin baŐılıđı

Şairin adı

Şiir ..... dizeden
oluşmuştur.

Şiirin ana duygusu

6, 7, 8, 9 ve 10. soruları aşağıdaki şiire göre cevaplayınız.

Kitap en iyi arkadaş,
Bana neyi sorsam söyler.
Ne anlatsa en sonunda
alış, iyi, doğru ol der.
Geceleri uyumaz o,
Beni kaldırır erkenden
Okulum kadar güzeldir,
Kitabı çok severim.

F. Hüsnü DAğLARCA

6. şiir kaç dizeden oluşmuştur?

- a. 8   b. 10   c. 12

7. Kitabın şaire verdiği öğüt nedir?

- a. Geceleri uyuma!
b. Erken kalk!
c. Çalışkan ve iyi ol!

8. şiirin ana duygusu nedir?

- a. Çalışkan olmak
b. Kitap sevgisi
c. Okula zlem

9. şiirin son dizesinde kaç sözcük vardır?

- a. 10   b. 8   c. 3

10. şiirin başlığı aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- a. En İyİ Arkadaş
b. Canım Kitaplarım
c. Doğru Olmak

Cümle (Tümce)

Annesinin Ali'nin söylediklerini anlaması için Ali'nin cümle kurması gerekir.

Bir duyguyu, düşüncüyü, haberi, isteği bildiren sözcük ya da sözcük dizisine **cümle (tümce)** denir.

Örnekler:

Seni seviyorum.

Bu bir cümledir ve bir **duygu** bildiriyor.

Birer çikolata alalım.

Bu bir cümledir ve bir **istek** bildiriyor.

Teyzem İstanbul'dan geldi.

Bu bir cümledir ve bir **haber** bildiriyor.

Kitap okumak bizim hayal dünyamızı geliştirir.

Bu bir cümledir ve bir **düşünce** bildiriyor.

Bir söz dizisinin cümle olabilmesi için anlamlı olması gereklidir.

Bu söz dizileri birer cümledir.

Okudum.

Kitap okudum.

Ben bu kitabı okudum.

Ben bu öykü kitabını okudum.

Cümle bir tek sözcükten de oluşabilir.

Bu söz dizileri cümle değildir.

Kitabı

Bu kitabı

Bu kitabı okuyan

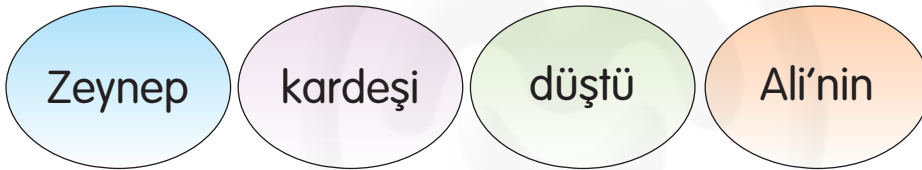
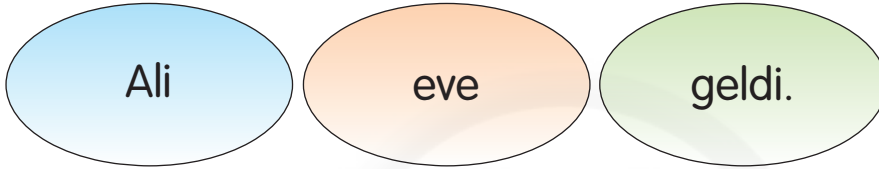
Bu kitabı okuyan çocuğa öğretmen

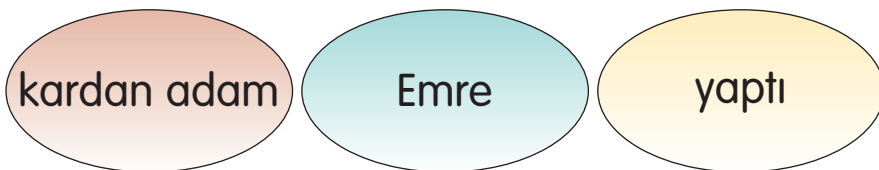
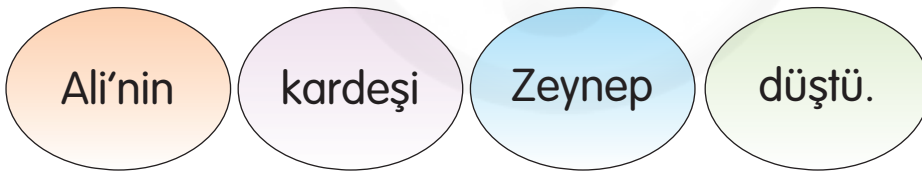
Anlatmak istediklerimizi tam ve doğru olarak ifade eden cümleler kurmalıyız.

sözcüklerinin anlamlı bir cümle olması için sözcükler şöyle sıralanmalıdır:

sözcüklerinin anlamlı bir cümle olması için sözcükler şöyle sıralanmalıdır:

sözcüklerinden cümle yapmak için sözcükler şöyle sıralanmalıdır:

Cümlenin Yazımı ve Noktalaması

Bu yaz bisiklete binmeyi öğrendim.

Sen de bizimle gelir misin?

Okula servisle gidiyor.

Cümlenin ilk sözcüğü büyük harfle başlar.

- Yeni botlarımı çok sevdim .
- Okulda uymamız gereken kurallar vardır .
- Evlerinde bir kedi besliyorlar .
- Bu kitabı okudun mu ?
- Niçin kapıyı açmadın ?
- Sınıfta kaç öğrencisiniz ?
- Eyvah, kalem kutumu evde unuttum !
- Hey, önüne bak !
- Aman oğlum, dikkat et !

Cümlenin sonuna nokta (.), soru işareti (?) ve ünlem işaretinden (!) uygun olanı konur.

1. Yanlarındaki resimlerden yararlanarak aşağıdaki ifadelerden cümle oluşturunuz.

Kuş kafesten .....

Emel, annesine
.....

Özgür, köpeğini
.....

Halis, şapka takmış ama
Tuğba şapka .....

Onur, hem müzik dinliyor
hem de kitap .....

2. Aşağıdaki söz dizilerinden cümle olanlarını kırmızıya boyayınız.

Hayır, uyumuyorum.

Boya kalemlerini getirdin mi?

Bahçedeki çiçekleri sulamaya

Dikkat et, düşeceksin!

Çocuklar koşarak yanımıza

Güldük.

3. Aşağıdaki sözcük dizilerinden anlamlı cümleler oluşturunuz.

- seviyorum - çizgi - seyretmeyi - film

.....

- gördüğüme - onu - sevindim - çok

.....

- sabah - her - içerim - süt

.....

- ay - her - bir - okuyor - kitap

.....

C Ü M L E (T Ü M C E)

İlk 5 soruyu aşağıdaki paragrafa göre cevaplayınız.

Karga yemyeşil bir ormanda yaşıyordu. Yuvası yüksek bir ağacın tepesindeydi. Karga mutsuzdu. Yalnızdı. Hiç arkadaşı yoktu. Bu yüzden canı çok sıkılıyordu.

1. Yukarıdaki paragrafta kaç cümle vardır?

- a. 6   b. 5   c. 4

2. İlk cümlenin kaç sözcüğü vardır?

- a. 7   b. 6   c. 5

3. En kısa cümle kaç sözcükten oluşmuştur?

- a. 1   b. 2   c. 3

4. Karga nerede yaşıyordu?

- a. kentte   b. köyde   c. ormanda

5. Karga niçin mutsuzdu?

- a. Bir ağacın tepesinde yaşadığı için
b. Arkadaşı olmadığı için
c. Canı çok sıkıldığı için

6. Cümle ile ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

- a. Soru cümlesinin sonuna soru işareti konur.
b. Cümlenin sonunda virgül işareti de olabilir.
c. Cümlenin ilk sözcüğü büyük harfle başlar.

7. Aşağıdakilerden hangisi cümle değildir?

- a. Evren oyun oynuyor
b. Ayşegül okuldan çıkıp
c. Basketbol kursuna gidiyor

8. "gitti - uçakla - ve - amcam - İzmir'e"
Yukarıdaki sözcüklerle cümle yapılırsa hangi sözcük kullanılmaz?

- a. gitti   b. ve   c. İzmir'e

9. Aşağıdaki cümlelerden hangisi duygu bildiriyor?

- a. Çocuk oyuncacı kırılınca üzöldü.
b. Pastadan bir dilim yedi.
c. Teneffüste dışarı çıkıp koştu.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlış vardır?

- a. Elektrikler kesilince mum yaktılar.
b. Ününün fişini prizden çekti.
c. Sac kurutma makinesi bozuldu.

11. Aşağıdaki söz dizilerinden hangisi cümledir?

- a. Unutamadım seni
b. Mavi gözleri
c. Güzel çiçeği

12. "elbisesi - güzeldi - annemin - çok" sözcükleri ile anlamlı bir cümle oluşturulursa sonuncu sözcük hangisi olur?

- a. güzeldi   b. annemin   c. çok

13. Aşağıdakilerden hangisi istek bildiren cümledir?

- a. Yeni bir kitap alsam.
b. Yarın okula gidemeyecek.
c. Yasemin, en sevdiğim çiçektir.

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti gelmemelidir?

- a. Masanın üstünü temizlediniz mi?
- b. Ne zaman sinemaya gideceğiz?
- c. Bunu lütfen buraya koyalım?

15. Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir düşünceyi anlatıyor?

- a. Keşke her gün saklambaç oynasak.
- b. En çok sevdiğim ders beden eğitimidir.
- c. Kemiklerimizin gelişimi için süt içmeliyiz.

16. Aşağıdakilerden hangisi cümledir?

- a. Öğretmenim bana soru mu
- b. Matematik dersini seviyor musun
- c. Bu güzel kolyeyi bana mı

17. "Sinem bugün ..... çözdü mü?" cümlesini tamamlayan sözcük hangisidir?

- a. sorulara
- b. matematik
- c. problem

18. "gelince - ellerimi - sokaktan - yıkarım" sözcükleri ile anlamlı bir cümle oluşturulursa son sözcük hangisi olur?

- a. gelince
- b. yıkarım
- c. sokaktan

19. "Bu akşam nereye gideceksiniz" cümlesinin sonuna hangi noktalama işareti gelmelidir?

- a. nokta (.)
- b. ünlem işareti (!)
- c. soru işareti (?)

20. Aşağıdakilerden hangisi iki sözcüklü cümledir?

- a. Hava yağmur
- b. Kar yağdı
- c. Gök gürültüsü

Sözcük

Ece'nin söylediklerini anlamamız için Ece'nin anlamı olan sözler kullanması gerekir.

Duygu ve düşüncelerimizi anlatmak için sözcüklerden yararlanırız.

Sözcüklerin genellikle bir anlamı vardır.

Örnek:

sevgi, dost, gözlük, kitap

Tek başına anlamı olmayan sözcükler de vardır.

Örnek:

da, gibi, kadar, dolayı

Tek başına anlamı olmayan sözcükler ise kullanıldıkları cümlelerin içinde anlam kazanır.

Örnek:

Sen de bizimle gel.

Onun kadar güzel resim yapmak istiyorum.

Sözcüklerin Abece (Alfabe) Sırası

Anlamını bilmediğimiz sözcüklerin anlamlarını sözlükten öğrenebiliriz.

Yazımını bilmediğimiz sözcüklerin doğru yazılışını yazım (imla) kılavuzundan öğreniriz.

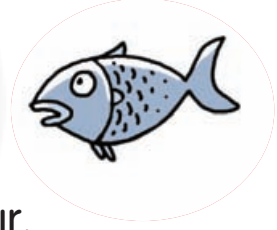
Sözcüklerde ve yazım kılavuzunda sözcükler "abece" sırasına göre dizilir.

Sözcüklerin abece sıralaması ilk harflerine göre yapılır.

Örnek:

camekân - anten - balık sözcükleri sözlükte aşağıdaki şekilde sıralanır.

anten - balık - camekân

Eğer sözcüklerin ilk harfleri aynı ise sözcüklerin ikinci harflerine bakılarak sıralanır.

Örnek:

akıl - acemi - afiş sözcükleri sözlükte acemi - afiş - akıl olarak sıralanır.

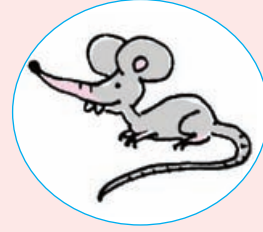
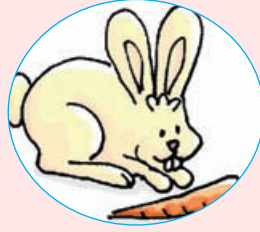
Eğer sözcüklerin birinci ve ikinci harfleri aynı ise o zaman üçüncü harflerine bakılır. Üçüncü harflerinden alfabe de diğerlerinden önce olan birinci sırada yer alır.

Örnek:

geç, gece, gelinlik sözcükleri sözlükte gece, geç, gelinlik olarak sıralanır.

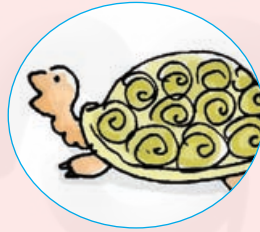
1. Aşağıdaki hayvanların adlarını sözlükte bulunuşlarına göre sıralayınız.

1.

2.

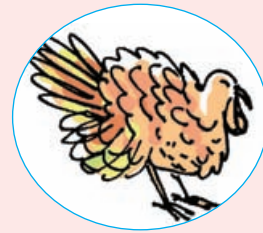
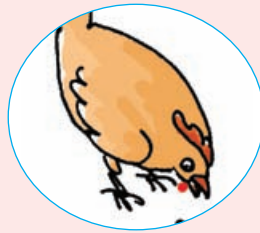
3.

1.

2.

3.

1.

2.

3.

2. Aşağıdaki sözcükleri sözlükte bulunuş sırasına göre sıralayınız.

Örnek: acı - cip - baharat

görgü - dere - köşk

kredi - imza - emir

minder - pota - kask

daktilo - gıda - ekim

eğitim - ekran - eczane

büro - bavul - bezelye

ceviz - cezve - cadde

acı - baharat - cip

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Aşağıda verilen cümlelerdeki sözcüklerin sayılarını yazınız.

Koşa koşa eve geldi.

Önce bakkala sonra manava uğradı.

Sen ve Ali ne zaman bize geleceksiniz?

Hey, çabuk ol!

1. "Yemekten sonra annemle babam kahve içtiler." cümlesinde kaç sözcük vardır?
a. 8   b. 7   c. 6
2. "Basketbol, voleybol, futbol" sözcükleri sözlükte bulunuş sırasına göre sıralanırsa hangisi en sonda yer alır?
a. basketbol   b. futbol   c. voleybol
3. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi ancak cümle içinde anlam kazanır?
a. göre   b. gelir   c. genç
4. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi yanlış yazılmıştır?
a. kare   b. dikdörtken   c. üçgen
5. Aşağıdakilerden hangisi sözlükte "arı" sözcüğünden önce gelir?
a. atlas   b. avukat   c. ağır
6. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki sözcük sayısı en fazladır?
a. Ali ile Ayşe bize geldiler.
b. Ayça bugün parka gitti.
c. Aylin'in ablası ip atlıyor.
7. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi sözlükte "cahil" sözcüğünden önce gelir?
a. cadde   b. canlı   c. cesaret
8. "Mektup, telefon, belgegeçer ve telgraf kişisel iletişim araçlarındandır. Televizyon, radyo, dergi ile gazete kitle iletişim araçlarındandır."
Yukarıdaki paragrafta kaç sözcük vardır?
a. 18   b. 16   c. 14

9. "Babası Yeşim'e gömlek ve pantolon aldı." cümlesinde tek başına anlamı olmayan sözcük hangisidir?

- a. e   b. ve   c. aldı

10. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin tek başına anlamı yoktur?

- a. kadar   b. kalem   c. kibar

11. "İlk kez lunaparka gideceğim." cümlesindeki sözcükler sözlükte bulunuşlarına göre sıralanırsa hangisi üçüncü sırada olur?

- a. ilk   b. kez   c. lunapark

12. "Beceri" sözcüğü hangi iki sözcük arasındadır?

- a. barış-bakan   b. bolluk-burç   c. bebek-biblo

13. "İS-TAN-BUL" sözcüklerinin heceleri sözlükte buldukları sıraya göre dizilirse sondaki sözcük hangisi olur?

- a. İS   b. TAN   c. BUL

14. ■ Anımsamak   ▲ Hatırlamak   ● Unutmak

Bu sözcükler sözlükte bulunuşlarına göre sıralansa, sıralama nasıl olur?

- a. ■ - ▲ - ●   b. ▲ - ■ - ●   c. ● - ■ - ▲

15. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi sözlükte diğerlerinden önce gelir?

- a. zerdali   b. zeytin   c. zebra

Karşıt Anlamlı Sözcükler

Sen çok kısasın!

"Kısa" ve "uzun" sözcükleri karşıt anlamlı sözcüklerdir.

Anlamları birbirinin tersi olan sözcüklere **karşıt (zıt) anlamlı** sözcükler denir.

Örnek:

Soğuk havalarda **kalın** giyinmeliyiz.

Sıcak havalarda **ince** giyinmeliyiz.

Sen de çok uzunsun.

Bu cümlelerde "soğuk" ile "sıcak" karşıt anlamlı sözcüklerdir. Ayrıca "kalın" ile "ince" sözcükleri de karşıt anlamlı sözcüklerdir.

"Küçük büyük herkes filmi çok beğendi." cümlesinde "küçük" ve "büyük" sözcükleri karşıt anlamlıdır.

1. Karşıt anlamlı sözcükleri eşleyiniz.

genç	yukarı
ak	geri
aşağı	yaşlı
eski	düşman
ileri	ince
dost	kara
kalın	yeni

2. Aşağıdaki cümlelerde karşıt (zıt) anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır. Karşıt anlamlı sözcüklerin altlarını çiziniz.

Örnek: Siyah beyaz bir kazak giymişti.

Domateslerin bir kısmı yumuşak bir kısmı sertti.

Dar bir koridordan sonra geniş bir salona geçtik.

Boş bir sandalye bulamadım hepsi doluydu.

Biber tatlı mı acı mı bakar mısınız?

Kirli pantolonunu çıkarıp temizini giydi.

Bu sorular doğru yanlış sorularıdır.

O kadar zayıf ki hafif çantalara bile çok ağır diyor.

Bilgisayarın zararlı ve yararlı yönleri nelerdir?

Kolay da olsa zor da olsa bu problemleri çözeceğim.

1. "Ucuz ama kaliteli bir gömlek aldık." cümlesinde altı çizili sözcüğün karşıt anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- Sade ama güzel bir elbise giydim.
- Bu kadar pahalı giyinmek zorunda değilsin.
- Yatmadan önce giysilerini çıkarmalısın.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- Boşu boşuna burada bekliyoruz.
- Çok az İngilizce biliyor.
- Epey eski bir evde yaşıyor.

3. Hangi cümlede "kapalı" sözcüğünün karşıt anlamlısı kullanılmıştır?

- Kedi, aralık duran kapıdan girmiş.
- Açıkçası bu apartmana koşarak girmiş.
- Kuş, açık pencereden içeri girmiş.

4. "..... balık yedikleri için zehirlendiler." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- Bayat
- Kılçıklı
- Büyük

5. "Bu problemi çözmek zor mu?" sorusuna "hayır" diyen biri için bu problem nasıl bir problemdir?

- kolay
- güç
- sıkıcı

6. "Bence o hiç de hafif değil." cümlesinde altı çizili sözcüğün anlamı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- a. hafifçe   b. ağır   c. kolay

7. Aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisi karşıt anlamlı sözcüklerdir?

- a. yerli - yabancı
b. iner - inmez
c. ziyan - zarar

8. "İstanbul, Van'a uzak." cümlesinde altı çizili sözcüğün karşıt anlamlısı hangisidir?

- a. yakın   b. ırak   c. komşu

9. "Acı tatlı birçok olay yaşadık." cümlesinde altı çizili sözcükler arasındaki ilişki hangi sözcük çifti arasında vardır?

- a. acı - acısız
b. tat - tatlı
c. iyi - kötü

10. "Pantolonunun paçasını biraz kısalt." cümlesinde altı çizili sözcüğün karşıt anlamlısı hangi cümlede kullanılmıştır?

- a. Onun boyu oldukça kısaymış.
b. Ali, ufak tefek bir çocuktur.
c. Boyunu uzatmak için spor yapıyor.

Eş Anlamlı Sözcükler

Aylin ile Atilla aslında aynı şeyi söylüyor.
Sene ve **yıl** sözcüklerinin anlamları aynıdır.

Yazılışları farklı, anlamları aynı olan sözcüklere **eş anlamlı (anlamdaş)** sözcükler denir.

Örnekler:

Düşümde bir gül bahçesindeydim.
Rüyamda bir gül bahçesindeydim.
Bu cümlelerde **düş** ve **rüya** sözcükleri eş anlamlıdır.

Giysilerini gardıroba yerleştirdi.
Elbiselerini gardıroba yerleştirdi.
Bu cümlelerde **giysi** ve **elbise** sözcükleri anlamdaştır.

1. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin eş anlamlıları çiçeklerin içinde yazılıdır. Cümlelerin numarasını ilgili çiçeğin yaprağına yazınız.

1

Eray, Erdem'den güçlüdür.

2

Çok cesur olduğu için en önde yürüyordu.

3

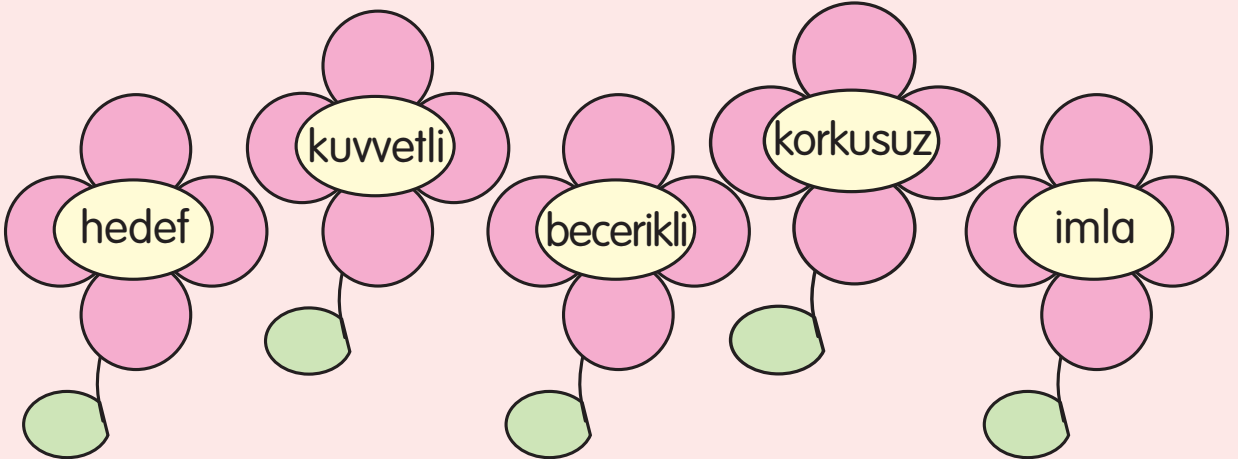
Amacım sınıfın en çok kitap okuyan öğrencisi olmak.

4

Yazım kılavuzuna göre "eş sesli" sözcüğü ayrı yazılıyor.

5

Şarkı söyleme konusunda oldukça yeteneklidir.

2. Anlamları aynı olan sözcükleri eşleyiniz.

beyaz

yaşlı

anı

siyah

ihtiyar

kelime

kara

ak

yanıt

hatıra

sözcük

cevap

3. Aşağıdaki metinde altı çizili sözcüklerin eş anlamlılarını bulunuz. Örnekteki gibi ilgili kutuya yazınız.

Bu akşam bize ¹ misafir geldi. Bize getirdiği ² hediye çok güzeldi. Bu bir ³ hikâye kitabıydı. Kitaplar çok ⁴ faydalıdır. Her bir ⁵ cümlesi ile bize yeni bir dünya sunar.

Eş anlamlıları:	¹	konuk	²	.....
	³	.....	⁴	.....
			⁵	.....

1. "Bu şiir 8 dizeden oluşmuştur." cümlesinde altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- a. satır   b. mısra   c. cümle

2. "Onlar çok fakirdi." cümlesinde altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- a. zengin
b. kalabalık
c. yoksul

3. "Okulda kalemimi kaybettim." cümlesinde koyu yazılmış sözcüğün yerine aşağıdakilerden hangisi yazılırsa cümlenin anlamı değişmez?

- a. buldum
b. yitirdim
c. unuttum

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "tamir" sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır?

- a. Tamirci çağırıp musluğu yaptırdık.
b. Musluk onarıncaya damlatmaz oldu.
c. Musluğun değişmesi gerekiyor.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- a. Annesinin adı Selen, babasının ismi Arda.
b. Aşağı yukarı bir saattir seni bekliyoruz.
c. Arkadaşlarına karşı son derece saygılıdır.

6. "Karşıt" sözcüğü ile aynı anlama gelen sözcük aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılmıştır?

- a. Bu iki kardeşin huyları birbirinin tam zıttı.
- b. Sizin sınıfın karşısında hangi sınıf var?
- c. Karşıdan karşıya geçerken dikkat et!

7. Aşağıdaki sözcük gruplarından hangisi eş anlamlı sözcükler grubudur?

- a. kibar - nazik
- b. zayıf - şişman
- c. pahalı - zengin

8. "Kelebeklerin ömrü 24 saattir." cümlesinde altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerden hangisi değildir?

- a. hayat
- b. yaşam
- c. zaman

9. Aşağıdaki sözcük gruplarından hangisinde eş anlamlı sözcükler bir arada verilmemiştir?

- a. eş anlamlı - anlamdaş
- b. sevinçli - neşeli
- c. kısa - ufak

10. "Ülkemi seviyorum." cümlesinde altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- a. yurt
- b. millet
- c. ulus

Eş Sesli sözcükler

Yüze kadar sayıyorum. Bakalım yüz dediğimde kim önde olacak!

Haydi, daha hızlı yüz!

Yukarıdaki resimde “yüz” sözcüğü farklı anlamlarda kullanılmıştır. Yüz sözcüğü, 99’dan sonra gelen bir sayıdır. Aynı zamanda bir kişinin yüzmesini istediğimizde ona “yüz” deriz. Yüz sözcüğünün bir anlamı daha vardır. Yandaki resme bakın.

Yazılışları aynı ama anlamları farklı olan sözcüklere eş sesli (sesteş) sözcükler denir.

Örnek:

Sen de bisiklete **bin**.
Bin defa söyledim.

Yukarıdaki cümlelerde “bin” sözcüğü iki farklı anlamda kullanılmıştır. “Bin” sözcüğü eş seslidir.

1. Aşağıdaki metinde geçen sekiz tane eş sesli sözcük vardır. Bu eş sesli sözcükleri bulup kutulara yazınız.

Bugün yaz tatilinin ilk günü. Sabahtan beri "Ben tatildeyim." diyerek dolaşıyorum. Menekşe gelecek. Menekşe, teyzemin kızıdır. Teyzem menekşe çiçeğini çok sevdiği için "Eğer bir kız çocuğum olursa adını Menekşe koyacağım." demiş. Menekşe benden bir yaş küçük ama çok iyi anlaşıyoruz. Kaç ay oldu Menekşe'yi görmeyeli? Onu o kadar çok özledim ki bir an önce gelsin istiyorum.

Yukarıdaki eş sesli sözcüklerden üç tanesini seçip bu sözcükleri birer cümlede kullanınız.

2. Aşağıdaki cümlelerde eş sesli olan sözcüklerin altlarını çiziniz.

- Ben ocak ayında doğmuşum.
- Ağacın dalına salıncak kurduk.
- Gül, en sevdiğim çiçektir.
- Bugün hiç çay içmedim.
- Yabancı dil kursuna gidiyor.
- Bu yaz tatile gideceğiz.

3. Eş sesli sözcüklerin olduğu cümleleri eşleyiniz.

Dün akşam doluya yakalandık.

Aralarındaki arkadaşlık bağı çok güçlü.

Küresteki kazları ve tavukları çıkardık.

Bu yol, köye kadar karla kaplı.

Üzüm bağındaki üzümlerin tadı çok güzeldi.

Tavuğun tüylerini yoldular.

Bu sürahi ağzına kadar dolu.

Toprağı kaz, fidanı dik.

1. "Yaş" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir anlamda kullanılmıştır?

- Baban 40 yaşında mı senin?
- Ablan senden kaç yaş büyük?
- Bu yaş elbiselerle mi oturdun?

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş sesli bir sözcük yoktur?

- Kapıyı aralık bırakıp çıkmış.
- Çenesinin üstünde bir ben var.
- Bir daha yapmayacağına söz ver.

3. "Bu gazete pazar günleri ek olarak dergi veriyor." cümlesinde eş sesli sözcükler hangileridir?

- gazete - dergi
- pazar - ek
- günler - var

4. "Bu ekmekleri, bıçakla ince ince dil, getir." cümlesinde eş sesli sözcükler hangileridir?

- bu - ince
- ekmek - dil
- bıçakla - getir

5. "Bu yaz her hafta bir öykü yazdım." cümlesinde eş sesli olan sözcük hangisidir?

- yaz
- her
- öykü

6. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi eş sesli değildir?

a. al

b. bal

c. çal

7. "Çabuk buradan kaç!" cümlesinde hangi sözcük eş seslidir?

a. çabuk

b. buradan

c. kaç

8. "Taş" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir anlamda kullanılmıştır?

a. Ocaktaki süt taştı.

b. Elindeki ağır bir taştı.

c. Camı kıran küçük bir taştı.

9. "Saç" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir anlamda kullanılmıştır?

a. Saçlarına ak düşmüş.

b. Kıvırcık saçları vardı.

c. Oyuncaklarını ortalığa saçtı.

10. "Lütfen sabahları süt iç." cümlesindeki "iç" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde bu cümledeki anlamıyla kullanılmıştır?

a. Terliken su içebilirsin ama soğuk olmamalı.

b. Sana bir türlü içimdekileri anlatamadım.

c. Mendilim her zaman montumun iç cebindedir.

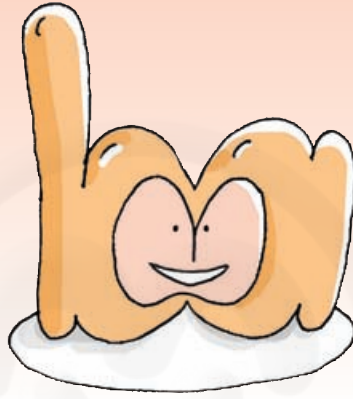

Hece-Harf

Ben bir harfim.

Ben bir heceyim.

Ben bir harf miyim, hece miyim bilemiyorum.

Ağzımızın bir hareketiyle söylenen ses veya ses topluluğuna **hece** denir.

Örnek:

"arkadaş" sözcüğünü ağzımızın üç hareketiyle söyleriz.
"ar-ka-daş"

Bir sözcüğün hecelerini teker teker söylemeye **heceleme** denir.

Hecelerin arasına kısa çizgi (-) konur. "Çaydanlık" sözcüğünün hecelerine ayrılmış hâli şöyledir: "çay-dan-lık"
"Çaydanlık" sözcüğü üç hecedir.

Harf

Türk alfabesinde **29 harf** vardır.

a - b - c - ç - d - e - f - g - ğ - h - ı - i - j - k - l - m
- n - o - ö - p - r - s - ş - t - u - ü - v - y - z

Ünlü (Sesli) Harfler

Tek başlarına okunan harflerdir.

a - e - ı - i - o - ö - u - ü

Ünsüz (Sessiz) Harfler

b, c, ç, d, f, g, ğ, h, j, k, l, m, n, p, r, s, ş,
t, v, y, z

Bir sözcükteki hece sayısını sözcükteki ünlü harfleri sayarak da bulabiliriz.

"Kitaplık" sözcüğünün hece sayısını sözcükteki ünlü harfleri sayarak bulalım.

k i t a p l ı k
↓ ↓ ↓
1 2 3

"Kitaplık" sözcüğü 3 hecelidir.

- Heceler bir harfli olabilir.

"Araba" sözcüğü a-ra-ba olarak hecelerine ayrılır. "a" hecesi bir harften oluşmuştur. "ra" ve "ba" heceleri iki harflidir.

- Üç harften oluşan heceler de vardır.

"Kırlangıç" sözcüğü kır-lan-gıç olarak hecelerine ayrılır. Her hecesi de üçer harften oluşmuştur.

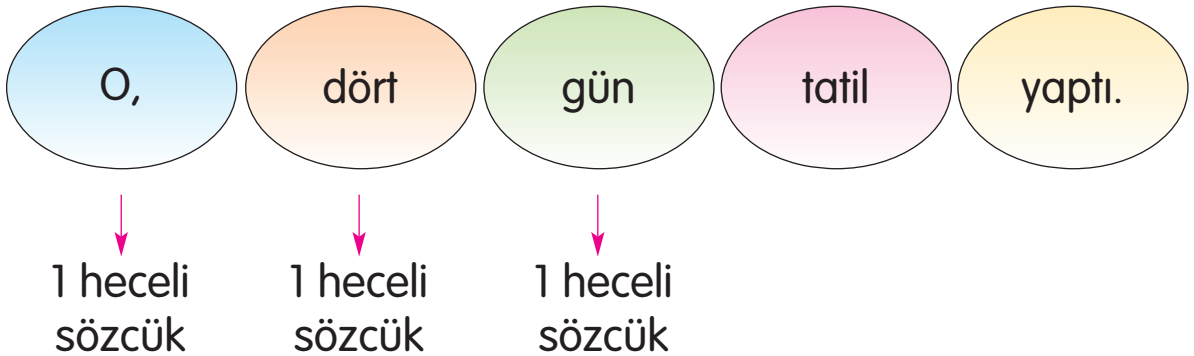
- Dört harften oluşan heceler de vardır.

"Uçurtma" sözcüğü u-çurt-ma olarak hecelerine ayrılır. "çurt" hecesi 4 harften oluşmuştur.

Bir hece en az bir harften, en çok dört harften oluşur.

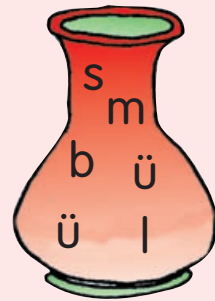
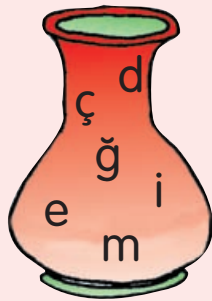
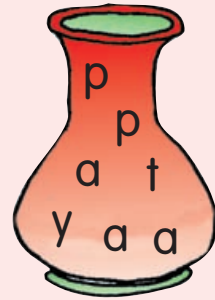
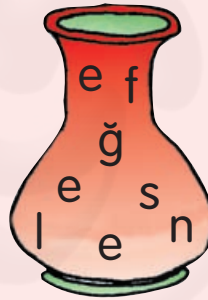
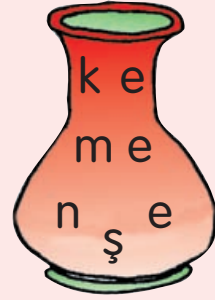
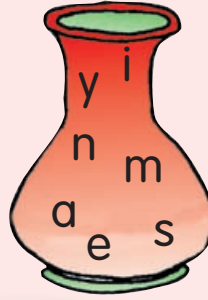
Bazı sözcükler tek hecelidir.

Örnek:

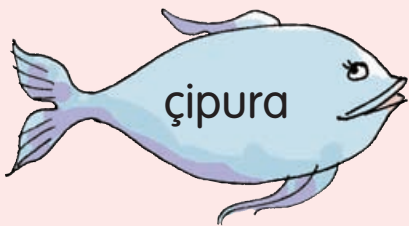
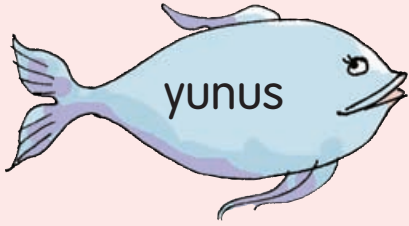

1. Aşağıdaki vazolarda yazılı olan harfleri kullanarak çiçek isimleri oluşturunuz.

Örnek:

2. Aşağıdaki sözcükleri hecelerine doğru ayrılmış hâlleri ile eşleyiniz.

usk-um-ru

yun-us

çip-u-ra

ist-av-rit

ba-li-na

bal-ık

us-kum-ru

ba-lık

çi-pu-ra

is-tav-rit

yu-nus

bal-i-na

1. Aşağıdaki sözcüklerin hangisinin hece sayısı en fazladır?
a. kitaplık   b. krampon   c. kravat
2. Aşağıdakilerden hangisi hem hece hem harftir?
a. al   b. at   c. a
3. "Uyanık" sözcüğü ağzın kaç hareketiyle söylenmektedir?
a. 6   b. 4   c. 3
4. Aşağıdakilerden hangisi tek heceli değildir?
a. ters   b. köşe   c. fark
5. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi hecelerine yanlış ayrılmıştır?
a. kar-an-lık   b. yar-dım-cı   c. sar-ma-şık
6. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi alfabenin ilk ve son harfinden oluşmuştur?
a. az   b. ay   c. ağ
7. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin ünlü harf sayısı en fazladır?
a. kiralık   b. greyfurt   c. prenses

8. Aşağıdaki harflerden hangisi alfabede daha önce yer alır?

- a. o   b. p   c. t

9. "Körebe" sözcüğü içinde hangi hece yoktur?

- a. kö   b. kör   c. be

10. Aşağıdakilerden hangisi Türkçe sözcüklerin başında olmaz?

- a. b   b. ğ   c. v

11. Aşağıdakilerden hangisi hece değildir?

- a. A   b. O   c. L

12. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi dört hecelidir?

- a. sert   b. seramikler   c. serinlik

13. "Bir demet çiçek ile geldi." cümlesinde iki heceli kaç sözcük vardır?

- a. 5   b. 4   c. 3

14. Alfabetik sıralamada "ş" harfinden sonra hangi harf gelir?

- a. s   b. p   c. t

15. Harflerin belli bir sıraya göre dizilmiş şekline ne denir?

- a. hece   b. sözcük   c. alfabe

Adlar

Resimdeki çocukların bir adları var. Ali ile Ayşe okuldan çıkıp evlerine gidiyorlar. Çocukların üzerindeki giysilerin, çevrelerinde gördükleri varlıkların hepsinin bir adı vardır.

Canlı ve cansız varlıkların her birinin bir **adı** vardır.

Sadece bir varlığın adı olan sözcükler **tekil ad**dır.

Örnekler:

papatya, kuş, çocuk

Aynı türden birden fazla varlığın adı olan sözcüklere **çoğul ad** denir.

Örnekler:

papatyalar, kuşlar, çocuklar

Özel Adlar

İnsan adları: Ali, Ayşegül, Deniz
Devlet adları: Türkiye, Almanya, İngiltere
Millet adları: Türkler, Almanlar, İngilizler
Dil adları: Türkçe, Almanca, İngilizce
İl adları: Ankara, İstanbul, İzmir
Mahalle adları: Birlik Mahallesi, Merkez Mahallesi
Cadde adları: İnönü Caddesi, Farabi Caddesi
Sokak adları: Umut Sokağı, Karahmet Sokağı
Bayram adları: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

Özel adların ilk harfi büyük yazılır.

Özel ad cümlenin neresinde olursa olsun ilk harfi büyük yazılır.

Örnekler:

Ankara'dan, İstanbul'a uçakla gitti.

Bugün, Zeynep'in doğum günü.

Evrin, Gazi Mahallesi'nde oturuyor.

Bu sene 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda şiir okudum.

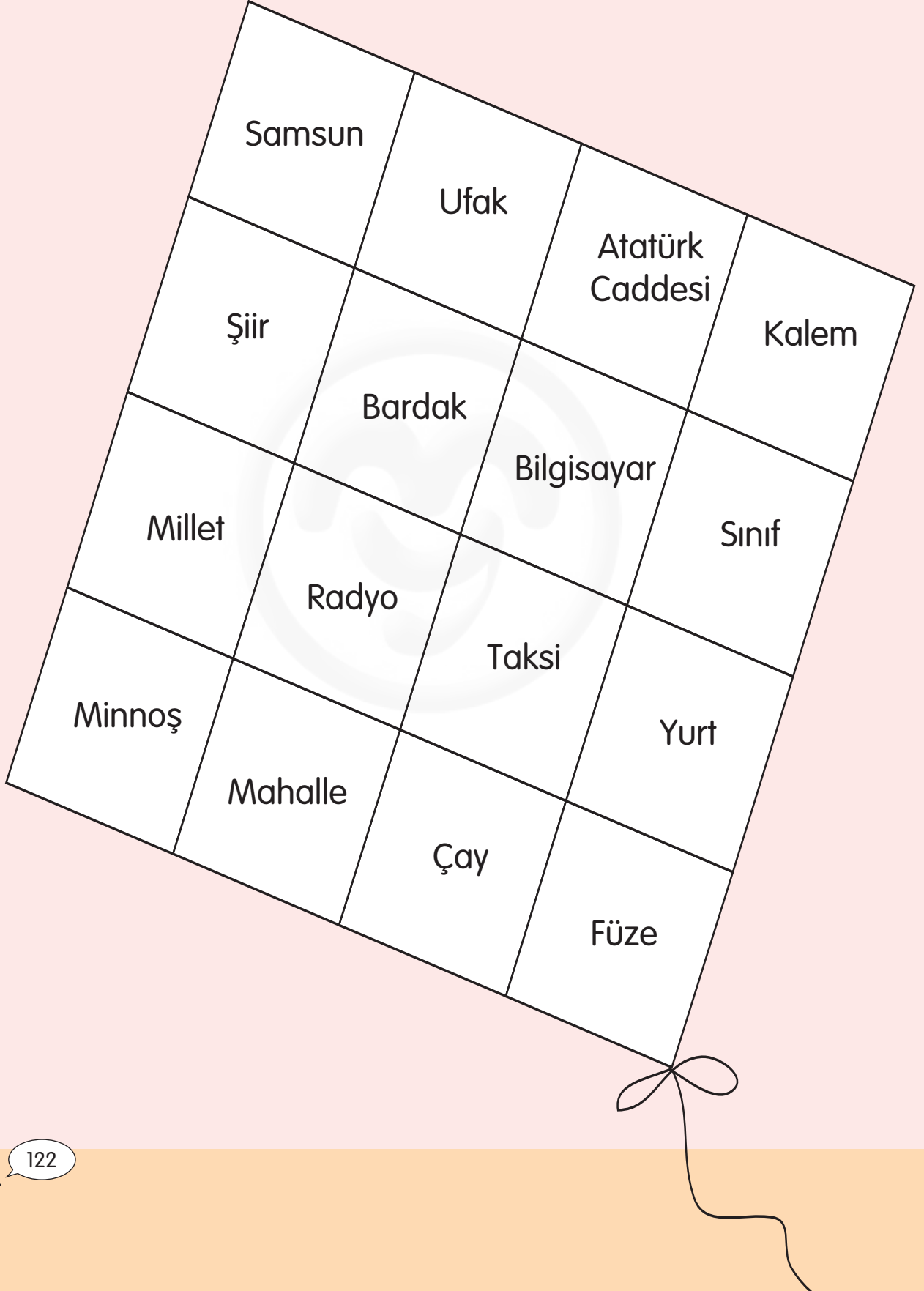
Atatürk, Türklerin uygar bir millet olmasını istedi.

Onlar, Uzayan Sokak Nu.: 2'de oturuyorlar.

Almanya'da, İngiltere'de ve Belçika'da birçok Türk yaşıyor.

1. Aşağıdaki uçurtmanın üstünde yazılı olan sözcüklerden özel ad olanlarını boyayınız.

2. Aşağıdaki cümlelerde geçen özel adların altlarını çiziniz.

Atatürk, Selânik'te doğdu.

Almanya'dan amcam geldi.

Babaannemin adı da Zehra.

Öğretmenler Günü için öğretmenimize çiçek aldık.

Ablam İngilizce kursuna gidiyor.

3. Aşağıdaki tekil adları çoğul, çoğul adları tekil olarak yazınız.

Tekil Adlar

Örnek:

bisküvi

boncuk

portakal

terlik

küpe

Çoğul Adlar

bisküviler

boncuklar

peçeteler

vitrinler

kapılar

1. "Ali vazo ..... çiçekleri koydu." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. yu   b. ya   c. da

2. Hangisinin yazılışı yanlıştır?

- a. Ankaralı   b. Ankara'da   c. Ankaraya

3. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili adlardan hangisi tekil addır?

- a. Öğretmenimiz artık gözlük takıyor.
b. Bugün sıralarımızı temizledik.
c. Son ders çantalarımızı topladık.

4. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangisi özel addır?

- a. Onun el yazısı çok güzel.
b. Yaz tatilinde İzmir'e gideceğiz.
c. Tiyatroya gitmek hoşuma gidiyor.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla özel ad vardır?

- a. Almanya'da birçok Türk var.
b. Ayşegül annesine atkı ördü.
c. Her gün televizyon izler.

6. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi addır?

- a. uygun   b. çocuk   c. gelmiş

7. "Perdeler" sözcüğünü tekil yapmak için hangi eki kaldırmalıyız?

- a. -de   b. -ler   c. -deler

8. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi sadece bir varlığın adıdır?

- a. bisikletler   b. çilekler   c. pelerin

9. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi birden fazla varlığın adıdır?

- a. diler   b. dolar   c. dişler

10. "Çantasın..... kalemlerini çıkardı." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. -dan   b. -da   c. -a

11. "Nereye gidiyorsun?" sorusunun cevabı aşağıdakilerden hangisi olur?

- a. sınıfta   b. sınıfa   c. sınıftan

12. "Küçükesat, bizim mahallenin olduğu semttir." cümlesindeki özel ad hangisidir?

- a. Küçükesat   b. bizim   c. mahallenin

13. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi ad değildir?

- a. Biraz   b. Bardak   c. Barış

14. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazılışı doğrudur?

- a. Ayşe'göl   b. Ayşegüle   c. Ayşegül'den

15. "İstanbulluyuz çünkü hep İstanbulda yaşadık." cümlesinde yanlış yazılan sözcük hangisidir?

- a. İstanbulluyuz   b. hep   c. İstanbulda

SORU Yazma

Bir şeyleri öğrenmek için soru sorarız. Bize sorulan sorulara düzgün cümlelerle cevap vermeliyiz.

Onur, anneannesini dün ziyarete gitti. Anneannesinin evinin bahçesinde oyun oynadı. Anneanesiyle bahçeye çiçek diktiler. Diktikleri çiçekleri suladılar.

Yukarıdaki paragrafta ilgili aşağıdaki soruları sorabiliriz. Bu soruların cevapları paragrafta vardır.

- Kim anneannesini ziyarete gitti?
- Kimin evi bahçeli?
- Onur ile anneanesi bahçeye ne diktiler?
- Onur, anneannesini ne zaman ziyaret etti?

1. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin cevabını alacak sorular yazınız.

Örnek:

Sınıftaki en iyi arkadaşım İrem'dir.
Sınıftaki en iyi arkadaşın kimdir?

• Yolculuk yaparken arabaların plakalarından sözcük türetmek çok zevkliydi.

• Biz üç kardeşiz.

• Havalar ısınınca okuldan sonra bir saat parkta oynarız.

• Öğretmenimiz güler yüzlü ve sevgi dolu biridir.

• Sınıfın en arkasından tahtayı göremiyorum.

2. Resimlerle ilgili aşağıdaki sorulardan hangilerini sorabiliriz? İşaretleyiniz.

- Çocuklar neredeler?
- Kaç çocuk salıncakta sallanıyor?
- Tahterevallideki çocukların ikisi de erkek mi?
- Şapkalı çocuk ne yapıyor?
- Hangi çocuk kırmızı pantolon giymiş?
- Sarışın kız çocuğu nerede, ne yapıyor?

Çocuklar en çok çikolatalı dondurmayı severler.

3. Yukarıdaki cümle ile ilgili cevabını alabileceğiniz üç soru sorunuz.

1. ....
2. ....
3. ....

1. "Banu çizgi film seyretmeyi seviyor." cümlesi ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisini soramayız?

- Banu neyi seyretmeyi seviyor?
- Kim çizgi film seyretmeyi seviyor?
- Banu neyi seyretmeyi sevmiyor?

2. "Kaçınıcı katta oturuyorsunuz?" sorusunun cevabı aşağıdakilerden hangisidir?

- En üst katta oturuyoruz.
- 15 numaralı dairede oturuyoruz.
- Bu apartmanda oturuyoruz.

3. "Ali, annesine ve ablasına su getirdi." cümlesinde suyu getiren kimdir?

- Ali
- annesi
- ablası

4. "Aradığı bilgiyi ansiklopediden buldu." cümlesi ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisini soramayız?

- Neyi?
- Nereden?
- Niçin?

5. "Aslı, hava soğuk olduğundan kalın giyindi." cümlesi ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabını alamayız?

- Aslı, niçin kalın giyindi?
- Aslı, nereye kalın giyinip gitti?
- Aslı, neden kalın giyindi?

6, 7 ve 8. soruları aşağıdaki tekerlemeye göre cevaplayınız.

Armudu kestim

Tavana astım.

Şıp dedi düştü.

Kargalar uçtu.

Annem yoğurt getirdi.

Kedi burnunu batırdı.

6. Şıp diye düşen nedir?

a. armut

b. karga

c. kedi

7. Kedi burnunu neye batırdı?

a. armuda

b. yoğurda

c. kargaya

8. Tekerlemeyle ilgili hangi soruyu soramayız?

a. Ne uçtu?

b. Kim armudu yedi?

c. Kim yoğurt getirdi?

9. "Amcam bana bilgisayar kullanmayı öğretti." cümlesi ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisini soramayız?

a. Kim?

b. Kime?

c. Kimden?

10. Arkadaşınızın şimdiye kadar kaç kitap okuduğunu merak ediyorsunuz. Arkadaşınıza hangi soruyu sorarsınız?

a. Bu okuduğun kaçınıcı kitap?

b. Kaç yıldır kitap okuyorsun?

c. Geçen ay kaç kitap okudun?

Sebep Sonuç ilişkileri

Sevgili
anneanneciğim,
gözlerin niçin bu
kadar büyük?

Seni daha iyi
görebilmek
için.

Bir şeyin sebebini öğrenmek için "Niçin? Neden?" sorularını sorarız.

Örnek:

Neden yemeğini yemiyorsun?

Niçin hemen eve gitmek istiyorsun?

Sebep sonuç ilişkilerini belirtmek için "çünkü, bu yüzden, için, bu nedenle, dolayısıyla" ifadelerini kullanırız.

Örnek:

Hastalandığı **için** doktora gitti.

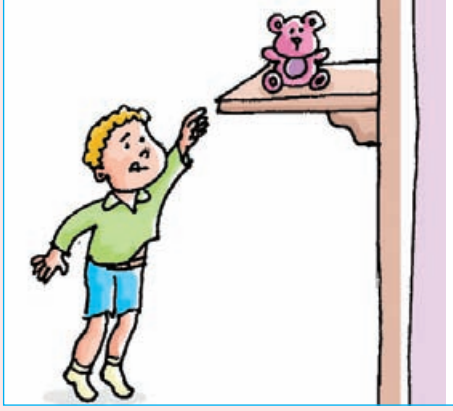
Okula gidemedi **çünkü** çok hastaydı.

Hastaydı **dolayısıyla** okula gidemedi.

Hastalanmasına **neden olarak** terliyken soğuk su içmesi gösterildi.

1. Aşağıdaki cümleleri yanlarındaki resimlere bakarak tamamlayınız.

Ali oyuncak ayıyı alamadı.
Çünkü .....

Biröl önüne bakmadan
yürüdüğü için .....

Açelya'nın saçları uzun
olduğundan saçlarını .....

Zeynep'in kardeşi henüz tek
başına yürüyemediği için .....

2. Aşağıdaki cümlelerden sebep-sonuç ilişkisi olanları birbirleri ile eşleyiniz.

Gözleri bozuldu.

Öğretmenin sorduğu her soruya doğru cevap veriyordu.

Yağmur yağdığı için

Odasını toplamadı

Bütün gece kar yağdı.

Dolayısıyla öğretmen ona hep aferin diyordu.

Bu nedenle bugün okullar tatil edildi.

Bu yüzden aradığı kitabı odasında bir türlü bulamadı.

Çünkü televizyonu çok yakından izliyordu.

Dışarı yağmurluğunu giyip çıktı.

3. Cümlelerdeki noktalı yerlere aşağıdaki ifadelerden uygun olanlarını getiriniz.

bu nedenle

bu yüzden

için

çünkü

dolayısıyla

- Dişlerini fırçalamadığı ..... dişleri çürüdü.
- Soğuk havada ince giyindi. .... hastalandı.
- Böreğin kokusunu duyunca çok sevindi .....
böreğe bayılıyor.
- Hafta sonu dedesini ziyaret etti ..... dedesi çok sevindi.
- Güvenlik görevlileri çantaları kontrol ediyordu.
..... çantalarını güvenlik görevlisine gösterdi.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sebep-sonuç ilişkisi kurulmamıştır?

- Teyzesine yeni yaptığı resmi hediye etti.
- Çok yoruldu bu yüzden hemen uyudu.
- Hava karardığı için lambaları yaktı.

2. "Doğayı çok sevdikleri için ....." cümlesi aşağıdakilerden hangisi ile devam edemez?

- hafta sonu ormana gittiler.
- bahçeye fidan almışlar.
- çünkü doğayı seviyorlar.

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisine "Neden?" sorusunu sorarsak cevap alamayız?

- Bir bardak buz gibi soğuk ayran içti.
- Okumayı çok sevdiğinden günde bir kitap okur.
- Evleri okula uzak, bu yüzden okula servisle geliyor.

4. "..... bu yüzden dedesine yardım ediyor." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelebilir?

- Dedesi onun için bazen
- Dedesi çok zor yürüyor
- Dedesi uzakta oturdu

5. "Niçin bir dilim pasta daha yemiyorsun?" sorusunun cevabı aşağıdakilerden hangisidir?

- Çünkü ben hiç pasta yemem.
- Çünkü çok fazla yedim.
- Çünkü canım çok istedi.

6. "..... dolayısıyla alışveriş yaptık." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. Sınıfımıza yeni bir arkadaşımız geldi
- b. Odamdaki eşyaların yerini değiştirdik
- c. Yeni bir eşofman takımına ihtiyacım vardı

7. "Saçları çok uzadı ..... saçları gözünün önüne geliyor." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. dolayısıyla
- b. için
- c. yüzden

8. "Çünkü yüzmeyi çok seviyorum." cümlesi hangi sorunun cevabı olabilir?

- a. Yüzmeyi nasıl öğrendin?
- b. Her gün yüzüyor musun?
- c. Niçin havuza gidiyorsun?

9. "Hayatında ilk defa sinemaya gidecekti ..... çok heyecanlıydı." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- a. bu yüzden
- b. çünkü
- c. olduğu için

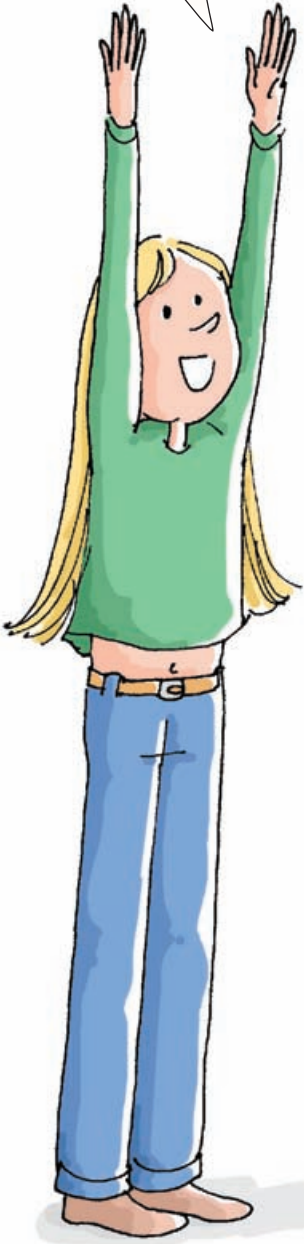
10. "Parka gidemedi ..... dışarıda kar yağıyordu." cümlesine sebep - sonuç ilişkisi katmak için boş bırakılan yere hangisi gelmelidir?

- a. ama
- b. çünkü
- c. için

Karşılaştırmalar

Ben senden daha uzunum. Saçlarım da, kollarım da senden uzun.

Burnun da!

Ece, Tuğba'dan daha uzundur.

Tuğba, Ece kadar uzun değildir.

Karşılaştırma yaparken "aynısı, farklı olarak, benzer, gibi, kadar, daha" ifadelerinden yararlanırız.

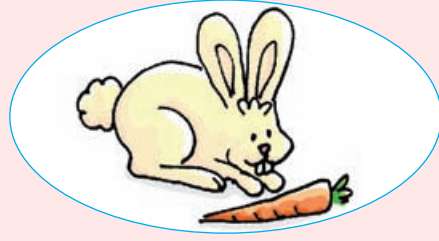
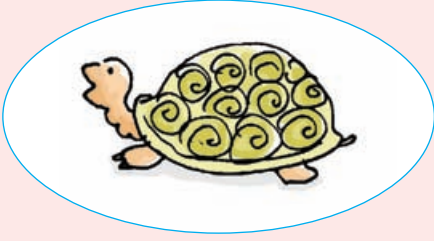
Elma ile portakalın şekilleri **benzer**, ikisi de yuvarlaktır.

Elma, portakaldan **farklı olarak** kırmızı ya da yeşil olur.

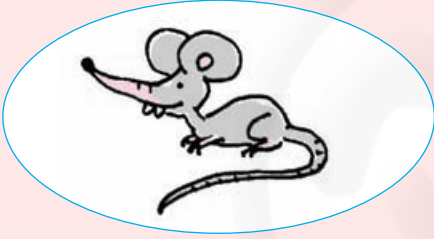
Elma da portakal **gibi** meyvedir.

1. Aşağıdaki hayvanları birbirleriyle karşılaştırarak üçer cümle yazınız.

2. Aşağıdaki cümlelerden aynı anlama gelenleri eşleyiniz.

Arabalar, bisikletlerden daha hızlıdır.

Arabalar, bisikletlerden farklı olarak motorludur.

Arabaların da bisikletler gibi tekerlekleri vardır.

Araba ve bisikletin her ikisi de kara taşıtıdır.

Arabaların motorları vardır ama bisikletlerin motorları yoktur.

Araba ve bisikletin benzer özellikleri kara taşıtı olmalarıdır.

Bisikletler, arabalar kadar hızlı değildir.

Arabalar ile bisikletlerin benzer yönleri ikisinin de tekerlekli olmasıdır.

farklı

daha

benzer

kadar

3. Cümlelerde boş bırakılan yerlere yukarıdaki ifadelerden uygun olanlarını yazınız.

- 21, 18'den ..... büyüktür.
- Karpuz, kavun ..... küçük değildir.
- Ali ile Emre'nin ..... yönleri ikisinin de kumral olmasıdır.
- Didem, Fırat'tan ..... olarak etek giyer.
- Portakal, limon ..... ekşi değildir.
- Çocuklar, yetişkinlerden ..... olarak daha çok uyurlar.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir karşılaştırma yoktur?

- Çay, süt kadar yararlı değildir.
- Çay süttten farklı olarak bitkiden elde edilir.
- Sütü sabahları ve akşamları içmeliyiz.

2. "göre" sözcüğü aşağıdaki cümlelerden hangisine karşılaştırma anlamı katmıştır?

- Söylediğine göre bugün bize gelecekti.
- Sana göre bir oyuncak bulamadık.
- Ali'ye göre Ahmet daha şişmandır.

3. "İstanbul, İzmir'den ..... kalabalıktır." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- kadar
- daha
- göre

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- Basketbol da voleybol gibi topla oynanan bir spordur.
- Ağabeyim basketbol kulübüne gidiyor.
- Okulumuzda basketbol salonu var.

5. "Cadde, sokak ..... küçük değildir." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- gibi
- göre
- güya

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisi Tunay ile Tuğba arasındaki farklılığı anlatmaktadır?

- a. Tunay da Tuğba da uzun boyludur.
- b. Tunay, Tuğba gibi cana yakın biridir.
- c. Tunay, Tuğba'dan iki yaş küçüktür.

7. "Özlem, çalışkandır ama Özgür ..... değil." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. göre
- b. kadar
- c. daha

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde okul ile aile arasında bir benzerlik kurulmuştur?

- a. Aile, çocuğu okula hazırlamalıdır.
- b. Aile de okul gibi çocuğu hayata hazırlar.
- c. Aile ve okul birlikte hareket etmelidir.

9. "Aycan da Aylin gibi kitap okumayı sever." cümlesi aşağıdakilerden hangisi ile aynı anlamdadır?

- a. Aycan ile Aylin, ikisi de kitap okumayı sever.
- b. Aycan kitap okumayı Aylin'den daha çok sever.
- c. Aycan Aylin'e göre kitap okumayı daha çok sever.

10. "Ne Murat ne de Alp kavga eder." cümlesi aşağıdakilerden hangisi ile aynı anlamdadır?

- a. Murat ile Alp kavga eder.
- b. Hem Murat hem Alp kavga eder.
- c. Murat da Alp de kavga etmez.

Destekleyici ve Açıklayıcı Örnekler Yazma

Düşüncelerimizi daha iyi anlatmak için örnekler vererek açıklarız.

Yazılarımızda açıklayıcı ve destekleyici örnekler verirken "örneğin, örnek olarak, özellikle, gibi, açıkçası, açıklamak gerekirse, yani, başka bir deyişle" ifadelerini kullanırız.

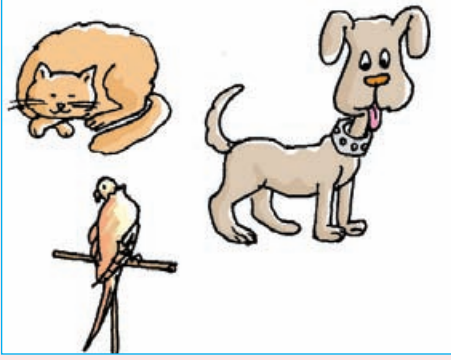
Örnek:

Dişlerimizle ceviz, fındık **gibi** sert kabuklu yiyeceklerin kabuklarını kırmamalıyız.

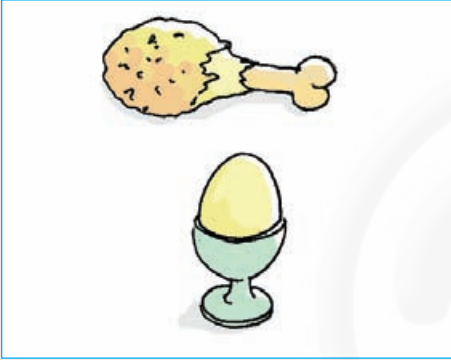
Yukarıdaki cümlede sert kabuklu yiyeceklere örnek verilmesinden, sert kabuklu yiyeceklerin ne olduğunu anlıyoruz.

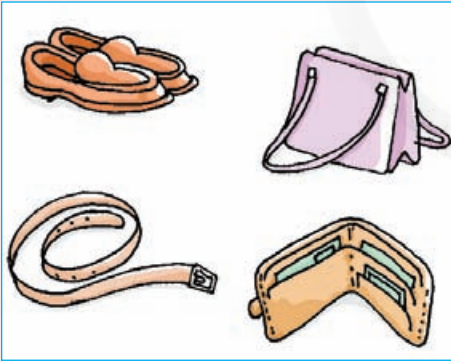
1. Aşağıdaki resimlerden yararlanarak anlatılanları örneklerle açıklayınız.

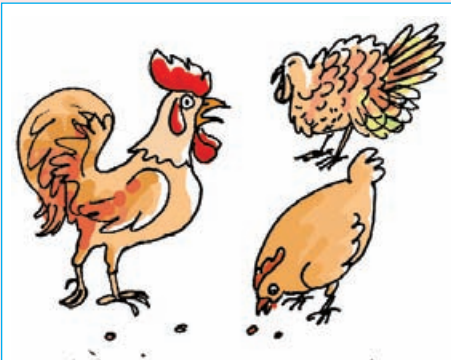
.....
..... yani evcil
hayvanlar bizim arkadaşlarımızdır.

Tavuklardan besin olarak yararlanırız. Örneğin .....

Deriden birçok giysi ve aksesuar yaparız. Örnek olarak .....

..... gibi hayvanlar
kümes hayvanlarıdır.

2. Aşağıdaki cümlelerde açıklayıcı ve destekleyici ifadeleri boyayınız.

Örnek:

Tavuk, horoz, hindi gibi hayvanlar kümeste yaşarlar.

Daha çok çocukların geçirdiği hastalıklara çocuk hastalıkları denir. Örneğin kızamık, kabakulak, boğmaca çocuk hastalıklarındandır.

Köpekler hayatımızı kolaylaştırır. Açıkçası köpeklerin yararları saymakla bitmez. Örneğin evlerimizi korurlar, bize arkadaşlık ederler.

Depremden korunmak için sağlam binalar yapmalıyız. Açıkçası "Deprem değil, bina öldürür." sözünü unutmamalıyız.

3. Aşağıdaki cümleleri açıklayan cümleleri ile eşleyiniz.

Spor sağlığımız için çok yararlıdır.

Günde yaklaşık iki litre su içmeliyiz.

Vücudumuzu temiz tutmak için banyo yapmalıyız.

Başka bir deyişle günde sekiz bardak su içmeliyiz.

Özellikle açık havada yapılan spor bizim için daha yararlıdır.

Yani derimizin nefes almasını sağlamalıyız.

DESTEKLEYİCİ VE

AÇIKLAYICI ÖRNEKLER

YAZMA

1. "Hayvanlardan insanlara bulaşan hastalıklara örnek olarak kedi ve köpeklerden bulaşan kuduz hastalığı verilebilir." cümlesinde açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- a. bulaşan hastalıklara
- b. örnek olarak
- c. kedi ve köpeklerden

2. Aşağıdakilerden hangisi açıklayıcı ifadelerden biri değildir?

- a. göre
- b. gibi
- c. yani

3. "Görme organımız ..... gözlerimiz aydınlık yerlerde daha rahat görür." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. örneğin
- b. yani
- c. özellikle

4. "Otobüslerde ..... yaşlılara ve hamile bayanlara yer vermeliyiz." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. yani
- b. örneğin
- c. özellikle

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde açıklayıcı bir ifadeye yer verilmiştir?

- a. Nihayet oy sayımı bitti, sonuç açıklandı.
- b. Beyaz et yani tavuk ve balık eti yemek yararlıdır.
- c. Telefonla uzun süre konuşup telefonu meşgul etmemeliyiz.

6. "Sağlık ocağı, hastane, dispanser, eczane gibi kurumlar sağlık kurumlarıdır." cümlesinde örnek vermek amacıyla kullanılan sözcük hangisidir?

- a. gibi   b. kurumlar   c. sağlık

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde destekleyici ve açıklayıcı ifadeler yer verilmemiştir?

- a. Ahmet amcam yani babamın ağabeyi Almanya'da yaşıyor.
b. Okuma alışkanlığı özellikle çocuk yaşta kazandırılmalıdır.
c. Yarışmada birinci olduğumuzu duyunca çok sevindik.

8. "Yiyecek, giyecek ve barınma ihtiyacımız ..... temel ihtiyaçlarımız karşılandıktan sonra isteklerimizi yerine getirebiliriz." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelemez?

- a. başka bir deyişle
b. yani
c. özellikle

9. Çikolata, pasta, dondurma gibi ..... yiyecekleri fazla yemek dişlerimizi çürütebilir." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. şekerli   b. pahalı   c. soğuk

10. .... başka bir deyişle görsel ve işitsel kitle iletişim aracı kullanım yerine göre yararlı da zararlı da olabilir." cümlesinin başına aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. Gazete   b. Radyo   c. Televizyon

Betimleme

Bu bir palyaço resmidir. Yanaklarını kıpkırmızı yuvarlak boyamış, burnuna pembe bir top geçirmiş, kıvırcık sarı saçları kulaklarının hizasında, kafasında kırmızı ponponlu, turuncu, üçgen bir şapka var. Bakalım çizdiğin resim, bu palyaçoya benzeyecek mi?

Ece, Cem'e palyaçoyu öyle bir anlatıyor ki Cem, Ece'nin anlattığı palyaçoyu çizebiliyor.

Bir şeyi, okuyan kişinin zihninde canlanacak şekilde anlatmaya betimleme denir.

Betimlemede bir kişinin dış görünüşünü anlatabiliriz.

Örnek:

Uzun kıvırcık saçları var. Uçlarını iki yandan tokayla tutturuyor. Çenesinin altında küçük bir ben var. Uzun boylu, zayıf ve güler yüzlü biri.

Bir kişinin huylarını, hoşlandıklarını ve hoşlanmadığı şeyleri anlatan betimlemeler de yapabiliriz.

Örnek:

Zeynep, sakin, sessiz, biraz da çekingen bir çocuk; zamanının çoğunu resim yaparak geçirir.

Ayrıca bir yerin, bir nesnenin betimlemesi de yapılabilir.

1. Aşağıda betimlemesi yapılan kişinin resmini çiziniz.

Dayım, üniversitede okuyor. Hafta sonları bizde kalmaya geliyor. Dayımı çok seviyorum. Dayım zayıf, esmer bir delikanlıdır. Saçları hafif dalgalı ve kısadır. Gözlükleri yüzüne çok yakışır. Kaşları dikkat çekecek kadar azdır. Burnu gözlük taktığı için mi bilmem küçük görünür. Ben dayımın en çok gülüşünü severim. Çünkü gülünce iki yanağında da gamzesi olur.

2. Verilen betimlemelerin hangi resme ait olduğunu bulunuz. Eşleyiniz.

Rengârenk bir şemsiyeydi. Yağmurlu günlerde onu kullanmaktan çok hoşlanırdım. Şemsiyenin üzerindeki çiçekler çok güzeldi. Yağmurda onları suladığımı ve kelebeklerin de bu sulardan içtiğini düşünürdüm.

Kocaman gözlükleri ile bir bilim adamı gibi görünüyor. Kısacık kahverengi saçları, dimdiktir. İnce dudaklı, minicik çeneli, dâhi bakışlı bir çocuk o.

Yuvarlak bir pasta, çikolata kaplı, üzerinde çilekler ve 7 mum var.

1. "Bazen arkadaşlarıyla oyun oynamak için dışarı çıkar. Çoğunlukla kitap okumayı tercih eder. Annesi gibi o da yazar olmak istiyor. Bu yüzden bol bol kitap okuyor."

Yukarıdaki paragrafta betimlemesi yapılan nedir?

- a. Bir çocuğun dış görünüşü
- b. Bir çocuğun kişilik özellikleri
- c. Bir çocuğun arkadaşları

2. "Doğum günü kutlamasını evimizde yaptık. Salonu balonlarla süsledik. Masayı çeşitli yiyeceklerle donattık. Salondaki eşyaları biraz daha duvarlara yaklaştırdık. Böylece oyun oynayacağımız bir alan oluştu."

Paragrafta neyin betimlemesi yapılıyor?

- a. salonun
- b. masanın
- c. oyunun

3. "Çam ağaçlarıyla kaplı ormanda yarım saat yürüdük. Ormanda kuşların seslerini dinleyip çiçeklerin kokusunu içimize çekerek yürümek çok güzeldi."

Paragrafta betimlemesi yapılan nedir?

- a. kuşlar
- b. çiçekler
- c. orman

4. "Bu sabah güneş pırıl pırlıdı, gökyüzü de ....."
cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. karanlıktı
- b. masmaviydi
- c. yağmurluydu

5. "Can'ın çok güzel ..... gözleri vardı." cümlesinde boş yere aşağıdakilerden hangisi gelemez?

- a. mavi
- b. ela
- c. beyaz

6. "Aysel Hanım süslü, bakımlı ve oldukça genç bir _____" cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. bayandı   b. çocuktu   c. beyefendiydi

7. "Yuvarlak bir _____ çevresine oturup toplantıya başladılar." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. odanın   b. masanın   c. pastanın

8. "Ceren'in kendisinden üç yaş büyük bir _____ vardı. Ceren, çoğu zaman onun kendi yaşındayken giydiği giysileri giyerdi."

Yukarıdaki paragrafta noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelemez?

- a. ablası   b. kuzeni   c. oyuncacı

9. "Annesinin aldığı eldivenleri çok beğendi. Her _____ de ellerine geçirdi." cümlesinde noktalı yere hangisi gelmelidir?

- a. ikisini   b. öbürünü   c. tanesini

10. "Yemek için sofrayı kardeşiyle hazırladı. Altı kişiydiler. Bu yüzden masaya _____ tabak, çatal, bıçak ve kaşık yerleştirdiler."

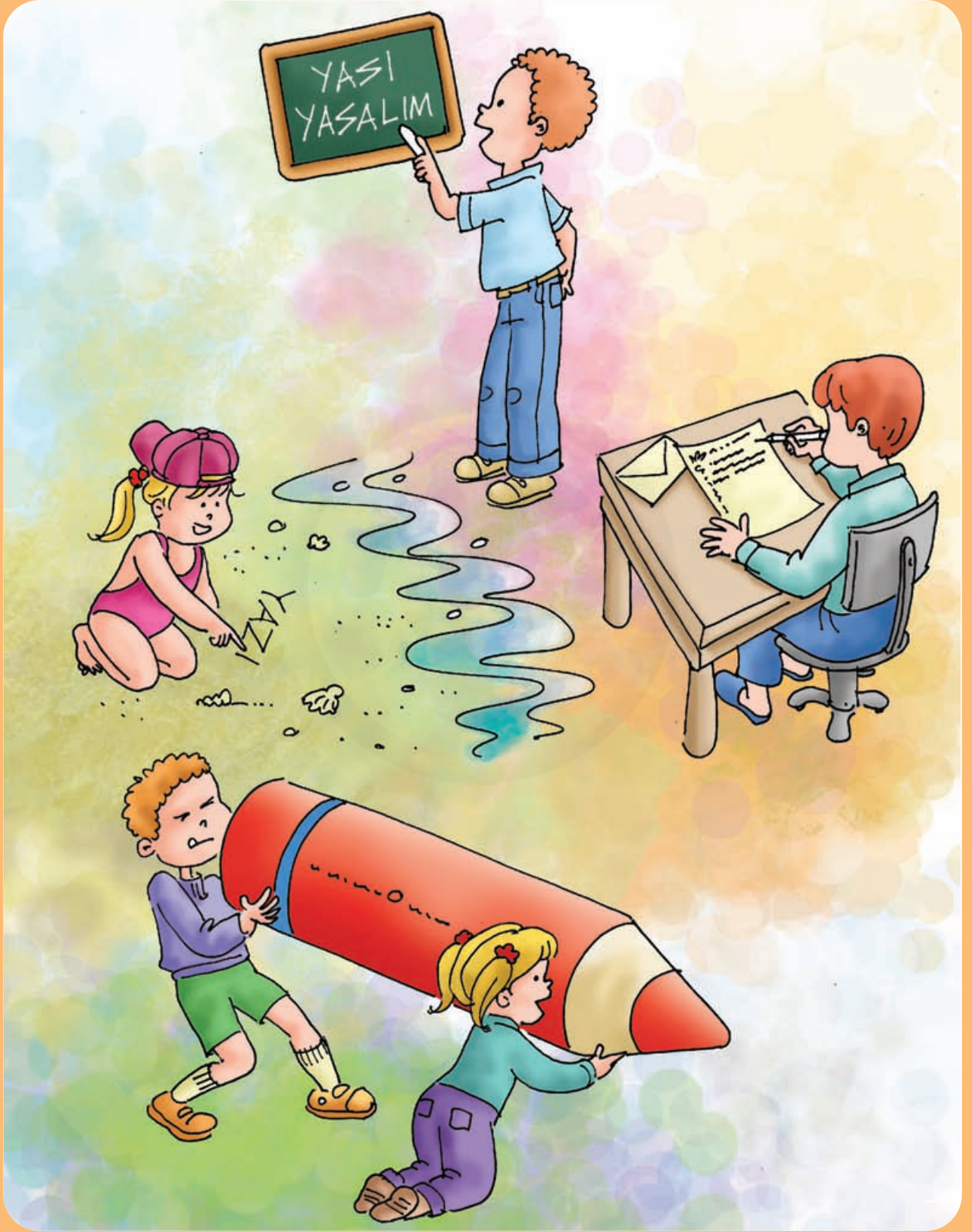
Noktalı yere hangisi gelmelidir?

- a. altı   b. altışar   c. altılık

Yazma

Yazma

Günlük Yazma

Oğlum,
günlük yazmak güzel
ama bu kadar ayrıntıya
gerek yok.

Sevgili Günlüğüm,
Sabah yedide uyandım. 35
saniye sonra yatağımdan
kalktım. Daha sonra elimi
ağızma götürüp esnedim
ve iki kere gerindim.

Gün içinde yaşadıklarımızı tarih atarak yazarsak günlük tutmuş oluruz.

Günlükte o gün bizi etkileyen olayları anlatırız. Ayrıca üzerinde düşündüğümüz konuları, duygularımızı, hayallerimizi de günlüğümüze yazabiliriz.

Anı Yazma

Bizi etkileyen bir olayı anlattığımız yazılara anı deriz.

Anı yazılırken anlatacağımız olayın nerede, ne zaman ve nasıl gerçekleştiğine yer vermeliyiz.

Günlük ve Anı Yazmanın Yararları

- Yazma becerimiz gelişir.
- Yazdıklarımızı daha sonraki yıllarda okuduğumuzda yaşadıklarımızı tekrar hatırlarız.

Mektup Yazma

Uzaktaki tanıdıklarımızla mektup yazarak haberleşebiliriz. Mektupta, mektubu yazma amacımıza yer vermeliyiz.

Mektup kâğıdının sağ üst köşesine mektubu yazdığımız tarihi atarız. Mektubu el yazısı ile mavi veya siyah mürekkepli kalemle yazmalıyız. Mektubun sonunda sağ alt köşeye adımızı soyadımızı yazar ve imza atarız. Mektup kâğıdı olarak çizgisiz kâğıt kullanmalıyız.

Mektuba bir hitap ile başlarız yani mektubu yazdığımız kişiye sesleniriz.

Sevgili Ablacığım,

Canım Dostum Deniz,

Zarf Üstü Yazma

Mektup, davetiye ve tebrik kartı gibi yazılarımızı göndermek istediğimiz kişiye zarf içine koyarak göndeririz.

Gön.: Emine DAĞISTAN
Atatürk Bulvarı
Beyazgül Apt. Nu.: 12/5
40040 Merkez / KIRŞEHİR

Sayın: Hakan YILDIZ
Uğur Mumcu Cad. Nu.: 17/21
06700 Çankaya/ANKARA

Davetiye ve Tebrik Kartı Yazma

Doğum günü, nikâh, sünnet düğünü gibi önemli günleri davetlilere duyurmak, onları çağırmak için yazılan yazılara davetiye denir.

Davetiyeler ayrıca çeşitli gösterilere, yıl sonu, dönem sonu etkinliklerine ilgili kişileri çağırmak için de yazılır.

Canım Dostum Ayşe,
Doğum gününü en içten dileklerle kutlarım.
Nice mutlu yıllara!
Aycan

Sevgili Veliler,
Sınıfımızda yapılacak olan yıl sonu gösterisinde sizleri de aramızda görmek istiyoruz.

2-C Sınıfı

Yer : 2-C Sınıfı
Tarih : 10.06.2006
Saat : 10.00

Akrabalarımıza, arkadaşlarımıza bayram, yeni yıl, doğum günü gibi olaylarda kutlama (tebrik) kartı yazarız. Ayrıca tanıdıklarımızın başarılarını kutlamak için de tebrik kartı yazarız.

Hikâye Yazma

Hikâye yazmadan önce hikâye unsurlarını (karakterler, yer, olay, zaman) belirlememiz gerekir.

Hikâye yazmanız için şunlardan yararlanabilirsiniz.

Resim

Bir resme bakıp o resmin çağrıştırdıklarını hikâye olarak yazabilirsiniz.

Eşya

Herhangi bir eşyayı, nesneyi inceleyip onun ne zaman, nasıl, niçin yapıldığını anlatan bir hikâye yazabilirsiniz.

Deneyimler

Kendi yaşadığınız ya da tanık olduğunuz bir olayı hikâyeleştirerek yazabilirsiniz.

Hikâyeden filme

Okuduğunuz hikâyelerdeki ya da izlediğiniz filmlerdeki kahramanlarla ilgili yeni hikâyeler yazabilirsiniz.

1. Resimlerde gördüklerinizi anlatan bir hikâye yazınız.

---

mürekkepli

tebrik kartı

günlük

olay

davetiye

imza

sağ

2. Cümlelerdeki boşlukları yukarıdaki sözcüklerden uygun olanları ile doldurunuz.

Her gün yaşadıklarımızı bir deftere yazarsak buna ..... yazmak denir.

Mektubu mavi ya da siyah ..... kalemle yazmayı tercih etmeliyiz.

Mektupta tarih ..... üst köşeye yazılır.

Nikâh, sünnet düğünü gibi önemli olaylara tanıdıklarımızı çağırma için ..... göndeririz.

Bayram, yeni yıl gibi önemli günlerde sevdiğimiz iyi dilekelerimizi sunmak için ..... göndeririz.

Karakter, yer, zaman ve ..... hikâyeye unsurlarındandır.

Mektupta ..... sağ alt köşede olmalıdır.

1. "Ümit, yaz tatilinde gidip gördüğü Ürgüp'ü ve orada yaşadıklarını anlatan bir yazı yazdı."

Ümit'in yazdığı yazı aşağıdakilerden hangisidir?

- a. anı
- b. günlük
- c. mektup

2. Yeşim, dayısına mektup yazdı. Zarfın üstünde aşağıdakilerden hangisine gerek yoktur?

- a. adres
- b. tarih
- c. ad-soyadı

3. Aşağıdakilerden hangisi günlük yazmanın yararlarından değildir?

- a. Yazma becerimiz gelişir.
- b. Günlüğümüzü herkes okuyabilir.
- c. Yaşadıklarımızı unutmayız.

4. Mektupta tarih nereye yazılır?

- a. Kâğıdın sağ alt köşesine
- b. Kâğıdın sol üst köşesine
- c. Kâğıdın sağ üst köşesine

5. Ablanızın nikâh törenine siz de bazı arkadaşlarınızı çağırarak istiyorsunuz. Onlara aşağıdakilerden hangisini vermeniz gerekir?

- a. tebrik kartı
- b. mektup
- c. davetiye

6. Yiğit, halasına mektup yazdı. Yiğit aşağıdaki hitaplardan hangisini yazarsa yazım (imla) kurallarına uymuş olur?

- a. Sevgili halacığım!
- b. Sevgili Halacığım,
- c. Sevgili Halacığım;

7. Aşağıdakilerden hangisi hikâye unsurlarından değildir?

- a. Hikâyede anlatılan olay
- b. Hikâyede geçen olayın zamanı
- c. Hikâyenin yazıldığı tarih

8. Mektupta aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- a. Alıcının imzası
- b. Gönderenin adı soyadı
- c. Yazan kişinin iyi dilekleri

9. Aşağıdakilerden hangisinde tarih yazmak zorunda değiliz?

- a. günlük
- b. mektup
- c. hikâye

10. Bir düğün davetiyesinde aşağıdakilerden hangisi mutlaka olmalıdır?

- a. Nikâh memurunun adı
- b. Düğünün yapılacağı yer
- c. Düğün sahiplerinin yaşları

Noktalama işaretleri

Yazıda okumayı ve anlamayı kolaylaştıran işaretler vardır. Bu işaretlere **noktalama işaretleri** denir.

Nokta (.), virgül (,), soru işareti (?), kısa çizgi (-), kesme işareti ('), eğik çizgi (/) noktalama işaretlerinden bazılarıdır.

Nokta (.)

- Tamamlanmış cümlelerin sonuna konur.
Ali kitap okuyor.
- Bazı kısaltmalardan sonra konur.
Dr. Ahmet Bey sizi bekliyor.
- Sıra bildiren sayıların sonuna konur.
Ben de 2. sınıfa gidiyorum.

Soru İşareti (?)

- Soru bildiren cümlelerin sonuna konur.
Bu kalemi alabilir miyim?
İstanbul'a ne zaman geldiniz?
Hangisini daha çok beğendin?

Virgöl (,)

- Cümlede eş görevli sözcükler arasına konur.
Ali, Ayşe ve Figen aynı apartmanda oturuyor.
Bugün Türkçe, matematik, hayat bilgisi ve müzik dersimiz var.
- Mektuplarda hitap sözlerinden sonra konur.
Sevgili Ayşegül,
Canım Ablacığım,

Ünlem İşareti (!)

- Sevinç, korku, üzüntü, şaşma, öfke, uyarı anlatan cümlelerin sonuna konur.
Zavallı çocuk!
Eyvah, vazo kırıldı!
Hey! Dikkat et!

Kısa Çizgi (-)

- Bir sözcüğün heceleri gösterilirken heceler arasına konur.

dost-la-rım

söy-le-ye-ce-ğim

- Satır sonuna sığmayan sözcükleri ayırmada kullanılır.
Türkçe dersinde okuduğumuz şiiri çok beğendim.

Elma ağacına çıkıp dalından kopardığımız elmaları yedik.

Kesme İşareti (ˆ)

- Özel adlara gelen bazı ekler (-e, -i, -de, -den, -in, -nin) kesme işaretiyle ayrılır.

TBMM, Ankara'dadır.

Atatürk'ü hiçbir zaman unutmayacağız.

İstanbul'dan Ankara'ya trenle gittik.

Ayşe'nin elbisesi kirlendi.

Eğik Çizgi (/)

- Adreslerde apartman numarası ile daire numarası arasında kullanılır.

Çağdaş Sok. Nu.: 17/28

- Adreslerde semt ile şehir adı arasına konur.

Esat Cad. Nu.: 3/11

KÜÇÜKESAT/ANKARA

1. Aşağıdaki cümlelerin sonuna hangi noktalama işareti geleceksa cümleyi o noktalama işareti ile eşleyiniz.

- Bir insan kaç gün susuzluğa dayanabilir
- Hey, araba çok hızlı geliyor
- Siz, babamla aynı iş yerinde mi çalışıyorsunuz
- Bugün tüm matematik sorularını doğru çözdüm
- Yaşasın, hafta sonu Didemlere gideceğiz
- Kütüphanemizde bin kitap var
- En çok beğendiğın şarkıcı kim
- Esmâ'nın annesi bankada çalışıyor
- Ay, çok korktum
- Kardeşin kaç yaşında

2. Aşağıdaki cümlelerin sonuna uygun noktalama işaretini koyunuz.

Portakal yer misin ?

Halının üstündeki ne

Yaşasın, dedem geliyor

Kışın doğal gaz ile ısınıyoruz

Sınıfta kiminle oturuyorsun

Sınıf pencerelerini çiçeklerle süsledik

Kitabı nereden aldın

3. Aşağıdaki cümlelerde parantez içlerinde yazılan noktalama işaretleri doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

D Mart(,) nisan ve mayıs ilkbahar aylarıdır.

Eyvah(!) Araba çocuğa çarptı.

Şerefli Sok. Nu.: 8/21 Emek(-) Ankara

Annem(,) babam ve kardeşimle dayımlara gittik.

Ali(')nin ablası kolunu kırmış.

Sizin hangi sokakta oturduğunuzu biliyorum(?)

Niçin maç yapmaya gelmediğini anlamadım(.)

1. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna nokta konulmalıdır?
- Kapıyı yavaşça kapattı
  - Odanı niçin kirlettin
  - Yarışı kim kazandı
2. Aşağıdaki mektup hitaplarından hangisi doğrudur?
- Canım Kardeşim Evren,
  - Canım kardeşim Evren!
  - Canım Kardeşim Evren;
3. "Deniz, Defne'nin köpeği Miçoyu çok sevdi." cümlesinde hangi sözcükte yazım yanlışı vardır?
- Deniz
  - Defne'nin
  - Miçoyu
4. "Tüh(!) Çiçekler günlerce sulanmamış." cümlesinde "tüh" sözcüğü hangi duyguyu belirtiyor?
- kızma
  - üzüntü
  - şaşkınlık
5. "Hiç deniz görmediğini söyledi" cümlesinin sonuna hangi noktalama işareti gelmelidir?
- ünlem işareti (!)
  - soru işareti (?)
  - nokta (.)

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') yanlış kullanılmıştır?

- a. Türkiye'nin başkenti Ankara'dır.
- b. Televizyon'dan haberleri izledim.
- c. Turgut'ta bu kitabın aynısı var.

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti gelmelidir?

- a. Bu kitabı okumayı düşünüyorum
- b. Bu kitabı ne zaman okudun
- c. Bu kitabı henüz okumadım

8. "Yaşasın, kar yağıyor" cümlesinin sonuna hangi noktalama işareti gelmelidir?

- a. ünlem işareti (!)
- b. nokta (.)
- c. soru işareti (?)

9. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde noktalama işareti yanlış kullanılmıştır?

- a. Öğretmen bana soru sordu?
- b. Niçin ballı süt içmiyorsun?
- c. Bunu bir daha anlatır mısın?

10. "Peçetelik" sözcüğü satır sonuna sığmadığında nasıl bölünür?

- a. peç-
etelik
- b. peçet-
elik
- c. peçete-
lik

11. Kesme işareti hangi seçenekte yanlış kullanılmıştır?

- a. Bugün Eskişehir'den dayımlar gelecek.
- b. Teyzem Akşehir'in bir köyünde oturuyor.
- c. Onların Kırşehir'li olduğunu biliyorum.

12. "4. Cad. 15. Sok. Nu.: 8-1 Ümraniye/İstanbul"
1 2 3

Yukarıdaki adreste altı çizili ifadelerden hangisinde yanlış noktalama işareti kullanılmıştır?

- a. 1 b. 2 c. 3

13. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı doğrudur?

- a. Agah, yarışmada 1. inci oldu.
b. Umut, bu apartmanın 2'inci katında oturuyor.
c. Kemal, sınıfta 3. sırada oturuyor.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül doğru kullanılmıştır?

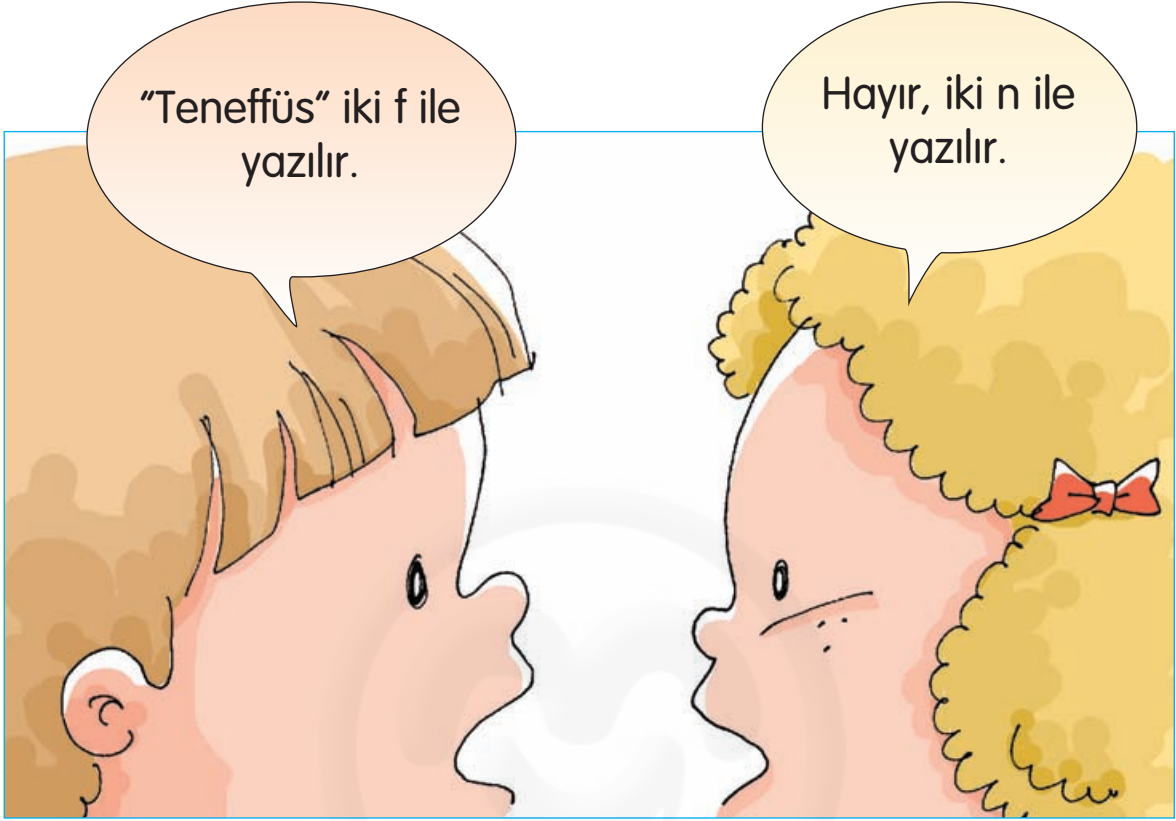
- a. Kurt, ayı ve aslan yabani hayvanlardır.
b. Tavuk, hindi, ve horoz kümes hayvanlarıdır.
c. Sütü inek, keçi, koyun, gibi hayvanlardan elde ederiz.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işaretlerinin kullanımı ile ilgili bir yanlışlık vardır?

- a. Toprak, su, hava ve güneş ışığı bitki için gereklidir.
b. Buğday, mısır, pirinç, vb. bitkilere tahıl denir.
c. Bitkiler yeterli su alamazlarsa solar, sararır ve kururlar.

Yazım Kuralları

Dilimizdeki sözcüklerin herkes tarafından doğru söylenmesi ve yazılması gerekir. Bunu sağlayan kurallara **yazım (imla) kuralları** denir.

Yazımından emin olmadığımız sözcükler için yazım (imla) kılavuzuna bakarız. Aradığımız sözcük yazım kılavuzunda yoksa biz o sözcüğün yazımını yanlış biliyoruz demektir.

Örnek:

"Lanba" sözcüğünü yazım kılavuzunda aradığımızda bulamayız. Çünkü bu sözcüğün doğru yazımı "lamba"dır.

Örnek:

"Tren" sözcüğünü yazım kılavuzunda aradığımızda buluruz. Çünkü bu sözcüğün doğru yazımı "tren"dir.

Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler

- Cümlelerin ilk sözcüğünün ilk harfi büyük yazılır.

Geçen hafta sinemaya gittik.

Okula başladığım zaman çok heyecanlıydım.

- Özel adların ilk harfi büyük yazılır.

Bugün **Ö**zlem'in doğum gününü kutladık.

Amcam **İ**zmir'de öğretmenlik yapıyor.

- Şiirde dizelerin ilk harfi büyük yazılır.

Sordum bir gün arıya:

— **Y**ok mu senin yuvan?

Vızıldayıp gösterdi

Bana koca bir kovan.

- Yazıların başlıklarında ya sözcüklerin ilk harfi ya da hepsi büyük harfle yazılır.

Köyde Yaşam

KÖYDE YAŞAM

- Başlıklarda "ve, ile" gibi sözcükler eğer sözcüklerin hepsi büyük harfle yazılıyorsa büyük olur.

Aycan ve Ali   Aycan ile Ali

AYCAN VE ALİ   **AYCAN İLE ALİ**

1. Aşağıdaki yazılar çocukların yazılarıdır. Her yazıda iki sözcük yanlış yazılmıştır. Bu sözcüklerin doğrularını yazıların altındaki kutulara yazınız.

Televizyondaki çocuk purogramlarından çok hoşlanıyorum. Özellikle eylenceli olanları çok güzel oluyor.

Bence aile çok önemlidir. Ailemiz en değerli varlığımızdır. Ailemizle ilişkilerimizin iyi olması için onlarla zaman geçirmemiz lazımdır.

En çok zorlandığım ders matematiktir. Problemleri çözmekte zorlanıyorum. Genellikle soruları yanlış çözüyorum.

2. Aşağıdaki sözcüklerden yazımı doğru olanları boyayınız.

problem	proplem	debrem	depem
düyme	düğme	çimdik	cimcik
ceket	çeket	kadayıf	kadaif
değirmen	deyirmen	eşşek	eşek
tenmuz	temmuz	eylence	eğlence
daire	dayire	kütüphane	kütüpane

çocuk bayramı

dünyada sadece türk çocuklarının bayramı vardır. Bu bayramın adı 23 nisan ulusal egemenlik ve çocuk bayramıdır. okullar, bayraklarla ve atatürk resimleriyle süslenir.

3. Yukarıdaki metni büyük harflerin kullanımına dikkat ederek tekrar yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- a. ne zaman eve gideceksin?
- b. İstanbul'da denize giriliyor mu?
- c. Defne'nin ağabeyi var mı?

2. Aşağıdaki başlıklardan hangisinin yazımı yanlıştır?

- a. SİMGE'NİN GÜNLÜĞÜ
- b. Simge'nin Günlüğü
- c. Simge'nin günlüğü

3. Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- a. trafik
- b. tıraktör
- c. tramvay

4. "Yağmurdan sonra gök kuşağı çıktı." cümlesinde altı çizili sözcüğün doğru yazımı aşağıdakilerden hangisidir?

- a. gökkuşağı
- b. gökguşağı
- c. göğ guşağı

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yanlışlık vardır?

- a. Sevim'in diş hekimine gitmesi gerekti.
- b. Almanya'da bir mektup arkadaşım var.
- c. Atatürk'ün naaşı anıtkabirdedir.

6. "Ders programına göre matematik dersi bugün yok."

1

2

3

cümlesinde altı çizili sözcüklerden hangisi yanlış yazılmıştır?

- a. 1
- b. 2
- c. 3

7. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi yanlış yazılmıştır?

- a. Kediye bir parça ciğer verdik.
- b. Annem çiklet çiğnememden hoşlanmıyor.
- c. Çamurlu yerlerde oynamamalısın.

8. Aşağıdaki çocuklardan hangisi altı çizili sözcüğü doğru söylemiştir?

- a. Ali: "Sarimsaklı yoğurdu çok severim."
- b. Berkay: "Sarmısaklı yoğurdun kokusunu sevmiyorum."
- c. Cem: "Samrısaklı yoğurt ve makarna harika olur."

9. "Esmâ, cimcime adlı kuşunu çok sever." cümlesinde büyük harfle başlaması gerektiği hâlde küçük harfle başlayan sözcük hangisidir?

- a. cimcime
- b. adlı
- c. kuşunu

10. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi cümlenin her yerinde büyük harfle başlar?

- a. Çam
- b. Salı
- c. İzmir

11, 12, 13, 14 ve 15. sorular için verilen sözcüklerden yazımı doğru olanları işaretleyiniz.

- 11. a. naynon   b. laylon   c. naylon
- 12. a. kibrit   b. kirbit   c. kirpit
- 13. a. telafuz   b. telaffuz   c. tellafuz
- 14. a. kurbaa   b. kurbağa   c. kurba
- 15. a. batlıcan   b. padlıcan   c. patlıcan

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlış yapılmıştır?

- a. Ay! elim yandı.
- b. Aman, yerler kayıyor!
- c. Ah! Kitabı getirmemişim!

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yanlış yazılmıştır?

- a. Bütün gün dükkânları dolaşmak istemiyorum.
- b. Yerler cilâlandığı için pırl pırl parlıyor.
- c. Şu hâle bak üstün başın kirlenmiş.

18. Aşağıdaki bilgilerden hangisi yazım kılavuzunda yer almaz?

- a. Sözcüklerin yazımı
- b. Noktalama işaretlerinin kullanımı
- c. Deyimlerin anlamı

19. "Kırtasiyeden kalem silgi ve kalemtırış aldım."
cümlesinde hangi sözcükten sonra virgül kullanılmalıdır?

- a. kalem
- b. silgi
- c. kalemtırış

20. "Bugünlerde nasıl mutlu olduğumu anlatamam"
cümlesinin sonuna hangi noktalama işareti gelmelidir?

- a. soru işareti
- b. virgül
- c. nokta

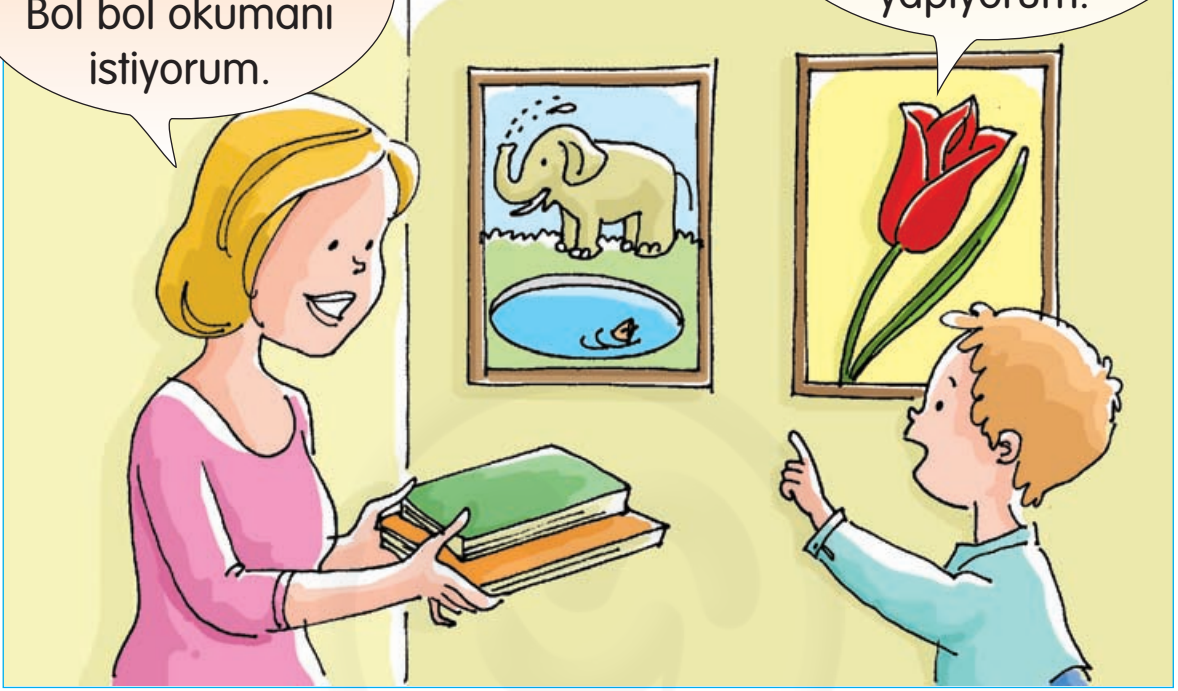
Görsel Okuma-Görsel Sunu

Görsel Okuma

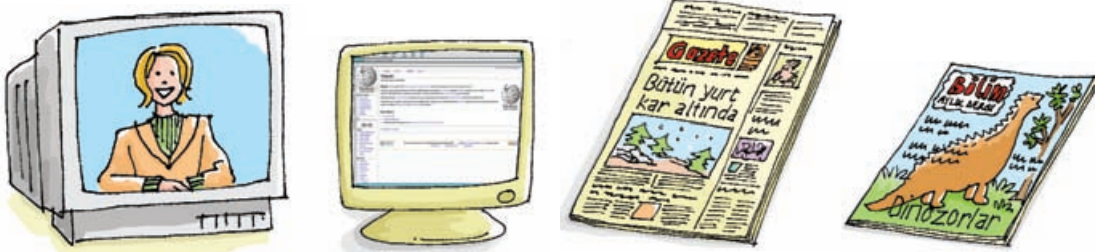
Okumak çok önemlidir, oğlum. Bol bol okumanı istiyorum.

Ama anne, ben zaten okuyorum, görsel okuma yapıyorum.

Resimleri, fotoğrafları, grafikleri ve sunuları inceleyip yorumlamak görsel okumadır. Ayrıca televizyon, sinema, tiyatro gösterilerini izlemek de görsel okumadır.

Görsel Kitle İletişim Araçları

Yukarıda resimleri verilen kitle iletişim araçlarını kullanırken görsel okuma yapmış oluruz.

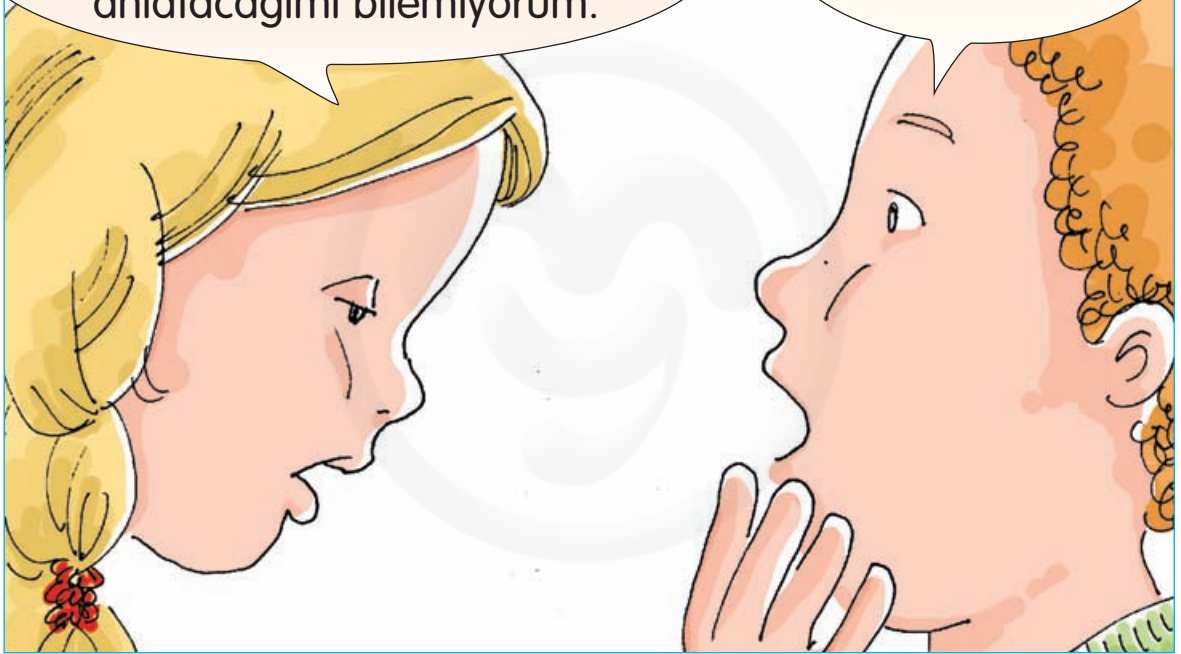
Ülkemizde ve dünyamızda yaşanan olaylarla ilgili bilgi sahibi olmak için bu kaynaklardan yararlanırız.

Kitle iletişim araçlarından öğrendiğimiz her habere inanmamalı, doğruluğunu sorgulamalıyız.

Beden Dili

O kadar mutluyum ki mutluluğumu sana hangi sözcüklerle anlatacağımı bilemiyorum.

Emin misin?
Canını sıkkan bir şey olmasın?

Düşüncelerimizi, duygularımızı anlatırken yüzümüzle, elimizle, kolumuzla söylediklerimize uygun hareketler yaparız.

İletişimde sözel olmayan yüz, el, kol hareketlerimize **beden dili** denir.

Beden dilimiz anlatmak istediklerimizi kolaylaştırır. Konuşurken anlattıklarımızı uygun beden hareketleriyle desteklemeliyiz.

Konuşurken abartılı hareketler yapmamalıyız. Çünkü dinleyenler dikkatlerini söylediklerimize değil, hareketlerimize verir.

İnsanların yüzlerine bakarak onların mutlu, heyecanlı, korkmuş olup olmadıklarını anlayabiliriz.

Örnekler:

Hakan mutludur.

Bahar üzgün.

Yiğit korkmuş.

Resim ve Fotoğrafları Yorumlama

Bu resim bana huzur veriyor. Bir kuşun ormandaki özgürlüğünü hissediyorum.

Ben bu resme bakınca ağaçlar görüyorum, bir de kuşlar, o kadar.

Resim ve fotoğraflar bizlerde bazı duygular uyandırır, bizleri bazı konularda düşündürür.

Bu resimde bir orman yangını görüyoruz. Orman yangını bizi üzüyor. Aynı zamanda bize ormanlarımızı korumamız gerektiğini düşündürüyor.

Bu fotoğrafta yarışmada ödül alan bir sporcu çocuğu görüyoruz.

Çocuğun fotoğrafına bakmak hoşumuza gidiyor. Ödül almanın ne kadar güzel bir duygu olduğunu düşünüyoruz.

Görsel Okumanın Yararları

- Hayal gücümüz gelişir.
- Çevremizdeki değişiklikleri daha çabuk fark ederiz.
- Görgümüz artar.
- Resme ve fotoğraflara karşı ilgimiz artar.
- İzlediklerimizi, gördüklerimizi yorumlama yeteneğimiz gelişir.

Görsel Sunu

Sunumun görselliğini artırmak için kamera çekimlerini de göstersek ne dersin?

Tam üç farklı rolde oynuyorum. Ayrıca bale ve kukla gösterisi de yapıyorum. Yetmez mi?

Okulumuzda ve sınıfımızda arkadaşlarımıza yaptığımız çalışmaları resim, şekil, sembol, grafik, tablo, drama, müzikli oyun, tiyatro, kukla gibi yollarla sunmaya **görsel sunu** denir.

Görsel sunumda hazırlık aşaması önemlidir. Bunun için sunumunu yapacağımız konuyu araştırmalıyız. Araştırmalarınızda kütüphaneden yararlanmalıyız. Kütüphanede sadece bir kitaptan değil, çeşitli kitaplardan, ansiklopedilerden, dergilerden yararlanmalıyız.

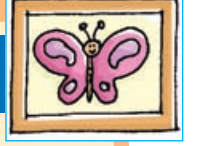
Araştırmalarımız için ayrıca gazetelerden ve İnternette de yararlanabiliriz.

Daha İyi Bir Sunum İçin

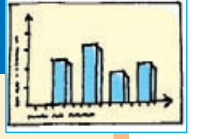
Görsel sunumunuzda resim kullanıyorsanız;

Resimler konunuzla uyumlu olmalıdır. Resimler izleyenlerin rahatlıkla görebileceği büyüklükte olmalıdır.

Görsel sunumunuzda grafik veya tablo kullanıyorsanız;

Grafik veya tablolar anlatacağınız konuyu açıklayıcı nitelikte olmalıdır. Kullandığınız sembollerin anlamına da tablo ve grafiğinizde yer vermelisiniz.

Kategori	Değer	Değer
1. Grup	10	20
2. Grup	30	40
3. Grup	50	60
4. Grup	70	80

Görsel sunumunuzda drama veya tiyatro gösterisi yapıyorsanız;

Sunum öncesi prova yapmanız sunumun başarısını artırır.

Görsel sunumunuzda kuklalardan yararlanıyorsanız;

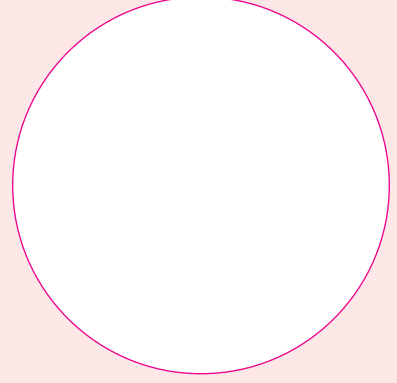
Sunumunuzda sadece kuklaların görünmesini sağlayacak bir düzen oluşturunuz. Bir perdeden yararlanabilirsiniz ya da televizyon kutusu gibi büyükçe bir kutuyu sahne olarak kullanabilirsiniz.

1. Aşağıda başlarından geçen olayları anlatan insanların yüz ifadelerini çiziniz.

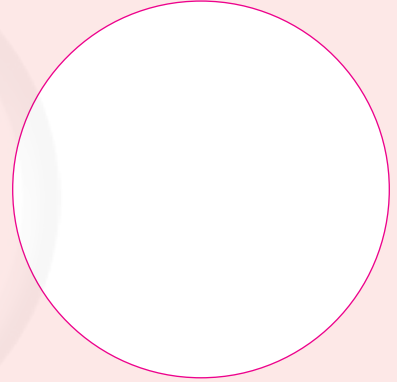
Gizem:

— Bugün sanki güneş benim için doğmuştu. Bu tatlı rüzgâr benim için esiyordu. İçimden bir ses bugünün çok güzel geçeceğini söylüyordu.

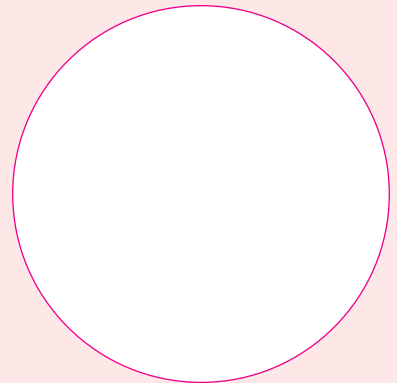
Barış:

— Piknik yaptığımız yerde bir dere vardı. Derenin kenarında arkadaşım ile çiçek topluyorduk. Tam bir papatyaya uzanmıştım ki birden bir kurbağa vıraklayarak önümden geçti. Elimde olmadan bir çığlık attım.

Sema:

— Bu akşam annem manava gidip marul almamı söyledi. Bütün gün yağmur yağmıştı. Üzerimde bir hafta önceki doğum günümde alınan kot pantolonum vardı. Yolda yürürken bir araba hızla yanımdan geçti. Üstüm başım çamur oldu.

2. Aşağıdaki resimlerle onları anlatan cümleleri eşleyiniz.

Cemile, kâğıttan çok güzel bir şapka yaptı.

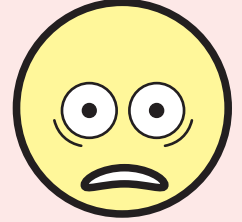
Çocuklar voleybol oynuyor.

Adem, uçurtma uçuruyor.

3. Aşağıdaki durumlarda yüz ifadeniz nasıl olur? Eşleyiniz.

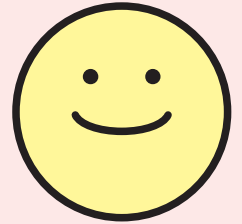
Evden çıkmak için kapıyı açtınız, karşınızda dişlerini göstererek size bakan bir köpek gördünüz.

Anneniz sizin uzun süredir istediğiniz oyuncuğu almış.

En sevdiğiniz kaleminizi kaybettiniz, bulamıyorsunuz.

GÖRSEL OKUMA

GÖRSEL SUNU

1. Aşağıdakilerden hangisi hem görsel hem de işitsel kitle iletişim aracıdır?

- a. televizyon   b. teyp   c. gazete

2. Aşağıdaki çocuklardan hangisi görsel okuma yapmaktadır?

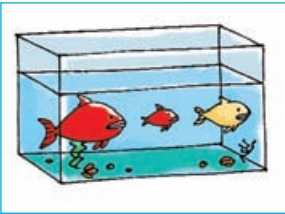
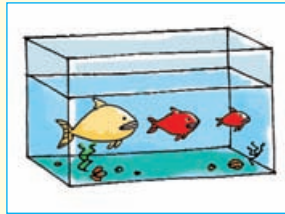
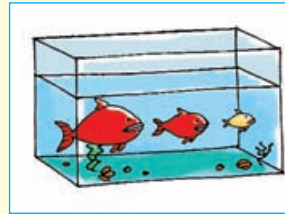
- a. Emre, resim çiziyor.
b. Tuğçe, müzik dinliyor.
c. Barış, tiyatro izliyor.

3. Şenay, gökyüzüne baktığında rengârenk bir uçan balon görür. Uçan balonun içindekiler, Şenay'a el sallarlar.

Şenay'ın yüz ifadesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- a.   b.   c.

4. Akvaryumda iki kırmızı ve bir sarı balık vardır. Sarı balık önde, diğer iki balık arkadadır. Kırmızı balıklardan biri akvaryumun en büyük balığı, diğeri ise en küçüğüdür. Bu durumu gösteren resim aşağıdakilerden hangisidir?

- a.   b.   c.

5. Aşağıdakilerden hangisi görsel okumanın yararlarından değildir?

- a. Hayal gücümüz gelişir.
- b. Gördüklerimizi yorumlamamızı sağlar.
- c. Kitap okuma ihtiyacımızı azaltır.

6. Aşağıdaki çocuklardan hangisi görsel sunu yapmaktadır?

- a. Sıla: "Okula tertemiz saçlar ve ütülü gömlekle gideriz."
- b. Banu: "Şiirimi, şiirimle ilgili resimleri göstererek okudum."
- c. Ilgın: "Bugün okulda bir arkadaşım ile satranç oynadım."

7. Aşağıdakilerden hangisi bir araştırma yaparken bilgi toplamak için yararlanacağımız yazılı kaynaklardan değildir?

- a. ansiklopediler
- b. çeşitli dergiler
- c. fotoğraflar

8. İyi bir görsel sunu için aşağıdakilerden hangisine dikkat etmeliyiz?

- a. Bulduğumuz bütün bilgileri sunmalıyız.
- b. Yanlışlık yapmamak için sunumumuzu ezberlemeliyiz.
- c. Sunum sırasında kendimize güvenmeli ve rahat olmalıyız.

9. Beden dili ne demektir?

- a. Sabahları bedenimizi güne hazırlamak için yaptığımız hareketlerdir.
- b. Konuşurken yaptığımız el, yüz ve kol hareketleridir.
- c. Dilimizi dışarıda tutarak konuşmak ve dinlemektir.

10. Hangisi görsel sunu çeşidi değildir?

- a. drama yapma
- b. öykü yazma
- c. kukla gösterisi

1, 2, 3 ve 4. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Cem, mahallemize yeni geldiğinde hiç dikkatimi çekmemişti. Beyaz keten ayakkabıları ve mavi şortuyla içimizden biriydi sanki. Farklılığı çekingен oluşu ve yalnızlığı çok sevmesiydi. Akşamüstleri arka mahalledeki arsaya futbol oynayanları seyretmeye giderdim. Benim gibi seyirci olmayı tercih ederdi. Bir keresinde nasılsa saha kenarında durup top toplayıcılığı yaptı.

1. Cem'in öbür çocuklardan farklılığı nedir?

- a. Kimse tarafından seilmeyen, dışlanan biri olması
- b. Tek başına olmayı sevmesi ve içine kapanık olması
- c. Beyaz keten ayakkabıları ve mavi şort giymesi

2. Cem'in öbür çocuklara benzeyen yönü nedir?

- a. Top toplayıcılığı yapması
- b. Giydiği kıyafetler
- c. Futbol oynamayı sevmesi

3. Yukarıdaki paragrafta Cem'in hangi özellikleri anlatılmıştır?

- a. Dış görünüşü ve kişilik özellikleri
- b. Aile yapısı ve hoşlandıkları
- c. Oynadığı oyunların çeşitleri

4. Cem'i biz okurlara anlatan kişiyle Cem'in ortak özelliği nedir?

- a. Futbol oynamaktansa futbolu seyretmekten hoşlanmaları
- b. Çekingен olmaları ve yalnızlığı sevmeleri
- c. Saha kenarındaki topları toplamaları

5. "Çok yüksek ya da çok alçak sesle konuşmamalıyız." cümlesi ile aynı anlama gelen cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Fısıltıyla, sessizce konuşmalıyız.
- b. Kekeleymeden, akıcı konuşmalıyız.
- c. İşitilebilir bir ses tonuyla konuşmalıyız.

6. Bir arkadaşımız konuşurken onun sözünü kesersek ne yapmalıyız?

- a. Konuşmaya başlamalıyız.
- b. Teşekkür etmeliyiz.
- c. Özür dilemeliyiz.

7. Arkadaşınıza telefon ettiniz, numarayı yanlış çevirdiğinizi anladınız. Ne yapmalısınız?

- a. Özür dileyerek telefonu kapatmalıyız.
- b. Telefon para yazmasın diye telefonu hemen kapatmalıyız.
- c. Arkadaşımızın telefon numarasını bilip bilmediklerini sormalıyız.

8. 1. Çorba içtik.

2. Sebze yemeği ve salata yedik.

3. Tatlı yedik.

Yukarıdaki olayların sıralaması nasıl olmalıdır?

- a. 1 - 2 - 3
- b. 1 - 3 - 2
- c. 2 - 1 - 3

9. "....., sonra arabayı park etti." cümlesinde noktalı yere ne gelmelidir?

- a. Daha sonra arabadan indik
- b. En sonunda eve gelmiştik
- c. Babam önce otoparka girdi

10, 11 ve 12. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Merdivenleri soluk soluğa, ikişer üçer çıkararak Kenan amcanın zilini çaldım. Kenan amca bornozuyla kapıyı açtı. Kenan amca, sanki ilk kez mektup almış gibi elleri titreyerek zarfı açtı. Koltuğa oturdu ve defalarca mektubu okudu. Çok meraklanmıştım.

Mektup kimden gelmişti? Ne yazıyordu acaba?

10. Yukarıdaki paragraf bir metnin hangi bölümüne ait olabilir?

- a. giriş   b. gelişme   c. sonuç

11. Kenan amca mektubu nerede okudu?

- a. postanede   b. iş yerinde   c. evinde

12. Kenan amca niçin elleri titreyerek mektubu okumuştur?

- a. Çok heyecanlandığı için
b. Yaşlı olduğu için
c. Çocuk çok meraklandığı için

13. "Kardeşime uyusun diye masal anlattım ..... uyumadı." cümlesinde noktalı yere ne yazılmalıdır?

- a. bu nedenle   b. ama   c. bu yüzden

14. "ne - geleceğini - bilmiyorum - zaman"
1   2   3   4

sözcükleri ile anlamlı bir cümle oluşturulsa baştan üçüncü sözcük hangisi olur?

- a. ne   b. geleceğini   c. bilmiyorum

15. "Hangisini giymek istersin" cümlesinin sonuna hangi noktalama işareti gelmelidir?

- a. nokta (.)   b. ünlem işareti (!)   c. soru işareti (?)

Ceyda okuldan dönmüştü. Sabırsızlıkla evlerinin zilini çalıyordu. Yanında sınıf arkadaşları Belkıs ile Aslı vardı. Annesi kapıyı açar açmaz Ceyda nefes nefese konuşmaya başladı. Okuldan eve kadar koşmuş oldukları anlaşılıyordu.

Ceyda:

— Anneciğim, yabancı bir ülkenin çocuğunu evimizde konuk edebilir miyiz?

Yukarıdaki metne göre 1, 2, 3, 4 ve 5. soruları cevaplayınız.

1. Ceyda, kapı açılır açılmaz niçin hemen konuşmaya başladı?

- a. Çok koştuğu için
- b. Heyecanlı olduğu için
- c. Arkadaşları yanında olduğu için

2. Metindeki özel adların hepsi aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- a. Ceyda, Belkıs, Aslı
- b. Ceyda, annesi, yabancı çocuk
- c. Ceyda, Belkıs, anne, Aslı

3. Yabancı bir ülke aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- a. Almanya
- b. Hollanda
- c. Türkiye

4. Metnin ilk cümlesinin ikinci sözcüğü hangisidir?

- a. Ceyda
- b. okuldan
- c. sabırsızlıkla

5. Metnin ana karakteri kimdir?

- a. Ceyda
- b. Ceyda'nın annesi
- c. Yabancı çocuk

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sebep-sonuç ilişkisi kurulmuştur?

- a. Başarılı olmak için derslerine düzenli çalışıyor.
- b. Televizyonda sadece çocuk programlarını izliyor.
- c. Bir çocuk dergisine abone olmak istediğini söylüyor.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmaktadır?

- a. Cansu, tatilini köyde geçiriyor.
- b. Babam, tır şoförlüğünü yapıyor.
- c. Deniz, aslında benden uzun değil.

8. "Fındık, fıstık, ceviz ..... kuru yemişler sağlığımız için yararlıdır." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. göre
- b. gibi
- c. ama

9. "Televizyona uzaktan ..... " söz dizisinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi yazılırsa bir cümle oluşturulur?

- a. izlemeliyiz
- b. seyretmeliyiz
- c. bakmalıyız

10. "Paz-ar-da a-lış-ve-riş yap-tık." cümlesinde hangi sözcük yanlış hecelenmiştir?

- a. pazarda
- b. alışveriş
- c. yaptık

11. "Bunu bana sormalıydın." cümlesinde aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yoktur?

- a. Neyi?   b. Kime?   c. Nasıl?

12. "Kovaya sular dolar, taşar." cümlesinde çoğul olan sözcük hangisidir?

- a. sular   b. dolar   c. taşar

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özel ad vardır?

- a. Siz, onun annesisiniz sanırım.
b. Çağla, henüz okuldan dönmedi.
c. Yardım kampanyasına katılıyoruz.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, sözlük sırasında öbürlerinden önce bulunur?

- a. Domates soslu makarnayı çok seviyorum.
b. Koşu yarışmasından madalya ile döndü.
c. Havalar soğuyunca pencerelere macun çekildi.

15. Aşağıdaki cümleyi anlamlı şekilde tamamlayan sözcük çifti hangisidir?

..... mevsiminin ayları haziran, ... ve ağustostur."

- a. İlkbahar - mayıs
b. Yaz - temmuz
c. Sonbahar - eylül

1, 2, 3, 4 ve 5. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Adı Sevda'ydı. Ona "Elma Kokulu Kadın" ismini ben takmıştım. Öpücüğü elma kokardı. Belki de bu nedenle pembe, tombul yanaklarını yıllarca elma sandım. O, herkesten farklıydı. Günün her saatinde şen şakraktı. Bir gün annemle Sevda teyzeye gittik. Annemle konuşurken ara sıra gözlerini bana doğru kaydırıyordu. Bir süre sonra sıkıldığımı anlamıştı. Kalkıp bana bir kavanoz getirdi. İçi çeşitli takılarla doluydu. Açgözlüler gibi bileziklerin hepsini kollarıma taktım. Kolyelerin hepsini boynuma doladım. Zamanın nasıl geçtiğini anlamadım. Takıları kavanoza doldurdum. Sadece bir tanesini dışarıda bıraktım. Giderken "Bu kolyeyi bana verir misiniz?" diye sordum. Annem utançtan ellerini yüzüne kapadı. "Hayır, o kolyeyi kimseye veremem." dedi. Yanaklarım al al olmuştu. Kolyeyi yavaşça masanın üstüne bıraktım.

1. Metnin ikinci cümlesindeki eş sesli sözcük hangisidir?

- a. ben   b. isim   c. ona

2. Çocuğun Sevda teyzenin yanaklarını elma sanmasının nedeni nedir?

- a. Sevda teyzenin elmayı çok sevmesi
b. Nefesinin elma kokması
c. Yanaklarının tombul ve pembe olması

3. Sevda teyze çocuğa niçin kavanoz getirdi?

- a. Çocuk açgözlü olduğu için
- b. Çocuk oyalansın diye
- c. Çocuk, annesine gidelim dediği için

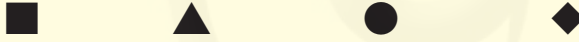
4. Anne, niçin utanıyor?

- a. Çocuk, Sevda teyzeden bir kolyeyi istediği için
- b. Çocuk, takıları Sevda teyzeye vermek istemediği için
- c. Çocuk, Sevda teyzenin kolyelerini gizlice aldığı için

5. Metnin konusu nedir?

- a. Bir çocuğun annesi ile ilişkisi
- b. Bir çocuğun elma sevgisi
- c. Bir çocuğun misafirlikte yaşadıkları

6. "Hava kararınca perdeleri kapattık." cümlesinde

hece sayıları birbirine eşit olan sözcükler hangileridir?

- a. ▲ ile ●
- b. ▲ ile ◆
- c. ■ ile ◆

7. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi sözlükte "bakım" sözcüğünden önce gelir?

- a. bahar
- b. balta
- c. banka

8. Aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisi karşıt anlamlı sözcüklerdir?

- a. takım - grup
- b. kirli - temiz
- c. uzun - ince

9. Aşağıdaki özel adlardan hangisinin yazımı yanlıştır?

- a. İstanbullular
- b. Atatürk'çü
- c. Türkiye'den

10. "Otobüs tıklım tıklım doluydu." cümlesi ile ilgili hangi soruyu soramayız?

- a. Ne?   b. Nasıl?   c. Kim?

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna nokta konulması gerekir?

- a. Bu kalem de mi senin
b. Şirin mi şirin bir gülüşü var
c. Alışverişten mi geliyorsunuz

12. "Yeşil sebzeleri bol bol yemeliyiz." cümlesinde sebzenin özelliğini belirten sözcük hangisidir?

- a. yeşil   b. bol   c. yemeliyiz

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- a. Tatilde bol bol kitap okudum.
b. İyi kötü bir şeyler yaparız.
c. Ufak tefek bir çocuktuktu.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü harfle başlayan sözcük sayısı en fazladır?

- a. Onların evi bize oldukça uzak.
b. Uçakla yolculuktan biraz korkuyorum.
c. İpek, okuldaki en akıllı arkadaşımıdır.

15. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi hecelerine yanlış ayrılmıştır?

- a. ka-ra-ci-ğer   b. kar-nı-ya-rık   c. Kar-a-de-niz

Yeşiliyle çimen
Yaptık kuzuma.
Sarısıyla ayva
Yaptım dal dal
Kırmızıyla
Ak yıldızlı bayrağım
Al al...

Anne yazdım
Baba yazdım
Defterime sizinle
Hiç unuttur muyum?
Kalemlerim
Sizi ben...

Turan TEKDOĞAN

İlk 5 soruyu yukarıdaki şiire göre cevaplayınız.

1. Şiir toplam kaç dizeden oluşmuştur?

a. 15

b. 14

c. 13

2. Şiirin başlığı aşağıdakilerden hangisi olur?

a. Kalemlerim

b. Bayrağım

c. Kuzum

3. Şiirde aşağıdaki renklerin hangisinden söz edilmemiştir?

a. kırmızı

b. beyaz

c. siyah

4. Aşağıdakilerden hangisi şiirdeki eş sesli sözcüklerden değildir?

a. kalem

b. ak

c. ben

5. Çocuk, kalemlerini niçin unutmayacağını söylüyor?

a. Kalemlerin renklerini çok beğendiği için

b. Kalemlerle resimler yapıp yazılar yazabildiği için

c. Kalemlerin hepsini kaybettiği için

6. Hangisi bir cümledir?

- a. Bir bardak su içti
- b. Bunu senin için
- c. Sınıftan çıkınca onu

7. Hangi cümlede bir yazım yanlışı vardır?

- a. başka bir zaman görüşelim.
- b. Pelin bugün okula gelmedi.
- c. Anıtkabir'i ziyarete gittik.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özel ad vardır?

- a. Amcam, iş nedeniyle şehir dışında.
- b. Minnoş her gün bir kâse süt içer.
- c. Bu yaz kuzenlerim bize gelecek.

9. Altı çizili sözcüklerden hangisi tekil addır?

- a. Yeşil boncuklardan yapılmış bir kolye takıyor.
- b. Bir demet papatyayı vazoya koyduk.
- c. Kâğıtları artık kâğıt kutusuna atıyoruz.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçmişte yapılan bir iş anlatılmaktadır?

- a. Yaz tatilinde meşe ağacı diktik.
- b. Ablamla eve muhabbet kuşu alacağız.
- c. Sessiz olalım, kardeşim uyuyor.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sebep - sonuç ilişkisi kurulmuştur?

- a. Sınıftaki kitaplığa yeni kitaplar getirdi.
- b. Bütün gün teyzesiyle resim yaptı.
- c. Çantası çok ağır olduğu için taşıyamadı.

12. "Telefon, televizyon ve mektup iletişim araçlarındandır." cümlesinde altı çizili sözcüklerden hangisi sözlükte en sondadır?

- a. telefon
- b. televizyon
- c. mektup

13. Aşağıdaki cümlelerden hangisi soru bildiriyor?

- a. Ayşegül, ne güzel resim yaptın
- b. Sen buraya istersen oturabilirsin
- c. En son hangi kitabı okudun

14. "Sınıfa onlar, biz ..... sonra geldi." cümlesinde noktalı yere aşağıdaki eklerden hangisi gelmelidir?

- a. -e
- b. -de
- c. -den

15. "Çiçeğimi sulamadım ..... benimki arkadaşlarımla göre daha az büyüdü." cümlesinde noktalı yere hangisi gelmelidir?

- a. ama
- b. bu yüzden
- c. çünkü

Geçen cumartesi gecesi, hiç televizyon izleyemedik. Çünkü televizyonumuz bozuldu. O gece bize dedemler gelmişti.

Dedeme baktım, gözlerinin içi gülüyordu:

— Galiba bu akşam konuşabileceğiz, dedi. Babaannem de:

— Benim Yasemin'e öyle güzel bir masalım var ki, dedi.

Her akşam televizyonun karşısından ayrılmayan ağabeyim de dedemin yanına oturdu. Hep beraber sohbet ettik. Tombala oynadık. Birlikte güldük, eğlendik.

İlk 6 soruyu yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1. Yasemin'in ailesi o gece niçin televizyon izleyemedi?

- a. Televizyon izlemek istemedikleri için
- b. Beraber sohbet etmek için
- c. Televizyonları bozulduğu için

2. Televizyon izleyemedikleri için ne yaptılar?

- a. Sinirlendiler.   b. Birlikte eğlendiler. c. Sinemaya gittiler.

3. O gece Yasemin'in ailesinin evine kimler geldi?

- a. Babasının babası ve annesi
- b. Annesinin annesi ve babası
- c. Amcası ve halası

4. Metnin ikinci cümlesinde kaç sözcük vardır?

- a. 6   b. 5   c. 3

5. Metinde çocuğun akrabalarından hangisi yoktur?

- a. ağabeyi   b. büyük babası   c. anneannesi

6. Metnin konusu nedir?

- a. Televizyonsuz geçen bir gece
b. Yasemin'in oynadığı oyunlar
c. Televizyondaki filmlerin önemi

7. Aşağıdakilerden hangisi dinleyerek anladıklarımızdan biri değildir?

- a. Radyodaki haberler
b. Okuduğumuz kitap
c. Öğretmenimizin söyledikleri

8. Ses tonumuzu iyi ayarlamak hangi durum için geçerlidir?

- a. Bir kitabı sesli okurken
b. Bir kitaptan anladıklarımızı yazarken
c. Kısa bir öykü dinlerken

9. Aşağıdaki sözcük öbeklerinden hangisi ile bir cümle yapılır?

- a. annem - çalışmayı - bir - bankada
b. okula - gün - servisle - gidiyor - her
c. öğrenmeyi - her - anlattığını - öğretmenin

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül kullanılması gerekir?

- a. Televizyon radyo teyp gibi aygıtların sesini çok açmamalıyız.
b. Bu fiyatlar bir çocuğun harçlığı ile ödenemez.
c. Kardeşimin çikolatasını yiyince bana kızdı.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük doğru yazılmıştır?

- a. Fasülye yemeğini çok severim.
- b. Patlıcan ve domates aldık.
- c. Patetes kızartması sağlığımız için zararlıdır.

12. "Kütüphanemiz" sözcüğünü satıra sığdıramadığımızda nasıl bölmeliyiz?

- a. Kütüphan-
emiz
- b. Küt-
üphanemiz
- c. Kütüp-
hanemiz

13. "Boncuklardan kolye veya bilezik yapacağım." cümlesi aşağıdaki cümlelerden hangisi ile aynı anlamdadır?

- a. Boncuklardan kolye de bilezik de yapacağım.
- b. Boncuklardan ne kolye ne de bilezik yapacağım.
- c. Boncuklardan ya kolye ya da bilezik yapacağım.

14. Aşağıdaki sorulardan hangisi 5N 1K sorularından değildir?

- a. En çok hangi içeceği seviyorsun?
- b. Bugün niçin bahçeye çıkmadın?
- c. Bu kalemi nereden aldınız?

15. "....., sonra birbirimizle mektuplaşarak haberleştik." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. Önce parka gittik
- b. Ahmet başka şehre taşındı
- c. Daha sonra sık sık görüştük

ON EŞEK

Nasrettin Hoca, uzak bir yoldan köyüne dönerken yorulmuş. Bir değirmende mola vermiş. Akşama doğru yoluna devam edecekken, değirmenci şöyle demiş:

— Hoca, sen iyiliksever bir insansın. Şurada on eşek var. Onları da götür. Hem de birine binersin.

Hoca kabul etmiş. Eşegin birine binmiş, ötekilerini de önüne katmış. Köye doğru yollanmış. Bir süre sonra hava kararmış. Hocanın içine bir kurt düşmüş. "Şu eşekleri bir sayayım." demiş. Saymış, dokuz tane! Biri eksik. "Bir de inip sayayım." demiş. İnmiş, saymış, on!

Hoca, binmiş eşegin birine, devam etmiş yola. Çok geçmeden yeniden saymış eşekleri, dokuz! Bindiği eşekten inmiş saymış, on!

Hoca, şöyle bir başını kaşıdıktan sonra:

— Eşeye her binişte bir tanesi eksiliyor. İyisi mi köye kadar yaya yürüyeyim, demiş.

İlk 5 soruyu yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1. Nasrettin Hoca niçin bir değirmende mola vermiş?

- Değirmenciye tanıdığı için
- Dinlenmek istediği için
- Köyünü sevdiği için

2. Hoca niçin eŐeklerin kaç tane olduğunu saymak istemiŐtir?

- a. Akşam olduğundan eŐeklerden kaybolan olup olmadığından emin olmak için
- b. Değirmencinin ona gerçekten on tane eşek verip vermediğini öğrenmek için
- c. EŐeklerin arasına bir kurt karıŐıp karıŐmadıĐını anlamak için

3. Hoca niçin köye kadar yayan yürümek istemiş?

- a. Biraz hareket etmek istediği için
- b. Bindiği eŐeĐi daha fazla yormamak için
- c. EŐeklerin sayısının eŐeĐe bindiğinde eksildiğini düŐündüĐü için

4. Hoca eşekleri saydığında niçin bazen 9 sayıyor?

- a. Toplam 9 eşek olduğu için
- b. EŐeklerden biri kaybolduğu için
- c. Bindiği eŐeĐi saymadığı için

5. Nasrettin Hoca, nerede yaşıyor?

- a. değirmende
- b. köyde
- c. kasabada

6. Okuduğunuz metnin türü nedir?

- a. fıkra
- b. masal
- c. hikâye

7. AŞağıdakilerden hangisi cümle değildir?

- a. Dinleyin
- b. alıŐıyor
- c. Oynayarak

8. "Melek okumayı biliyordu ..... yazmayı bilmiyordu." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelemez?

a. veya

b. ama

c. fakat

9. "Futbol, top ile oynanan bir oyundur." cümlesi aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabıdır?

a. Futbol top ile mi oynanır?

b. Futbol nasıl bir oyundur?

c. Futbol kaç kişi ile oynanır?

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma vardır?

a. İrmak ve İrem çok iyi arkadaşlar.

b. İrmak, İrem'den daha şişmandır.

c. İrem, İrmak'a bir hediye aldı.

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisine "niçin" sorusunu sorarsak cevap alamayız?

a. Yapacak birçok şey bulunduğu günde sadece bir saat televizyon izliyor.

b. Kardeşim yeterince büyüdüğü için odasında yalnız kalabiliyor.

c. Süt yararlı bir içecek olduğu hâlde hiç süt içmiyor.

12. Aşağıdaki özel adlardan hangisi doğru yazılmıştır?

a. Amcam, İstanbulda yaşıyor.

b. Dün Özgür bize geldi.

c. Karabaşa kemik verdik.

13. Aşağıdaki adres yazımlarından hangisi doğrudur?

- a. Bülten Sok. Nu.: 3/5 Küçükesat / ANKARA
- b. Bülten Sok. No: 3/5 Küçükesat / ANKARA
- c. Bülten Sk. No.: 3-5 Küçükesat / ANKARA

14. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi birden çok varlığı anlatıyor?

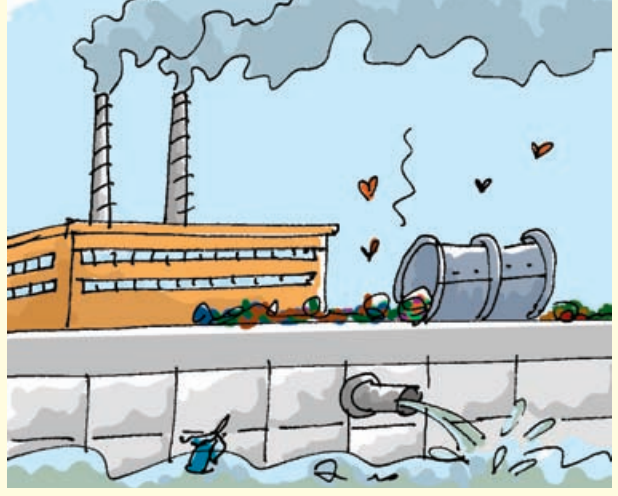
- a. Ayşe oyuncaklarını bana da veriyor.
- b. Çilekli pastayı çok severim.
- c. Odası darmadağınık olduğundan utandı.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük eş seslidir?

- a. Bu defa yanlış yapmadı.
- b. Bu sene, okula başladı.
- c. Bu yol, çok uzundur.

Babam, bir petrol arıtma tesisinde çalışıyor. Bu yüzden fabrikaların bol olduğu bir yerde oturuyoruz. Burası, birçok çevrecinin ilgisini çekiyor. Çünkü burada çevre ve hava kirliliği çok fazla. Fabrikaların atıkları, denizde ve kıyılarda kirlilik yaratıyor. Bu kirlilik

güzel çevremizi çöplüğe çeviriyor. Bir grup arkadaş bir araya geldik. Çevre kirliliği ile savaşmak için kendimize "Küçük Çevreciler" adını verdik. Bütün boş zamanlarımızı, çevre ile ilgili işlere ayırıyoruz. Özellikle tatil günlerinde çalışıyoruz. Okulumuzda "Çevremiz" adlı duvar gazetesi çıkarıyoruz.

Hüseyin YURTTAŞ

İlk 5 soruyu yukarıdaki metne göre cevaplayınız.

1. Çocuk, niçin fabrikaların fazla olduğu bir yerde yaşıyor?
  - a. Çevrecilerin ilgisini çektiği için
  - b. Babasının işinden dolayı
  - c. Çevresini korumak için
2. Çocuğun yaşadığı yer niçin çevrecilerin ilgisini çekiyor?
  - a. Boş zamanlarını değerlendirmek istedikleri için
  - b. Tatil yapmak için uygun bir yer olduğu için
  - c. Doğa kirliliği çok fazla olduğu için

3. Aşağıdakilerden hangisi fabrikaların çevreye verdiği zararlardan değildir?

- a. Denizleri kirletmesi
- b. Orman yangınları
- c. Kirli havaya sebep olması

4. Çocuklar niçin kendilerine "Küçük Çevreciler" adını verdiler?

- a. Doğayı korumak için
- b. Duvar gazetesi çıkarmak için
- c. Fabrikaları kaldırmak için

5. Metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Fabrikaları kapatmak için çalışmalıyız.
- b. Boş zamanlarımızda çalışmalıyız.
- c. Çevremizi korumak için çalışmalıyız.

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti konulur?

- a. Ne kadar güzel oldun
- b. Ne zaman geri vereceksin
- c. Ne almak istersin

7. "Ece - yazmayı - seviyor - çok - öykü" sözcükleri ile anlamlı bir cümle oluşturulsa baştan ikinci sözcük hangisi olur?

- a. yazmayı
- b. öykü
- c. çok

8. Aşağıdakilerden hangisi cümle değildir?

- a. Burada beni sessizce bekle
- b. Yarın sabah güne erken
- c. Çocuklar genellikle çikolatayı sever

9. "Bana göre boyu biraz kısa." cümlesinde tek başına anlamı olmayan sözcük hangisidir?

- a. bana   b. göre   c. boyu

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "cevap" sözcüğünün eş anlamlısı kullanılmıştır?

- a. Bu soruların hiçbirini çözemem.
b. Problemleri defterime yazdım.
c. Öğretmeni ilk ben yanıtladım.

11. "İlerliyorum" sözcüğünün zıt anlamlısı hangisidir?

- a. Geriliyorum   b. İlerlemiyorum   c. Yerimdeyim

12. "Bu filmi asla unutmam." cümlesinde kaç hece vardır?

- a. 10   b. 9   c. 8

13. Aşağıdaki özel adlardan hangisinin yazımı yanlıştır?

- a. İzmire   b. İzmirli   c. İzmir'den

14. "Tarık, Hakan'dan ..... sarışın." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. kadar   b. göre   c. daha

15. "Bu adam Ali'nin dayısı ..... amcası olmalı." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelemez?

- a. ancak   b. veya   c. ya da

Masal anlatır ninem
Ben yatarken her gece.
Arkadaş olur dedem
Sorar bana bilmece.

Çok severim ninemi,
Tatlı tonton dedemi.
Ninem dedem büyötmüş
Benim canım annemi...

Zekeriya KAYA

İlk 5 soruyu yukarıdaki şiire göre cevaplayınız.

1. Şiir kaç dizeden oluşmuştur?

a. 9

b. 8

c. 4

2. Şiirde kaç sözcük vardır?

a. 24

b. 25

c. 26

3. Şairin ninesi kimdir?

a. Yaşlı bir komşuları

b. Babasının annesi

c. Anneannesi

4. Şiirin ana duygusu nedir?

a. Anneanne ve dede sevgisi

b. Masal ve bilmece sevgisi

c. Arkadaşlık sevgisi

5. Şiirin kaçınıcı dizesinde en fazla sözcük vardır?

a. 2.

b. 5.

c. 7.

6. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi hecelerine yanlış ayrılmıştır?

a. süs-ü

b. süs-lü

c. süs-süz

7. "Zeynep düşünce ..... acıttı." cümlesinin anlamlı olması için noktalı yere hangi sözcük yazılmalıdır?

a. dizi

b. dizine

c. dizini

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir çoğul ad vardır?

a. Ağzı sulandı.

b. Burnu akıyor.

c. Elleri üşümüştü.

9. "Akarsu" sözcüğünün anlamını nereden öğrenemeyiz?

a. sözlükten

b. ansiklopedilerden

c. yazım kılavuzundan

10. "Barış - dost - arkadaş - sevgi" sözcükleri sözlükte nasıl sıralanır?

a. barış - arkadaş - sevgi - dost

b. arkadaş - barış - dost - sevgi

c. dost - sevgi - barış - arkadaş

11. "Ebru, bize geldi." cümlesinde aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yoktur?

a. Kim geldi?

b. Kime geldi?

c. Kimle geldi?

12. Aşağıdaki noktalı yerlerden hangisine "kitapta" sözcüğünü yazmalıyız?

- a. Bu ..... çocuklar için mi?
- b. Okuduğun ..... ne anlatılıyor?
- c. Şiir ..... aldın mı?

13. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti koymalıyız?

- a. Şimdi, niçin buraya geldiğimizi anladım
- b. Günde ne kadar kitap okuyorsun
- c. Bu süsü nasıl yaptığını merak ediyorum

14. "Sinemaya cuma akşamı ..... cumartesi gündüz gidebiliriz." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

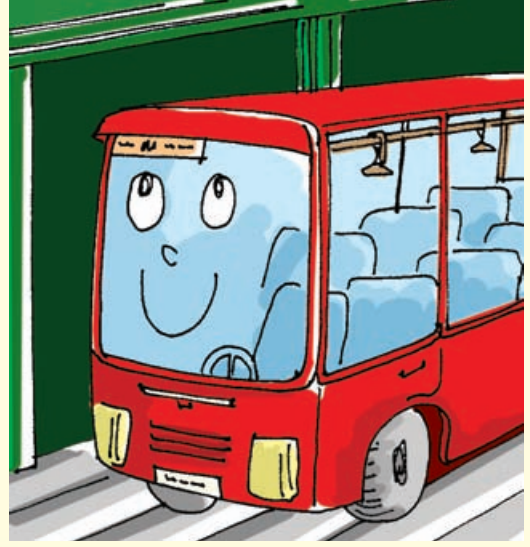
- a. ya da
- b. ama
- c. ancak

15. "Kaplumbağa, tavşan ..... hızlı değildir." cümlesinde noktalı yere hangisi gelmelidir?

- a. gibi
- b. veya
- c. göre

Biz otobüslerin yaşadıkları evler, insanlarınkinden farklıdır. Bizimkilere garaj denir. Son seferimizi yaptıktan sonra garaja geliriz. Garajımız kışın sıcak, yazın serindir. Geceleri tepemizde lambalar yanar. Bekçiler bize göz kulak olur. Her gece aynı otobüslerle bir araya gelemiyoruz. Kimimiz erken dönüyor, kimimiz geç geliyor garaja. Böylece her gece başka başka arkadaşlarımla yan yana oluyorum.

Tarık Dursun K.

İlk 5 soruyu yukarıdaki paragrafa göre cevaplayınız.

1. Metnin son cümlesinde kaç sözcük vardır?
a. 10   b. 9   c. 7
2. Metinde konuşan kimdir?
a. bekçi   b. garaj   c. otobüs
3. "Garajımız kışın sıcak, yazın serindir." cümlesinde hangi sözcüğün zıt anlamlısı kullanılmıştır?
a. kışın   b. sıcak   c. garaj
4. Metinde "farklı" sözcüğünün zıt anlamlısı olarak hangi sözcük kullanılmıştır?
a. aynı   b. başka   c. yan yana

5. "Kimimiz erken dönüyor, kimimiz geç geliyor." cümlesinde zıt anlamlı sözcükler nelerdir?

- a. erken - geç
- b. dönmek - gelmek
- c. kimimiz - kimimiz

6. Aşağıdaki cümle ile ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

- a. Cümle en az iki sözcükten oluşur.
- b. Cümlenin ilk sözcüğünün ilk harfi büyük yazılır.
- c. Cümlenin sonunda bir noktalama işareti olur.

7. "Perinaz'ın ne kadar güzel gözleri var" cümlesinin sonuna hangi noktalama işareti gelmelidir?

- a. soru işareti (?)
- b. nokta (.)
- c. virgül (,)

8. "Kar-de-şim kız-a-mık ol-du." cümlesinde hangi sözcük hecelerine yanlış ayrılmıştır?

- a. kardeşim
- b. kızamık
- c. oldu

9. "Mavi kazak ona çok yakışmış." cümlesi ile ilgili hangi soruyu soramayız?

- a. Kime yakışmış?
- b. Ne yakışmış?
- c. Niçin yakışmış?

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlü ile biten sözcük sayısı en fazladır?

- a. Seninle daha önce buraya gelmiştik.
- b. Gökyüzündeki kara bulutlar yağmurun habercisi.
- c. Üç yaşımdan beri gözlük kullanıyorum.

11. Altı çizili sözcüklerin hangisi hem tekil hem de özel bir addır?

- a. İsmail'in matematiği çok iyidir.
- b. Ankaralılar başkentli olmakla gurur duyuyorlar.
- c. Dün yağmurla ilgili bir şiir yazdım.

12. "Ablam hastalandı ..... okula gidemedi." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

- a. çünkü
- b. ancak
- c. bu yüzden

13. "Sarper - Pelin - oyun - bahçede - ki - oynadılar - ve" sözcükleri ile anlamlı cümle oluşturulursa hangi sözcük kullanılmaz?

- a. ve
- b. ki
- c. oyun

14. "Başarılı" sözcüğü satır sonuna sığmadığında aşağıdakilerden hangisi şeklinde bölünebilir?

- a. baş-
arılı
- b. başar-
ılı
- c. başa-
rılı

15. Aşağıdakilerden hangisi cümle değildir?

- a. Bırak
- b. Yık
- c. Gülerek

Televizyon izlerken...
 Babam haberlerde,
 Annem yerli sinemada
 Dayım da polisiye dizilerde
 Evde herkesin susmasını ister.

Dedemle ben de
 Balarısı Tombik'i izlerken
 İsteriz bunu.

Siz hangisinde istersiniz
 Bilmiyorum ama
 Her evin büyüğü bir başka
 Hangi dizide susalım!
 Hangi dizide konuşalım!
 Biz de şaşırdık!

Yalvaç URAL

İlk 5 soruyu yukarıdaki şiire göre cevaplayınız.

1. Şiir toplam kaç dizeden oluşmuştur?

a. 16

b. 15

c. 14

2. Şiirde aşağıdaki akrabalarından hangisinden söz edilmemektedir?

a. annee

b. dayı

c. dede

3. Çocuk, şiirde hangi durumdan şikâyet ediyor?
- Evdeki büyüklerin televizyonda beğendikleri bir program olduğunda kimseyi konuşturmamalarından
  - Annesinin yabancı sinema yerine yerli sinema seyretmeyi tercih etmesinden
  - Balarısı Tombik'i izlemesine büyüklerinin özellikle dedesinin izin vermemesinden

4. Şiirde en çok sözcük kaçınıcı dizede kullanılmıştır?
- 6.
  - 8.
  - 11.

5. Çocuğun ne yapacağına şaşırmasının nedeni nedir?
- Televizyon açıkken ne zaman konuşup ne zaman konuşmayacağını bilememesi
  - Televizyonda çok fazla kanalın yer alması
  - Televizyondaki güzel programların farklı kanallarda aynı saatte olması

6. 1. Acıkıp eve geri döndük.
2. Top oynadık.
3. Bahçeye çıktık.

Yukarıdaki olayların sıralaması hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- 1 - 2 - 3
- 2 - 1 - 3
- 3 - 2 - 1

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşılaştırma vardır?
- İlayda, bir ayda üç kitap okudu.
  - Duygu, İrmak kadar güzel resim yapıyor.
  - İrem, bazen kardeşiyle evde yalnız kalıyor.

8. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi çoğul addır?

- a. Masaları temizledik.
- b. Telefonumuz bozuldu.
- c. Ormanı koruyalım.

9. "Peynir, yoğurt, tereyağı ..... besinler süttten yapılır." cümlesinde noktalı yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- a. ama
- b. göre
- c. gibi

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, sözlük sırasında diğerlerinden sonra gelir?

- a. Ondan uzun süre haber alamayınca merak ettik.
- b. Fırından yeni çıkmış taze ekmek kokusu harika!
- c. Cüzdanındaki son para ile otobüs bileti aldı.

11. Aşağıdaki sözcük çiftlerinden hangisi karşıt anlamlı sözcüklerdir?

- a. çağdaş - uygar
- b. savaş - barış
- c. çabuk - acele

12. "Ali, okuldan dönerken yağmur başladı. Ali'nin yağmurluğu yoktu. Ali ıslandı. Ali'nin canı sıkıldı."

Ali'nin duygusunu aşağıdakilerden hangisi en iyi anlatır?

a.

b.

c.

13. "Aycan, eve koşa koşa geldi." cümlesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi sorulamaz?

- a. Aycan koşa koşa nereye geldi?
- b. Aycan, eve nasıl geldi?
- c. Aycan niçin eve koşa koşa geldi?

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna ünlem işareti konulmalıdır?

- a. Soluk soluğa heyecan içinde içeri girdi
- b. Oğlum, dikkat et, bardak düşecek
- c. Çok hızlı konuştuğu için bir şey anlamadım

15. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi eş sesli sözcük değildir?

- a. dal
- b. dar
- c. dil

C E V A P A N A H T A R L A R I

TEST 1		TEST 2			TEST 3		
1. c	6. b	1. a	6. c	11. c	1. b	6. a	11. a
2. b	7. a	2. b	7. c	12. b	2. a	7. b	12. c
3. a	8. c	3. b	8. b	13. b	3. c	8. c	13. a
4. a	9. b	4. c	9. a	14. a	4. a	9. c	14. a
5. b	10. a	5. b	10. a	15. b	5. a	10. b	15. b

TEST 4		TEST 5		TEST 6	
1. c	6. c	1. c	6. b	1. a	6. c
2. a	7. b	2. a	7. a	2. b	7. c
3. c	8. b	3. c	8. c	3. b	8. c
4. a	9. a	4. b	9. c	4. a	
5. c	10. b	5. a	10. a	5. a	

TEST 7		TEST 8		TEST 9		
1. c	6. b	1. c	6. b	1. b	6. a	11. a
2. c	7. b	2. b	7. a	2. c	7. c	12. c
3. a	8. b	3. a	8. b	3. b	8. c	
4. c	9. c	4. a	9. c	4. a	9. a	
5. a	10. a	5. c	10. a	5. b	10. c	

TEST 10

1. c	6. a
2. b	7. c
3. a	8. b
4. b	9. c
5. a	10. c

TEST 11

1. a	6. b	11. a	16. b
2. c	7. b	12. a	17. c
3. a	8. b	13. a	18. b
4. c	9. a	14. c	19. c
5. b	10. c	15. c	20. b

TEST 12

1. c	6. a	11. b
2. c	7. a	12. c
3. a	8. b	13. b
4. b	9. b	14. a
5. c	10. a	15. c

TEST 13

1. b	6. b
2. b	7. a
3. c	8. a
4. a	9. c
5. a	10. c

TEST 14

1. b	6. a
2. c	7. a
3. b	8. c
4. b	9. c
5. a	10. a

TEST 15

1. c	6. b
2. c	7. c
3. b	8. a
4. b	9. c
5. a	10. a

TEST 16

1. a	6. a	11. c
2. c	7. a	12. b
3. c	8. a	13. b
4. b	9. b	14. c
5. a	10. b	15. c

TEST 17

1. b	6. b	11. b
2. c	7. b	12. a
3. a	8. c	13. a
4. b	9. c	14. c
5. a	10. a	15. c

TEST 18

1. c	6. a
2. a	7. b
3. a	8. b
4. c	9. c
5. b	10. a

TEST 19

1. a	6. c
2. c	7. a
3. a	8. c
4. b	9. a
5. b	10. b

TEST 20

1. c	6. c
2. c	7. b
3. b	8. b
4. a	9. a
5. a	10. c

TEST 21

1. b	6. a
2. a	7. c
3. b	8. c
4. c	9. a
5. b	10. c

TEST 22

1. b	6. a
2. a	7. b
3. c	8. c
4. b	9. a
5. c	10. b

TEST 23

1. a	6. b
2. b	7. c
3. b	8. a
4. c	9. c
5. c	10. b

TEST 24

1. a	6. b	11. c
2. a	7. b	12. b
3. c	8. a	13. c
4. b	9. a	14. a
5. c	10. c	15. b

TEST 25

1. a	6. b	11. c	16. a
2. c	7. b	12. a	17. b
3. b	8. a	13. b	18. c
4. a	9. a	14. b	19. a
5. c	10. c	15. c	20. c

TEST 26

1. a	6. b
2. c	7. c
3. a	8. c
4. a	9. b
5. c	10. b

GENEL TEST 1

1. b	6. c	11. c
2. b	7. a	12. a
3. a	8. a	13. b
4. a	9. c	14. b
5. c	10. b	15. c

GENEL TEST 2

1. b	6. a	11. c
2. a	7. c	12. a
3. c	8. b	13. b
4. b	9. c	14. c
5. a	10. a	15. b

GENEL TEST 3

1. a	6. a	11. b
2. b	7. a	12. a
3. b	8. b	13. b
4. a	9. b	14. c
5. c	10. c	15. c

GENEL TEST 4

1. c	6. a	11. c
2. a	7. a	12. b
3. c	8. b	13. c
4. a	9. b	14. c
5. b	10. a	15. b

GENEL TEST 5

1. c	6. a	11. b
2. b	7. b	12. c
3. a	8. a	13. c
4. c	9. b	14. a
5. c	10. a	15. b

